Sfânta Iuliana din Lazarevo, Rusia - ocrotitoarea familiilor credincioase

(2/15 ianuarie)

Sfânta Iuliana este dovada vie că nu doar călugăria te poate mântui, ci și viața de familie, de soție, de mamă, de om simplu, de om bogat, de om greu încercat, de om bun, de rugător - aflat în mijlocul oamenilor.

Index

Acatistul Sfintei Iuliana din Lazarevo, ocrotitoarea celor căsătoriţi 3
Rugăciune 13
Acatist către Sfânta şi bine credincioasa Iuliana cea milostivă din Lazarevo 15

Viaţa Sfintei Iuliana din Lazarevo, ocrotitoarea celor căsătoriţi 29
Sfânta Iuliana din Lazarevo (1604) - Sfânta milosteniei, cu 13 copii 49
Sfânta Iuliana cea milostivă: Soţie şi mamă sfântă 52
Sfânta Iuliana cea milostivă - Soţie şi mamă sfântă 73
Sfânta Iuliana din Lazarevo - drumul spre sfinţenie 94
O viaţă trăită în lume poate fi la fel de bună în ochii lui Dumnezeu ca o viaţă în mănăstire 96
Sfânta Iuliana Lazarevskaia 97
Prietena de pe 2 ianuarie 103
Icoane 109

Acatistul Sfintei Iuliana din Lazarevo, ocrotitoarea celor căsătoriţi

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Pe Sfânta Iuliana cea milostivă, care prin faptele ei a fost icoană vie a lui Hristos şi a mărturisit că familia este o cale de sfinţenie, biruind cu iscusinţă cursele vrăjmaşului şi ispitele trupeşti, să o lăudăm, iubitorilor de Dumnezeu, zicând: ***Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!***

Icosul 1

Tu eşti bucuria noastră, mângâierea şi ajutorul nostru, roabă aleasă a lui Hristos, că împreună călătoreşti pe marea vieţii cu cei ce se roagă ţie, izbăvindu-i de vifor şi ducându-i la limanul cel liniştit al Raiului, şi pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, mlădiţă a Bisericii dreptslăvitoare,
Bucură-te, candelă aprinsă pentru Hristos,
Bucură-te, înger al curăţiei şi al rugăciunii,
Bucură-te, dreptar al vieţuirii creştine în familie,
Bucură-te, pildă pentru soţiile credincioase,
Bucură-te, pavăză a mamelor creştine şi a copiilor lor,
Bucură-te, veghetoare asupra tinerilor care vor să se căsătorească,
Bucură-te, arătând calea spre mănăstire celor care o caută,
Bucură-te, mână întinsă celor ce vor să se pocăiască,
Bucură-te, ajutătoare celor ce pun început bun mântuirii,

Bucură-te, glas al sfinţeniei în pustia lumii iubitoare de rătăcire,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 2-lea

Născându-te într-o familie credincioasă, încă din copilărie sufletul tău a râvnit după frumuseţile cereşti, ai iubit postul şi rugăciunea mai mult decât petrecerea cu cei de o vârstă cu tine şi nu te-ai scârbit când erai defăimată pentru nevoinţele tale, ci Îi cântai lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Orfană rămânând de la o vârstă fragedă, ai căutat să trăieşti ca o vrednică fiică a Maicii Domnului, şi la ea ai căutat sprijin şi ocrotire. Şi, prigonită fiind de rudele care nu înţelegeau asprimea vieţii tale, nu te-ai lenevit a duce lupta cea bună. Pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, că, între oameni trăind, ai ales a fi cu mintea la cele cereşti,
Bucură-te, că, lipsită fiind de iubirea mamei tale, ai căutat iubirea lui Dumnezeu,
Bucură-te, ocrotitoare a orfanilor şi a copiilor lipsiţi de dragostea părintească,
Bucură-te, alinare a suferinţelor celor apăsaţi de singurătate,
Bucură-te, că frăgezimea vârstei nu te-a împiedicat să dobândeşti Duhul cel Sfânt,
Bucură-te, că nu te înduplecai să renunţi la nevoinţele tale,
Bucură-te, că timpul îl petreceai în lucrări duhovniceşti,
Bucură-te, că îţi ascundeai virtuţile cu smerenie,
Bucură-te, că prin răbdarea batjocurilor te-ai încununat,
Bucură-te, că nu ai căutat înţelegere la oamenii slabi în credinţă,
Bucură-te, că nu te-ai deznădăjduit când erai dispreţuită pentru vieţuirea ta,
Bucură-te, că pe stânca răbdării ai stat şi te rogi pentru cei lipsiţi de răbdare,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 3-lea

Iubitor de Hristos fiind părintele care te-a cununat cu soţul tău, după predania Sfinţilor părinţi v-a călăuzit să trăiţi în viaţa de familie, sporind în iubire, în rugăciune şi nevoinţă, ca să cântaţi împreună cu toţi sfinţii: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Stavilă eşti celor care defaimă căsătoria zicând că este o cale a poftelor şi a patimilor, pentru că ai adeverit că nunta este o mare binecuvântare şi un mare dar pentru cei care o trăiesc în Hristos şi în Biserică, după cuvântul Sfântului Pavel, apostolul neamurilor. Şi drept mulţumire îţi zicem unele ca acestea:
Bucură-te, că ai arătat că familia e drum spre Rai,
Bucură-te, că ai îndepărtat îndoiala de la cei şovăitori,

Bucură-te, adeverire a vieţii trăite după Evanghelie,
Bucură-te, următoare a poveţelor Sfântului apostol Pavel,
Bucură-te, întărire a celor care aleg să se unească în Taina cununiei,
Bucură-te, praznic al inimilor care caută să dobândească sfinţenia,
Bucură-te, floare care aduci bună mireasmă în casele creştinilor,
Bucură-te, sprijin al celor care se împotrivesc duhului acestei lumi,
Bucură-te, mărturisitoare a iubirii prin care familia se întăreşte,
Bucură-te, că goneşti diavolii semănători de dezbinare,
Bucură-te, că izgoneşti tulburarea şi neînţelegerea,
Bucură-te, pace a familiilor credincioase,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 4-lea

Ai înţeles, Sfântă Iuliana, că dacă prin femeia credincioasă se poate mântui bărbatul necredincios, dacă urmează credinţei şi faptelor ei de virtute, cu atât mai mult bărbatul credincios poate să se folosească de vieţuirea sfântă a soţiei sale şi să Îi cânte lui Dumnezeu cu glas de strigare: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Ai vrut să îl duci şi pe soţul tău Gheorghe la măsura nevoinţelor tale, vrând să se vadă şi în fapte credinţa sa. Cu pricepere l-ai sfătuit să ridice pe umerii săi crucea nevoinţelor, făcându-te pildă pentru soţii credincioşi ca să se sprijine unul pe altul în lupta cea duhovnicească, şi pentru aceasta auzi de la noi:
Bucură-te, sfeşnic aprins de Dumnezeu în noaptea îndepărtării de credinţă,
Bucură-te, că pe soţul tău l-ai sfătuit cu multă pricepere,
Bucură-te, că de la tine învaţă soţii să se ajute în războiul duhovnicesc,
Bucură-te, sfătuire cu pricepere şi mustrare blândă,
Bucură-te, nădejde a celor biruiţi de deznădejde,
Bucură-te, că aduci gândul cel bun în sufletele şovăitoare,
Bucură-te, că de nepriceperea noastră nu te scârbeşti,
Bucură-te, că ne arăţi cum să îi ajutăm pe cei de lângă noi,
Bucură-te, că nu prin vorbe, ci prin fapte ne înveţi să îi sfătuim,
Bucură-te, cuvânt bun spus la vremea potrivită,
Bucură-te, tăcere roditoare binecuvântată de Dumnezeu,
Bucură-te, rugătoare pentru toţi cei ce vor să se mântuiască,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 5-lea

Cu treisprezece copii te-a binecuvântat Dumnezeu, şi vie roditoare ai fost, după cuvântul psalmistului David. Dar greutăţile creşterii copiilor nu te-au îndepărtat de

lucrarea duhovnicească, ci ţi-au fost pricină de înmulţire a virtuţilor, căci I-ai cântat neîncetat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Cum te vom lăuda, mamă cu mulţime de copii şi sfântă cu mulţime de fii duhovniceşti? Că prin faptele tale i-ai ruşinat pe cei care fug de crucea facerii de copii şi de cea a creşterii lor în Hristos, şi pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, laudă a soţilor care nu îşi îngroapă talanţii,
Bucură-te, urmaşă a sfintelor mame din vechime,
Bucură-te, că ai adus pe lume treisprezece copii,
Bucură-te, că nu te-ai deznădăjduit când Domnul i-a luat la El pe unii din ei,
Bucură-te, că ţi-ai crescut copiii în dreapta credinţă,
Bucură-te, că i-ai învăţat să trăiască pentru Hristos,
Bucură-te, că nu i-ai hrănit doar trupeşte, ci şi duhovniceşte,
Bucură-te, mărturisitoare a virtuţii şi osândire a păcatului,
Bucură-te, mustrătoare a femeilor care vor să lepede pruncii,
Bucură-te, că îi certi pe soţii care nu vor să facă copii,
Bucură-te, că, aflând despre faptele tale, unii se pocăiesc pentru păcatele lor,
Bucură-te, că mică biserică a fost familia ta,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 6-lea

Nu ne este lesne să înţelegem cum, purtând grija familiei, ai găsit vreme să te ocupi şi de mulţime mare de săraci şi de orfani, dar ai arătat prin aceasta că mulţimea treburilor casei nu trebuie să-i oprească pe credincioşi să Îi cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

În loc să asculte poruncile Evangheliei şi să poarte de grijă săracilor, bolnavilor, orfanilor şi tuturor necăjiţilor, mulţi creştini se îngrijesc numai de binele lor şi al rudelor lor, dobândind bunătăţile pământeşti şi pierzând Împărăţia Cerurilor, dar tu ai ţinut poruncile şi ai dobândit Raiul cel gătit sfinţilor. Iar noi, învăţându-ne din jertfelnicia ta, îţi cântăm:
Bucură-te, că te osteneai lucrând nopţile pentru a-i ajuta pe săraci,
Bucură-te, hrănitoare a celor flămânzi şi însetaţi,
Bucură-te, că prin lucrul mâinilor tale i-ai îmbrăcat pe cei lipsiţi,
Bucură-te, că i-ai îngrijit în casa ta pe cei bolnavi,
Bucură-te, că aveai grijă ca morţii să fie înmormântaţi după lege,
Bucură-te, că nici casnicii tăi nu ştiau milosteniile tale,
Bucură-te, că ai fugit de lauda omenească,

Bucură-te, că ai rânduit milosteniile cu dreaptă socoteală,
Bucură-te, că pentru virtutea ta unii slujitori te ocărau,
Bucură-te, că ai răbdat defăimările lor fără să te mâhneşti,
Bucură-te, chemându-ne să luăm de la tine pildă de vieţuire,
Bucură-te, că ne îndemni să îţi urmăm în milostenie,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 7-lea

Ridicându-te la rugăciune într-o noapte, vrăjmaşul diavol te-a înspăimântat, iar tu, de frică, ai lăsat rugăciunea şi te-ai dus să te culci, dar nici în somn ispita nu a încetat, căci ai visat mulţime de diavoli care încercau să te omoare. Dar, rugându-te Maicii Domnului şi Sfântului Nicolae, ai primit degrabă ajutor, şi pentru aceasta I-ai cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Sfântul Nicolae ţi-a spus în vis: „Fiica mea! Fii tare şi puternică şi nu te înfricoşa de ameninţările diavolilor, căci Hristos mi-a poruncit să te apăr de diavoli şi de oamenii cei răi”, iar tu, trezindu-te, l-ai văzut cum ieşea ca un fulger din camera ta, deşi uşa era închisă. Te lăudăm cu toţii, cinstită Iuliana, pentru că eşti fiică duhovnicească a sfântului din Mira Lichiei:
Bucură-te, că de ispitele întunericului ne ajuţi să ne ferim,
Bucură-te, că celor înfricoşaţi de diavol le aduci pacea,
Bucură-te, sprijin al preoţilor care se luptă cu puterile întunericului,
Bucură-te, că îi ajuţi să izgonească diavolii care îi chinuie pe oameni,
Bucură-te, că Domnul ţi-a dat putere împotriva duhurilor necurate,
Bucură-te, că pe cei robiţi de păcate îi îndrepţi spre pocăinţă,
Bucură-te, că pentru rugăciunile tale nevăzutului înşelător îi descoperim cursele,
Bucură-te, că ai arătat că mirenii pot ajunge la măsurile monahilor,
Bucură-te, că, precum ai fost ajutată de Sfântul Nicolae, ne ajuţi şi tu pe noi,
Bucură-te, că nu numai de diavoli, ci şi de oamenii răi te-a apărat sfântul ierarh,
Bucură-te, că, cinstindu-i pe sfinţi, ai fost ajutată de ei,
Bucură-te, că acum împreună cu ei Îl slăveşti pe Dumnezeu,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 8-lea

Încercând iar diavolii să te înspăimânte, degrabă a venit Sfântul Nicolae şi i-a gonit, dar unul din ei a strigat fugind că la bătrâneţe vei muri de foame şi nu vei mai putea să ajuţi pe nimeni după obicei, dar tu nu te-ai înfricoşat, ci I-ai cântat lui Dumnezeu cântarea de biruinţă: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Mii şi mii de creştini au murit din pricina marii foamete îngăduite de Dumnezeu pe pământul rusesc, tu însă te-ai străduit să nu laşi nici un sărac să plece neajutorat de la uşa casei tale. Şi, ştiind că nici acum nu îi laşi lipsiţi de ajutorul tău pe cei necăjiţi, îţi zicem:

Bucură-te, că în vremuri grele credinţa nu ţi s-a împuţinat,
Bucură-te, că atunci când puţin-credincioşii se tulburau tu ţi-ai păstrat pacea,
Bucură-te, că în lume ai trăit ca şi cum nu ai fi fost din lume,
Bucură-te, că i-ai îndemnat pe cei de lângă tine să se mulţumească cu ce aveau,
Bucură-te, că rugându-i să nu fure de la alţii i-ai învăţat să ceară de la Dumnezeu,
Bucură-te, că necazul l-ai înfruntat prin veselie duhovnicească,
Bucură-te, că în necazuri a fost încercată credinţa ta,
Bucură-te, că ai purtat crucea sărăciei fără să cârteşti,
Bucură-te, că răbdând sărăcia nu L-ai hulit pe Dumnezeu,
Bucură-te, că ştiind greutăţile vieţii îi ajuţi pe cei lipsiţi,
Bucură-te, milostivă ajutătoare în ceasul încercării noastre,
Bucură-te, că te rogi să avem cele de trebuinţă,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 9-lea

Cum oare să vieţuim, ca să Îi fim bineplăcuţi lui Dumnezeu? Cine are cu adevărat dreaptă socoteală, rânduind cum trebuie postul şi rugăciunea? Ştiindu-ne micimea, ne rugăm ţie, Sfântă Iuliana, să te rogi să fim îndrumaţi prin părinţii noştri duhovniceşti, ca lui Dumnezeu, care te-a întărit, să Îi putem cânta cu toţii cântarea de laudă: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Nu te-ai uitat la neputinţa firii femeieşti, ci ai adăugat nevoinţă peste nevoinţă, simţindu-te acoperită de harul lui Hristos. Nefiind maică, ai arătat că mirenii pot lua asupra lor jugul asprelor nevoinţe, ruşinându-i pe toţi cei care spuneau că vremea nevoinţelor a trecut, şi pentru râvna ta îţi zicem:

Bucură-te, că însetai după cuvintele înţelepte ale Sfinţilor părinţi,
Bucură-te, că nu în puterile tale, ci în Hristos ţi-ai pus nădejdea,
Bucură-te, că ai fugit de lenevie şi de împrăştierea minţii,
Bucură-te, că nu ai lăsat ispita mândriei să îţi intre în suflet,
Bucură-te, că ai dispreţuit făţărnicia şi purtarea fariseică,
Bucură-te, că mult te-ai folosit de sfaturile duhovnicului tău,
Bucură-te, că îi ajuţi pe creştini să îşi găsească duhovnici iscusiţi,
Bucură-te, că, ascultându-L pe Dumnezeu, ai fost şi tu ascultată de El,
Bucură-te, că nopţile le petreceai în privegheri, bucurându-te în Domnul,

Bucură-te, că, rugăciunea lui Iisus zicând neîncetat, ai curăţit cămara inimii tale,
Bucură-te, dascăl al rugăciunii pentru cei din vâltoarea lumii,
Bucură-te, că pe Mirele Hristos L-ai aşteptat ca o fecioară înţeleaptă,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 10-lea

După ce ai adus pe lume treisprezece copii, ai râvnit a-ţi înmulţi nevoinţele şi te-a frământat gândul plecării la mănăstire. Dar soţul tău te-a rugat să rămâi alături de el, învoindu-se să trăiţi în înfrânare, ca fraţii. Iar tu, fiind soţie ascultătoare şi mamă iubitoare de fii, te-ai supus cu smerenie, cântându-I lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Ai arătat că nu dispreţuieşti nunta, trăind viaţă legiuită cu bărbatul tău, însă ai arătat şi că scopul vieţii de familie este dobândirea Raiului. Iar după ce ţi-ai făcut datoria de mamă, născând şi crescând mulţi copii, ai vrut să urci mai sus pe scara virtuţilor, şi ai trăit lângă soţul tău ca lângă un frate în Hristos. Şi pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, că ai vrut să urmezi cuvioşilor părinţi şi cuvioaselor maici,
Bucură-te, că, fără să depui voturile călugăreşti, ai trăit ca o maică,
Bucură-te, că, rămânând în aceeaşi cameră cu soţul tău, ai trăit îngereşte,
Bucură-te, că, după moartea acestuia, te-ai pregătit pentru propria moarte,
Bucură-te, că, fără să porţi pe tine haina monahală, ai purtat haina nevoinţelor,
Bucură-te, că preotul a auzit glasul Maicii Domnului care din icoană te-a lăudat,
Bucură-te, că glasul a mărturisit în chip minunat că Duhul Sfânt sălăşluieşte în tine,
Bucură-te, că Maica Domnului te-a chemat să te rogi la biserică, nevoindu-te,
Bucură-te, că, deşi era foarte frig, i-ai dat ascultare, necruţându-ţi ostenelile,
Bucură-te, că, sărutând tu icoana Născătoarei de Dumnezeu, în tot satul s-a simţit bună mireasmă,
Bucură-te, că Împărăteasa Cerurilor a cerut să fii cinstită pentru sfinţenia ta,
Bucură-te, că, pentru evlavia ta, oamenii L-au slăvit pe Dumnezeu,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 11-lea

Îmbolnăvindu-te în ultimele zile ale vieţii tale, nu ţi-ai împuţinat nevoinţele, ci ai înmulţit rugăciunile. Şi când, slăvindu-L pe Dumnezeu, ai părăsit această lume s-a văzut pe capul tău o coroană de aur şi o lumină albă, pentru care toţi I-au cântat Domnului într-un glas: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Bucurie mare au avut cei care au aflat moaştele tale nestricate şi de mir izvorâtoare, şi au dus de îndată la catedrală un vas cu mirul bine mirositor, cu care ungându-se bolnavii au primit tămăduire. Vestind şi noi binecuvântarea sfintelor tale moaşte, îţi cântăm aşa:
Bucură-te, că la moartea ta s-a arătat pe capul tău o coroană de aur,
Bucură-te, că ai fost încununată de Dumnezeu pentru sfinţenia ta,
Bucură-te, că, după moarte, ai cerut să fii înmormântată lângă soţul tău,
Bucură-te, că şi prin aceasta ai arătat cinstea familiei,
Bucură-te, adeverind că taina căsătoriei nu se sfârşeşte în lumea aceasta,
Bucură-te, că îi chemi pe creştini să se pregătească pentru viaţa cea veşnică,
Bucură-te, că şi după moarte L-ai mărturisit cu putere pe Hristos,
Bucură-te, că aflarea sfintelor tale moaşte a fost pricină de bucurie,
Bucură-te, că mulţimea mirului izvorât a arătat mulţimea minunilor tale,
Bucură-te, că celor care îşi întinează trupurile prin păcate le vădeşti rătăcirea,
Bucură-te, că celor care dispreţuiesc trupul le arăţi greşeala,
Bucură-te, că trupul tău a fost templu al Duhului Sfânt,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 12-lea

Arătându-te după moarte preotesei Agata, care era bolnavă, i-ai zis: „Mergi la biserică şi sărută icoana Sfintei Iuliana”, iar ea, tămăduindu-se, a făcut cunoscută minunea ta, cântându-I lui Dumnezeu cu mulţumire: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Mulţime mare de minuni ai făcut nouă, credincioşilor, şi pentru aceasta te rugăm să stai lângă noi în fiecare zi a vieţii noastre, apărându-ne în necazuri şi ispite, ca să îţi cântăm cu inimile pline de bucurie:
Bucură-te, că pe preoteasa Agata ai chemat-o să sărute icoana ta,
Bucură-te, că şi pe noi ne chemi să te cinstim ca pe o ajutătoare a noastră,
Bucură-te, că pe copiii cărora le curgea sânge din mâini şi din picioare i-ai vindecat,
Bucură-te, că pe Iosif l-ai izbăvit de moarte când nimeni nu credea că va mai trăi,
Bucură-te, că el a venit pe jos în satul Lazarevo pentru a-ţi mulţumi,
Bucură-te, că din ostenelile lui ne învăţăm şi noi să fim mulţumitori,
Bucură-te, că ai stins focul care se apropia de biserică,
Bucură-te, că multe feluri de minuni ai săvârşit prin harul lui Dumnezeu,
Bucură-te, primind puţinele noastre cuvinte de laudă,
Bucură-te, că din Rusia în toată lumea s-a întins lauda ta,
Bucură-te, că moaştele tale au binecuvântat ţinuturi îndepărtate,
Bucură-te, minune a lui Dumnezeu pentru întărirea adevăratei credinţe,

Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Sfântă Iuliana din Lazarevo, comoară a Rusiei dreptcredincioase şi a întregii Biserici, primeşte acum această rugăciune care se aduce ţie ca mulţumire pentru ajutorul pe care îl dai neamului creştinesc, şi întăreşte-ne ca până la sfârşitul vieţii noastre să Îi cântăm lui Dumnezeu împreună cu tine: ***Aliluia!***

Apoi se zice:

Icosul 1
Tu eşti bucuria noastră, mângâierea şi ajutorul nostru, roabă aleasă a lui Hristos, că împreună-călătoreşti pe marea vieţii cu cei ce se roagă ţie, izbăvindu-i de vifor şi ducându-i la limanul cel liniştit al Raiului, şi pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te, mlădiţă a Bisericii dreptslăvitoare,
Bucură-te, candelă aprinsă pentru Hristos,
Bucură-te, înger al curăţiei şi al rugăciunii,
Bucură-te, dreptar al vieţuirii creştine în familie,
Bucură-te, pildă pentru soţiile credincioase,
Bucură-te, pavăză a mamelor creştine şi a copiilor lor,
Bucură-te, veghetoare asupra tinerilor care vor să se căsătorească,
Bucură-te, arătând calea spre mănăstire celor care o caută,
Bucură-te, mână întinsă celor ce vor să se pocăiască,
Bucură-te, ajutătoare celor ce pun început bun mântuirii,
Bucură-te, glas al sfinţeniei în pustia lumii iubitoare de rătăcire,
Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!

Condacul 1
Pe Sfânta Iuliana cea milostivă, care prin faptele ei a fost icoană vie a lui Hristos şi a mărturisit că familia este o cale de sfinţenie, biruind cu iscusinţă cursele vrăjmaşului şi ispitele trupeşti, să o lăudăm, iubitorilor de Dumnezeu, zicând: ***Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!***

Apoi se zice această:

Rugăciune

Sfântă Iuliana din Lazarevo, chivot al milosteniei şi reazem al familiilor credincioase, plecând genunchii la rugăciune cădem către tine şi te rugăm: vezi necazurile care ne apasă, vezi furtuna care s-a ridicat asupra noastră. Nu ne lăsa, sfântă a lui Dumnezeu. Vino în ajutorul nostru degrabă, aşa cum şi Sfântul Nicolae a venit în ajutorul tău când erai înconjurată de diavoli. Nu pregeta, sfântă, să arăţi puterea pe care ţi-a dat-o Dumnezeu pentru mângâierea celor neputincioşi.

Vino, Sfântă Iuliana, vino şi stai lângă inimile noastre apăsate de durere şi de tulburare. Roagă-te să ne întărim credinţa, să părăsim păcatele şi să punem început bun mântuirii. Arată-te păzitoare a curăţiei şi iubirii celor căsătoriţi, îndrumătoare a copiilor şi a tinerilor. Fii mângâietoare a orfanilor şi a celor întristaţi şi grabnică tămăduitoare a celor bolnavi, aşa cum ai fost şi celor care au primit de la tine ajutor minunat în rugăciunile lor.

Ai grijă de toţi creştinii, de copii, de părinţii lor, de toţi monahii şi monahiile, de toţi preoţii şi ierarhii. Roagă-te pentru noi, să nu fim înghiţiţi de duhul lumii acesteia şi să nu lepădăm credinţa cea dreaptă. Ci să mergem pe calea sfinţeniei, pe calea rugăciunii şi a virtuţilor, ca, acoperiţi de rugăciunile tale, să Îl slăvim pe Dumnezeu Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, în vecii vecilor.

Amin.

Acatist către Sfânta şi bine credincioasa Iuliana cea milostivă din Lazarevo

pomenirea sa se face la 2 ianuarie

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşlueşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul I

O, milostivă şi bine credincioasă Iuliana, care ai fost de Dumnezeu aleasă şi în mijlocul grijilor lumeşti sufletul tău a trăit în Hristos precum în Rai şi în adâncă trezvie sălăşluindu-te, ai iubit tăcerea întru inima ta! Slăvind pe Domnul Cel ce te-a slăvit pe tine, cu umilinţă cântăm ţie cântare de laudă. Iar tu, care în viaţa ta necazuri multe ai îndurat, roagă-te pentru noi cei ce suntem împresuraţi de primejdii şi păcate, şi mijloceşte la milostivul Mântuitor să ne dăruiască mântuire sufletelor şi izbăvire de necazuri ca mulţumind Domnului să te lăudăm zicând: ***Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!***

Icos I

Înger curat, din tinereţe ai iubit îngerească viaţă călugărească; dar Făcătorul a toate, care lucrează toate prin adâncul înţelepciunii Sale, ţi-a rânduit ţie o altă cale de mântuire: ca tu să fii bine plăcută Lui ducând viaţă sfântă întru cinstita nuntă. Pentru aceasta, din tinereţe prin multe încercări te-a călăuzit către Împărăţia lui Dumnezeu: căci fiind o copilă de şase ani, ai şi ajuns orfană îndurerată; şi, tânără mireasă fiind, grabnic ai ridicat crucea de maică. Iar noi, uimiţi fiind de această minunată pronie, cu umilinţă şi credinţă te cinstim:
Bucură-te, că te-ai născut unor părinţi bogaţi ce iubeau săracii - Iustin şi Ştefanida;
Bucură-te, că lipsită fiind de maica ta, ai fost crescută ca orfană departe de casa părintească;

Bucură-te, crin bine mirositor ce ai înflorit în liniştea pădurilor din Murom;
Bucură-te, stea strălucitoare luminată de Dumnezeu în satul Lazarevo;
Bucură-te, că ai agonisit în inima ta dragoste pentru Hristos şi prea curata Sa Maică;
Bucură-te, mieluşea ce din tinereţe ai dorit viaţa călugărească;
Bucură-te, cea blândă şi ascultătoare, care prin voia lui Dumnezeu ai fost încredinţată unui soţ;
Bucură-te, maică cinstită, că trăind în lume ai fost numărată cu sfinţii;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul II

Văzându-te stăruind în privegheri de toată noaptea, vrăjmaşul neamului creştinesc te-a împresurat cu groaznice înfricoşări. Dar tu, binecuvântată maică, ai strigat cu lacrimi către călăuzitorul tău, slăvitul Nicolae; iar făcătorul de minuni îndată ţi s-a arătat şi demonii precum fumul au pierit. Apoi sfântul arhiereu te-a binecuvântat zicând: „O, fiica mea, întăreşte-te întru nădejde, căci Hristos Domnul mi-a poruncit să te păzesc de tot răul". Iar tu cântă-i Domnului fără de frică, pururea strigând cu glas mare precum îngerii: ***Aliluia!***

Icos II

Mintea omenească este neputincioasă a înţelege cum vieţuind în această lume deşartă, o binecuvântată maică, cu sufletul te-ai sălăşluit nestingherită în cămările Raiului; cum, trăind în mijlocul multor avuţii le priveai fără de patimă, ca fiind ale altora şi încredinţate orfanilor; cum, purtându-ţi crucea în cinstita nuntă, deşi trăiai ca o monahie în mijlocul lumii, mulţi sfinţi copii ai crescut. Iar noi, ştiind cele ce sunt cu neputinţă la oameni şi lăudând pe Dumnezeu care toate le împlineşte, cu neclintită credinţă te lăudăm aşa:
Bucură-te, porumbiţă liniştită ce neîncetat ai grăit cu Dumnezeu prin rugăciune;
Bucură-te, uceniţă ascultătoare ce ai ştiut cum să trăieşti şi în belşug şi în sărăcie;
Bucură-te, soţie credincioasă ce ţi-ai mântuit soţul fiind chip al blândeţelor;
Bucură-te, mult pătimitoare maică ce ţi-ai încredinţat nevinovaţii tăi copii Domnului!
Bucură-te, cinstită femeie ce ai plăcut lui Dumnezeu prin naşterea de prunci şi prin sfinţenie;
Bucură-te, milostivă doamnă, că urmând Evangheliei, cu smerenie ai slujit a lor tăi slujitori;
Bucură-te, sluga lui Hristos ce ai ţinut poruncile Sale întreaga ta viaţă;
Bucură-te, că ai fost ascultătoare lui Pavel, făcând toate spre slava lui Dumnezeu;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul III

Puterea Celui Preaînalt ţi-a dat tăria de a purta fără de cârtire crucea ta cea grea, când sufletele curate a patru fii ai tăi şi două fiice au zburat cu grabă sus, spre cele fericite, precum păsările, părăsind această viaţă încă de copii. Iar tu, o maică de Dumnezeu înţelepţită, precum o porumbiţă a Domnului, înălţându-ţi sufletul către cămările Raiului, ai mulţumit Domnului pentru toate şi te-ai mângâiat cu copiii rămaşi. Iar despre cei plecaţi, împreună cu dreptul Iov, ai zis cu umilinţă: „Domnul a dat, Domnul a luat”. Iar acum, copilaşii mei slăvesc prea dulce pe Dumnezeu împreună cu îngerii şi Îl fac milostiv către părinţi aducând cu glasurile lor curate cântarea serafimilor: ***Aliluia!***

Icos III

Având, o, Iuliana, inimă milostivă către toţi şi prea plină de dragoste duhovnicească, când Dumnezeu a rânduit pământului tău o foamete cumplită, te-ai arătat cu adevărat a fi o maică milostivă; că, deşi tu însăţi erai în lipsuri, ai fost hrănitoare pentru cei flămânzi şi însetaţi, călăuză pentru orbi şi şchiopi, apărătoare şi acoperământ pentru cei fără adăpost şi mângâietoare tuturor. Iar ai tăi mai mici fraţi flămânzi, lăudând pe Dumnezeu, te binecuvântau cu osârdie astfel:

Bucură-te, cea care ai luminat întunecata vreme de foamete cu lumina dragostei;
Bucură-te, că dăruind fraţilor tăi mai mici, lui Hristos milostenie I-ai dăruit;
Bucură-te, că precum soarele cel arzător, ne-ai strălucit nouă cele trebuincioase vieţii;
Bucură-te, că mâna ta cea stângă nu ştia ce dreapta săvârşeşte;
Bucură-te, că, hrănind cu pâine pe cei înfometaţi, de chinuri şi de moarte i-ai izbăvit;
Bucură-te, că mângâind pe cei deznădăjduiţi cu un cuvânt bun, multă bucurie le-ai adus;
Bucură-te, cea care, căutând Împărăţia lui Dumnezeu, ai împărţit cele folositoare trupului;
Bucură-te, că dobândind prieteni prin avuţii, ai aflat sălaşurile Raiului;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condac IV

În mijlocul furtunii de necazuri ce a căzut peste întreg ţinutul, când oamenii au fost pedepsiţi pentru păcatele lor cu o boală de moarte, cu multă mărime de inimă, o suflete iubitor, ai împlinit cuvântul lui Hristos despre bolnavi, în taină ajutându-i, fără ştiinţa celor din casa ta; şi înălţând rugăciuni fierbinţi pentru aceştia, ai primit de la Dumnezeu darul tămăduirilor şi cerând să se facă slujbe pentru cei adormiţi, i-ai însoţit către veşnica odihnă. Iar acum ai dobândit de la Dumnezeu bine-

cuvântata Împărăţie, unde nu este durere, nici întristare; şi alăturându-te lor, cânţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos IV

Auzind într-una din zilele acelea amare că fiul tău cel mare a fost ucis cu cruzime de către un slujitor, rănită a fost inima ta cea părintească, o, de cruce purtătoare femeie! Dar n-ai fost într-atât întristată de moartea sa, cât de grabnica ei venire. Şi cu atât mai mult te-ai mâhnit pentru ucigaşul său. Dar aducându-ţi aminte de Domnul Însuşi, care a vărsat lacrimi de sânge în Gheţimani, te-ai întărit prin rugăciuni către El, înecând durerea cea de maică întru voia Sa. Iar noi, minunându-ne de credinţa ta plină de smerenie, cuvine-se să-ţi aducem aceste laude:

Bucură-te, că ai privit această viaţă pământească ca o cale mâhnicioasă;
Bucură-te, că adormirea familiei tale ai socotit-o precum o scurtă despărţire;
Bucură-te, că ai alungat necazurile lumeşti cu credinţa în voia lui Dumnezeu;
Bucură-te, că nu te-ai asemănat soţiei lui Iov, ci ţi-ai întărit deznădăjduitul soţ în credinţă;
Bucură-te, că l-ai iertat pe nesăbuitul ucigaş, precum Hristos a iertat pe cei ce L-au răstignit;
Bucură-te, că L-ai rugat pe Mântuitorul lumii să dăruiască Împărăţia Cerurilor fiului tău;
Bucură-te, că prin necazuri ţi-ai dezlipit inima de cele ale lumii;
Bucură-te, că ducându-ţi crucea ţi-ai aprins şi mai mult dragostea pentru Dumnezeu;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul V

Prin voia lui Dumnezeu, cel de-al doilea fiu iubit al tău, năprasnic sfârşit a avut pe câmpul de luptă; dar primind şi această cruce fără de cârtire, ai cinstit mlădiţa cea tânără cu multe rugăciuni, cu patruzeci de Liturghii de pomenire şi bogate milostenii. Şi mângâindu-ţi soţul cu vorbe bune, spre a nu-şi pierde iarăşi nădejdea în Dumnezeu, cu lacrimi de umilinţă, precum o porumbiţă rănită, ai petrecut multe nopţi în linişte şi rugăciune, cugetând la plecarea din această lume şi preschimbând plângerea cea de îngropare în cântare de laudă către cel Atotputernic: ***Aliluia!***

Icosul V

Văzându-te tânjind a te ascunde de lume într-o mănăstire, soţul tău mult te-a rugat să nu-l laşi singur cu cei cinci copii. Iar tu, o, blândă mieluşea, învăţată fiind să-ţi tai cu smerenie voia spre binele celorlalţi, i-ai zis cu supunere: „Facă-se voia Domnului!”. Şi luându-ţi din nou crucea luptei în viaţa lumii acesteia, pe umărul ce fusese rănit de grele necazuri, ţi-ai înmulţit şi mai mult privegherile, postirile şi

rugăciunile, trăind în căsătorie precum un locuitor al pustiei. Iar noi minunându-ne de ascultarea şi ostenelile tale, cu umilinţă te lăudăm aşa:
Bucură-te, că ai primit taina cununiei pe care cu mare evlavie ai cinstit-o;
Bucură-te, soţie credincioasă soţului tău, pe care cu smerenie l-ai slujit;
Bucură-te, puternică nevoitoare în această lume ce ţi-ai purtat crucea cu răbdare;
Bucură-te, biruitoarea patimilor trupeşti, ce ai învins vrăjmaşul în luptă;
Bucură-te, că ţi-ai păstrat veşmântul sufletului alb în această lume întunecată;
Bucură-te, stea cu blândă luminare, ce străluceşti în mijlocul învolburării vieţii;
Bucură-te, că te-ai rugat fierbinte căsătorită fiind, chip de râvnă monahilor făcându-te;
Bucură-te, maică blândă şi îndurătoare, ce i-ai urmat pe sfinţi în chinurile ce le-ai suferit;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul VI

Fiul tău Calistrat s-a arătat a fi vestitorul vieţii tale de nevoinţă, căci a povestit lumii tainica şi minunata ta luptă: rugăciunile tale toată noaptea nu încetau; scânduri aspre ţi-ai pus ca pat trupului tău; mâinile tale s-au înăsprit de mulţimea metaniilor; trupul ţi s-a uscat de asprimea postului; ochii tăi erau scăldaţi de râurile lacrimilor, iar prea curatul tău glas pururea cânta: ***Aliluia!***

Icos VI

Harul a strălucit în inima ta, o sfântă maică, şi a dăruit aripi rugăciunii tale să se înalţe mai presus de toate. Înflăcărată cu dumnezeiescul foc şi tânjind spre Dumnezeu precum o pasăre a Raiului, ai dorit să cercetezi locaşul lui Dumnezeu; căci duhul tău era purtat într-acolo, lepădând toată amărăciunea vieţii; şi ai fost mângâiată în mijlocul necazurilor tale primind darul harului de la Tatăl. Iar noi, trândavii, văzând râvna pentru Domnul din sufletul tău, numai cu gura putem a te lăuda strigând unele ca acestea:
Bucură-te, că primind focul harului ai zburat spre înălţimi, de pe pământ la cer;
Bucură-te, că după ce ai gustat dulceaţa Raiului te-ai sălăşluit întru Hristos Iisus;
Bucură-te, că arzând de dragoste pentru Domnul, ai primit de la El darul lacrimilor;
Bucură-te, că deşi în taină te rugai, ai iubit mai mult biserica decât casa;
Bucură-te, căci cugetând la mântuirea lucrată de Domnul, petreceai vinerea singură şi fără de mâncare;
Bucură-te, că urmând pe îngerii cei fără de trup, nu-ţi îngăduiai somn, pentru a te ruga;
Bucură-te, că dobândind har în inima ta, te-ai făcut lăcaş al Domnului;
Bucură-te, că primind Sfintele Taine ai pregătit sălaş Sfintei Treimi în sufletul tău;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul VII

După adormirea soţului tău, dorind să te alipeşti de Rai cu tot sufletul, o, mărită Iuliana, ai adăugat nevoinţe peste nevoinţe; şi tânjind după Hristos mai presus de toate, te-ai nevoit întru smerenie şi dragoste. Pentru aceasta ai primit de la El darul lacrimilor de străpungere şi o inimă plină de milostivire către toţi; şi trăind încă de pe pământ ca în Rai, lăudai pe Dumnezeu cântând: ***Aliluia!***

Icos VII

Un nou semn ne-a arătat Domnul prin tine: căci, împărţind veşminte călduroase tuturor, fiind atunci o iarnă aspră, ai încetat a te mai duce la biserica lui Dumnezeu. Dar într-o dimineaţă, când preotul Domnului a mers la biserica dreptului Lazăr, a auzit o voce venind dinspre icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ce zicea: „Du-te şi spune Iulianei, văduva cea milostivă: Pentru ce nu vii la biserica lui Dumnezeu să te rogi? Rugăciunea de acasă este plăcută Domnului, dar nu precum cea de la biserică!” Iar apoi glasul a continuat zicând: „Şi să o cinsteşti, căci are nu mai puţin de şaizeci de ani şi Duhul Sfânt odihneşte întru ea!” Iar când, cu frică, ai aflat de această slăvită minune, ai cerut tuturor celor ce au auzit de ea să o păstreze în taină, şi degrab ai alergat către prea curata Stăpână la biserica lui Dumnezeu şi, cu lacrimi fierbinţi, sărutând icoana sa, ai înălţat umilincioase rugăciuni. Iar credincioşii, săltând de bucurie că Împărăteasa Cerurilor, bucuria tuturor, într-atâta te-a iubit, te-au slăvit pe tine cu veselie:

Bucură-te, că L-ai iubit pe Hristos cu toată inima ta;
Bucură-te, că I-ai înălţat lacrimi fierbinţi;
Bucură-te, că dragostea ai cinstit-o mai mult decât rugăciunea şi postul;
Bucură-te, că erai pururea la toate slujbele Bisericii;
Bucură-te, că ai fost numită „cea milostivă” de Maica lui Dumnezeu;
Bucură-te, că erai întru totul umbrită de Preasfântul Duh;
Bucură-te, că nu de la oameni ai primit slavă, ci de la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu;
Bucură-te, lumină lină ce luminezi ţinutul Muromului;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condac VIII

Străină minune este a vedea cum Domnul a dat fiilor săi prea iubiţi multe necazuri pe pământ adeverindu-şi astfel dragostea pentru ei. Pentru aceasta, ţie, cea bine-cuvântată, care ai primit mare milă de la Născătoarea de Dumnezeu în Biserica Domnului, ţi s-a rânduit să primeşti şi mai multe încercări, ca astfel să arăţi mai multă dragoste pentru Dumnezeu, să fii încununată şi să povăţuieşti pe cei în întristări înspre răbdare, ca toţi să cânte lauda: ***Aliluia!***

Icos VIII

Când prin pronia cea negrăită a lui Dumnezeu o mare foamete a pustiit din nou ţinutul tău, toţi erau lipsiţi, şi chiar şi tu, văduva cea milostivă, în cruntă sărăcie ai ajuns. Dar încredinţându-te pe tine şi pe copiii tăi purtării de grijă a lui Dumnezeu, le-ai poruncit să rabde toate până la moarte; asemenea şi slujitorilor tăi le-ai cerut stăruitor să nu îndrăznească să râvnească la cele ale altora. Şi ascultători făcându-se, întru frică au păzit această poruncă zicând ţie:

Bucură-te, singura mângâiere în acele vremuri de cumplită foamete;

Bucură-te, că ai suferit în trup căutând tot mai mult cerească cetate!

Bucură-te, că în mijlocul cumplitelor întâmplări ai păstrat în minte poruncile şi mânia Domnului;

Bucură-te, că maică fiind ai avut milă de copiii ce erau chinuiţi de foamete;

Bucură-te, că prin puterea credinţei ai răbdat mulţime de necazuri;

Bucură-te, că ţi-ai povăţuit copiii şi slujitorii ce erau într-un cuget cu tine să-şi poarte crucea;

Bucură-te, că te-ai rugat Domnului, vărsând lacrimi cu cei ce plângeau şi împreună pătimind cu oamenii;

Bucură-te, căci cu inimă zdrobită, te-ai întristat pentru păcatul Rusiei;

Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condac IX

Toată suflarea primind hrană la bună vreme, te laudă pe Tine, Preabunule Dumnezeu, care deschizi atotmilostivă mâna Ta către toţi, chiar mai înainte de a ne ruga noi. Dar aleasa Ta căuta Împărăţia cerurilor chiar şi lipsită fiind de toate bunătăţile pământului Tău şi nu înceta să cânte către Tine lauda: ***Aliluia!***

Icos IX

Ritorii cei pământeşti nu pot înfăţişa chinurile din sufletele maicilor când sunt zdrobite de suferinţa iubiţilor copii; iar tu, îndelung răbdătoare şi milostivă fiind către toţi, neputând să afli pâine pentru proprii copii, i-ai hrănit cu buruieni, şi i-ai mângâiat zicându-le stăruitor: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”. Iar noi învăţând puterea răbdării de la tine, te cinstim cu cântări de laudă:

Bucură-te, străină călătoare prin lumea cea pământească, ce cu amărăciune ai pribegit prin ea;

Bucură-te, căci căutând patria cea cerească ai rămas în această lume o orfană fără adăpost;

Bucură-te, că după ce ai avut mulţimi de bogăţii ai ajuns sărmană, flămândă şi sărăcăcios îmbrăcată;

Bucură-te, că mai înainte dădeai milostenii, iar mai apoi te-ai alăturat copiilor lipsiţi de pâine;

Bucură-te, că privind spre bucuria ce avea să vină, ţi-ai luat crucea, cu nădejde;
Bucură-te, că încredinţându-te voii lui Dumnezeu ai primit calea sărăciei şi pribegiei;
Bucură-te, că privind către patimile Mântuitorului ai primit fără de cârtire crucea din această viaţă;
Bucură-te, că întărită fiind în slăbiciuni de puterea Preasfântului Duh ai cântat în mijlocul necazurilor: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!";
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condac X

Din copilărie dorind mântuirea sufletului tău, cu toată inima la Domnul cugetai în tăcere; şi, deşi aveai multă grijă de rudenii precum Marta, în duhul tău ai iubit partea Mariei. Şi pururea dorind după viaţa cea binecuvântată, ai păstrat în toată vremea amintirea morţii în cugetul tău, iar în inima ta rugăciunea lui Iisus, astfel îndulcindu-ţi viaţa cea plină de amărăciune, până ce, o, prea cinstită, ai ajuns la comoara Raiului cea mult dorită, strigând Domnului: ***Aliluia!***

Icos X

Ai arătat în trupul tău cel slab că puterea vitejiei este un zid ce valurile vieţii a-l zdrobi nu pot; şi supunându-te rânduielii fireşti şi părtaşă fiind multor necazuri, sfârşitul vieţii te-a ajuns la căruntеţe. Iar Bunul Dumnezeu, Cel singur sfânt, dorind să te curăţească precum o perlă prea curată, ţi-a trimis boală în cea de-a doua zi după Naşterea Domnului, ca văzând pe Mântuitorul lumii, să zici plecând, precum Simeon: „Acum liberează Stăpâne, pe roaba Ta în pace, ca să Te privesc pe Tine, Slava mea şi Mântuitorul sufletului meu cel păcătos". Iar rudeniile te-au mângâiat cu dragoste zicând:
Bucură-te, că ai trecut marea, ajungând la limanul cel lin;
Bucură-te, că ai părăsit viaţa aceasta, dorind cămara de nuntă cea cerească;
Bucură-te, că n-ai judecat pe nimeni niciodată şi nici tu nu vei fi judecată de Judecător;
Bucură-te, că săvârşind fapte de milostenie ai fost numărată cu cetele fecioarelor înţelepte;
Bucură-te, că ai zburat în cămările cereşti pe aripile blândeţelor de porumbiţă;
Bucură-te, că ai cercetat chipul lui Hristos, Lumina cea lină a vieţii veşnice;
Bucură-te, că precum o rază prea strălucitoare ai zburat în cămara de nuntă a Tatălui;
Bucură-te, că ai sălăşluirea cu cetele sfinţilor întru Duhul Sfânt;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul XI

Tânjind după cântările îngereşti din cămările cele de sus, nu ai încetat să înalţi rugăciuni cu lacrimi chiar şi pe patul de moarte; că deşi ziua, mari suferinţe în trup pătimeai, noaptea în taină pentru rugăciune te trezeai şi precum o candelă aprinsă ţi-ai dăruit ultima pâlpâire. Iar când ceilalţi au aflat de luptele tale cele de noapte, o, porumbiţa Domnului, cu blândeţe le-ai zis: „Dumnezeu caută şi spre rugăciunea celui bolnav". Căci şi îngerii Îl laudă neîncetat, pururea cântând: ***Aliluia!***

Icos XI

Chiar luminată fiind de sfânta lumină, de harul Duhului, te-ai privit mereu ca o sărmană păcătoasă. Pentru aceasta, încrezându-te numai în milostivirea Mântuitorului, după o curată mărturisire, cu lacrimi ai primit Sfânta Împărtăşanie, o prea cinstită maică. Şi astfel, unită fiind cu Mântuitorul tău şi primind cu credinţă neîndoielnică adeverirea veşnicei Împărăţii, ai lăsat copiilor şi nouă tuturor, un legământ de dragoste, rugăciune şi fapte bune. Iar apoi, întinzându-te, luându-ţi metaniile în mână şi făcând semnul Sfintei Cruci, ai rostit ultimele cuvinte: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate! În mâinile Tale, încredinţez duhul meu! Amin." Şi astfel, precum o candelă ce se stinge, în pace ai zburat către lăcaşurile nestricăciunii, într-un vis poruncind ca trupul tău să fie îngropat lângă cel al soţului şi prietenului tău. Iar noi, cu umilinţă bucurându-ne cu cei apropiaţi ai tăi de sfârşitul tău plin de pace şi binecuvântat, urmând înălţării tale îţi cântăm cinstite laude cu îngerii, zicând:

Bucură-te, că în ceasul cumplit al sfârşitului te-ai arătat pildă de smerenie;
Bucură-te, că ai fost pentru noi pildă de rugăciune până la al tău sfârşit;
Bucură-te, mireasă a lui Hristos al cărei creştet, cu coroană a fost împodobit de Mire;
Bucură-te, sfânt şi curat templu ce până la sfârşitul tău ai fost acoperită de Domnul cu alb acoperământ;
Bucură-te, că sfântul tău trup a fost, chiar şi după moarte, mai bine mirositor decât crinii câmpului;
Bucură-te, că noaptea erai luminată de lumânări aprinse de o putere nevăzută;
Bucură-te, că uşor ai trecut prin vămile văzduhului pentru marea ta milostivire către cei săraci;
Bucură-te, că ai purtat multe cruci şi ai ajuns în Împărăţia lui Dumnezeu;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condacul XII

Primind darul mijlocirii pentru lumea din care ai plecat, întru dragostea ta nu i-ai părăsit pe cei ce te iubesc şi pe cei iubiţi ai tăi de pe pământ; şi ajungând cu bucurie în locaşurile Raiului te-ai învrednicit de binecuvântată veselie împreună cu cei ce au plecat înaintea ta. Iar fiii tăi, călăuziţi fiind de duhul tău, viaţă evlavioasă

au petrecut, unul pe altul învăţându-se să păstreze sfânta Ortodoxie. Fiica ta, Teodosia, primind haina cea călugărească, a adormit întru sfinţenie, schima cea mare având, înălţându-se spre tine, precum un puişor sub aripile tale. Iar noi acum, cântări de laudă din inimă alcătuindu-ţi, cu stăruinţă ţie ne rugăm: roagă pe Hristos Dumnezeu ca şi noi să-I aducem în vecii vecilor cântarea: ***Aliluia!***

Icos XII

O, sfântă femeie! Prea slăvita Biserică a lui Hristos îţi cântă cu bucurie cântări de îngropăciune, găsind sfintele tale moaşte a fi frumos mirositoare; şi numărându-te cu cetele sfinţilor pe tine, ceea ce mai înainte ai fost prea binecuvântată de însăşi Maica Domnului, acum se bucură cu strălucire: cuvine-se să slăvim pe cei ce au fost slăviţi de Dumnezeu; căci cinstea adusă sfinţilor, Domnului Celui ce sălăşluieşte întru ei se aduce. Pentru aceasta, săltând cu inima şi unindu-ne întru Duhul, toţi cei dreptcredincioşi, laolaltă cu îngerii să cântăm astăzi împreună:
Bucură-te, podoaba ţinutului Murom;
Bucură-te, strălucirea poporului rus;
Bucură-te, frumuseţea femeilor creştine;
Bucură-te, vârful maicilor sfinte;
Bucură-te, că ai fost ridicată la cer de îngeri;
Bucură-te, că ai fost binecuvântată de Dumnezeu;
Bucură-te, slava neamurilor tale;
Bucură-te, mângâierea tuturor celor ce te laudă;
Bucură-te, milostivă Iuliana, lauda Muromului şi podoaba femeilor!

Condac XIII

O, milostivă şi curată turturea, binecuvântată şi dreaptă Iuliana! Cu dragostea ta cea de-a pururea, primeşte aceste laude din inimă, şi ca o maică plină de milostivire, ce ai grijă de ai tăi copii, roagă pe Multmilostivul Mântuitor să ne dăruiască harul Duhului Sfânt, întru care toate binecuvântările pământeşti şi cereşti sunt tăinuite; ca astfel fiind îmbogăţiţi să trecem această viaţă plină de tristeţi în pace şi împreună cu tine să moştenim binecuvântata Împărăţie a Preasfintei Treimi, cu slavă cântând: ***Aliluia! Aliluia! Aliluia!***

Rugăciune

O, fericită şi dreaptă Iuliana, ce în chip minunat ai fost numită „văduva cea milostivă” de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu! Către tine alergăm, maica cea plină de milostivire, rugându-ne ca şi noi să primim milă. Căci în viaţa ta, răbdându-ţi crucea, şi însăţi încercată fiind prin multe, cu rugăciunile tale poţi a ne

ajuta şi nouă în cumplitele necazuri; căci tulburaţi de multe păcate fiind şi împovăraţi de multe scârbe, suntem împresuraţi şi de vrăjmaşi cumpliţi.

Pentru aceasta, o, maică ce ţi-ai purtat crucea, cere pentru noi duhul blândeţii şi al răbdării, adevărată pocăinţă pentru păcatele noastre, tăria de a ne împotrivi nevăzuţilor vrăjmaşi şi de a-i birui, încredere neclintită în voia lui Dumnezeu în mijlocul tuturor întristărilor şi primejdiilor, ca şi noi să ne ducem crucea fără cârtire, spre mântuirea sufletelor noastre şi să-I slujim cu credinţă lui Hristos, Mântuitorul nostru.

Roagă pe Multmilostivul Dumnezeu, o, milostivă aleasă a Domnului, ca El să sălăşluiască întru noi, precum în tine, harul unei inimi milostive către toţi, ce binecuvântează chiar şi pe vrăjmaşi, care nu osândeşte decât păcatele sale, căci prea mult ni s-a împuţinat dragostea, pentru păcatele noastre; şi numai cu numele ne mai arătăm noi a fi ucenici ai lui Hristos de vreme ce în inimă şi fapte suntem precum păgânii, cu iubire de sine îngrijindu-ne numai de noi înşine.

O, fericită, mijloceşte pentru toţi cei din pământul nostru şi pentru toţi cei ce sunt departe ca să dobândească pace şi bunăstare şi mai ales întoarcere către evlavia ta cea strămoşească, încetarea răutăţii şi zavistiei, înmulţirea dragostei frăţeşti şi a împăcării, a pocăinţei pentru păcatele noastre şi harul luminării şi sfinţirii noastre încât cu o gură şi o inimă să mărturisim Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită în veci vecilor. Amin.

Rugăciune

O, milostivă Iuliana, ajutătoarea orfanilor, maică ce ţi-ai purtat crucea! Cu dreapta ta cea milostivă fă să se pogoare asupra noastră celor ce ne rugăm ţie, bogăţia darurilor tale şi roagă pe Multmilostivul Dumnezeu, al cărui Însuşi nume este dragostea, să ne dăruiască nouă mare milă.

Fii grabnică ajutătoare maicilor cu prunci; fii păzitoarea curăţiei şi dragostei celor căsătoriţi, înţeleaptă învăţătoare a copilaşilor şi a tinerilor, milostivă mângâietoare a orfanilor şi a întristaţilor; duioasă tămăduitoare a celor ce sunt înviforaţi de păcate; puternică apărătoare a celor aflaţi în încercări din pricina duşmanilor, şi milostivă mijlocitoare înaintea Domnului şi a prea curatei Născătoare de Dumnezeu pentru toţi cei ce te cheamă în ajutor.

Şi roagă-te, o, sfântă bine plăcută a lui Dumnezeu, ca Domnul să ne dăruiască darul Preasfântului Duh, ca prin acesta fiind păziţi şi mântuiţi să slăvim împreună cu

tine pe Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, a căruia este slava împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt în vecii vecilor. Amin.

[Acatistul a fost tradus după varianta în limba engleză realizată de Isaac E. Lambertsen: Akathist hymn to the holy & righteous Juliana the merciful, translated by the reader Isaac E. Lambertsen from the church Slavonic aflat aici. Am consultat de asemenea şi acatistul în limba rusă de aici, apărut în 1930 cu binecuvântarea mitropolitului Evloghie, pe care acatistul în limba engleză îl urmează întocmai. Traducere şi explicaţii de Victor Popescu-Sandu.]

Sursa:
https://www.teologiepentruazi.ro/2007/07/06/acatist-catre-sfanta-si-binecredincioasa-iuliana-cea-milostiva-din-lazarevo/

Viaţa Sfintei Iuliana din Lazarevo, ocrotitoarea celor căsătoriţi

Binecuvântat este Dumnezeu Tatăl cel Atotputernic, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute. Binecuvântat este Unul-Născut Fiul Său, Cuvântul lui Dumnezeu cel fără de început şi veşnic, Care din Tatăl S-a născut, Dumnezeu din Dumnezeu, născut mai înainte de veci, Puterea cea stăpânitoare prin Care toate s-au făcut. Binecuvântat este Sfântul Mângâietor şi de viaţă dătătorul Duh, care de la Tatăl purcede şi S-a arătat oamenilor prin Fiul; Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, trei Persoane ce una în fiinţă sunt, o slavă, o fiinţă şi o neschimbată împărăţie. Fiinţă fără de început, un Dumnezeu făcător şi stăpânitor şi păzitor al tuturor veacurilor, pe Care puterile cereşti Îl binecuvântează şi cetele îngereşti Îl slăvesc, Ce dăruieşte înţelepciune şi judecată celui care cere şi nu dispreţuieşte pe păcătosul care se pocăieşte pentru a afla mântuirea.

Pentru aceasta Îi mulţumesc acestui bun şi multmilostiv Dumnezeu, păcătos şi rău precum sunt şi nevrednic de a lăuda bunătatea Sa; Lui Îi aduc mărturisirea şi lauda mea, şi mă rog să-mi asculte rugăciunea în această zi când Îl chem şi să dăruiască cuvinte buzelor mele pentru a putea grăi despre o viaţă cuvioasă, plină de strălucire duhovnicească. Cuvine-se cu adevărat să-L binecuvântezi şi să chemi ajutorul Său; căci, ***aducându-mi aminte de mama mea, acea sfântă şi plină de virtute doamnă, de faptele ei cele sfinte, milosteniile, postirile, metaniile, privegherile cele de toată noaptea, lacrimile neîncetate, rugăciunile şi toate celelalte virtuţi ale sale, mi-e teamă să nu le dau uitării şi tăcerii.***

Căci cuget la acea slugă care a fost pedepsită fiindcă, în loc să înmulţească talantul Stăpânului său, l-a îngropat în pământ. Apoi mi-e teamă şi că cineva, auzindu-mă, ar putea crede că încerc să înşel doar fiindcă e mama mea şi că ceea ce am scris nu este adevărat.

Dar Domnul Dumnezeul nostru Cel viu, Care cunoaşte toate lucrurile chiar mai înainte de facerea lor, ştie că nu mint, căci grăiesc adevărul după cum l-am văzut cu proprii mei ochi şi l-am simţit cu propriile mele mâini. Şi să nu îmi fie mie a minţi despre sfinţi. Dacă unii aud ceea ce am scris şi sunt surprinşi de graiul împodobit şi nu vor să creadă, fie ca Domnul să aibă milă de ei, căci ei se gândesc numai la slăbiciunea omenească şi toate cele spuse despre oameni şi le închipuie rele. Dacă unii vor cu adevărat să verifice cinstita şi evlavioasa viaţă a sfintei mele mame Iuliana, să-i întrebe pe cei ce au slujit-o şi pe vecinii dimprejur despre ce fel de viaţă curată a dus din tinereţe, căci sunt mulţi care o ştiu şi şi-o amintesc pe fericita Iuliana pe când trăia şi cunosc lucrările şi faptele sale de virtute. ***Căci, dacă locurile unde a trăit fericita Iuliana ar avea gură, nu ar înceta să vorbească despre lucrările şi faptele sale de virtute; căci ea cu adevărat a urmat viaţa şi virtuţile sfinţilor ce mai înainte au fost bineplăcuţi lui Dumnezeu.***

Cum aş putea vorbi despre cele ce sunt mai presus de puterile mele? Căci sunt păcătos şi netrebnic. Dar cred că acel suflet curat şi milostiv mă va povăţui şi mă va învăţa ce cuvânt să alcătuiesc despre ea, pe mine, care sunt fiul ei după trup, dar în duh sunt robul ei sau vreo stârpitură nefolositoare. Înţelegeţi aceasta deci toţi ce sunteţi martorii acestei vieţi ziditoare, dacă graiul meu e îndeajuns de puternic. Cade-se mai întâi să spun câteva cuvinte despre cine erau părinţii săi, unde şi cum a trăit şi cum a murit. Toate acestea nouă ne sunt cunoscute în amănunt. Nouă, despre care n-aş putea spune că suntem copiii săi, ci robii săi, căci nevrednic sunt a mă numi fiu al unei asemenea sfinte femei de vreme ce nu i-am urmat virtutea. Dar vă voi spune o minunată istorie despre ceea ce s-a întâmplat în familia noastră.

În zilele evlaviosului ţar şi mare prinţ Ivan Vasilievici a toată Rusia trăia la curtea sa regală un om evlavios şi milostiv pe nume Iustin Nediurev, ce avea rangul de econom. Avea o soţie care era, la fel ca şi el, de Dumnezeu şi de săraci iubitoare, pe nume Ştefanida, fiica lui Grigorie Lukin din ţinutul oraşului Murom. Ei au trăit plini de evlavie şi de virtute, având mulţi fii şi fiice, multe bogăţii şi mulţi robi. Lor li s-a născut şi fericita Iuliana. Pe când avea şase ani, mama sa a părăsit această viaţă, iar Iuliana a fost dusă în ţinutul oraşului Murom de către bunica sa, mama mamei, o văduvă pe nume Anastasia Lukina, soţia lui Grigorie Lukin, fiica lui Nichifor Dubenschi. Aceasta a crescut-o în evlavie şi virtute timp de şase ani. Când fericita Iuliana avea doisprezece ani, bunica sa a părăsit şi ea această viaţă şi i-a cerut fiicei sale, Natalia Arapova, soţia lui Putin Arapov, să o ia pe nepoata Iuliana în casa sa şi să o crească cum trebuie şi în evlavie, căci mătuşa sa avea opt fiice şi un fiu.

Încă de când era foarte tânără, fericita Iuliana L-a iubit pe Dumnezeu şi pe Preacurata Sa Maică. Era plină de respect şi supusă mătuşii şi verişorilor săi şi iubea smerenia şi tăcerea în toată vremea. Se dăruia rugăciunii şi postului şi pentru aceasta era adesea dojenită de mătuşa sa şi batjocorită de verişorii ei, fiindcă îşi chinuia trupul său fiind atât de tânără. În fiecare zi îi spuneau: „O, fată nesăbuită, de ce îţi omori trupul când tu eşti atât de tânără şi de ce vrei să-ţi distrugi frumuseţea cea feciorelnică?”. Astfel ei încercau adesea să o facă să mănânce şi să bea dimineaţa. Ea nu ceda niciodată, ci primea toate cu mulţumire şi pleca în tăcere. Era supusă tuturor, căci din copilărie avusese o fire delicată, tăcută, liniştită şi smerită şi se lipsea de distracţii şi orice fel de jocuri. Dacă era silită de copiii de vârsta sa să joace diverse jocuri deşarte şi să cânte, precum adesea se întâmpla, ea nu se alătura niciodată lor, ci se prefăcea că nu ştie să se joace, şi astfel îşi ascundea virtutea.

În schimb se ocupa cu torsul şi broderia. Şi sfeşnicul ei nu se stingea nici noaptea (Pilde 31, 18). Făcea haine pentru orfanii, văduvele şi neputincioşii din sat şi se îngrijea de cei în nevoi şi de cei bolnavi, aşa încât toţi erau uimiţi de înţelepciunea şi evlavia sa. Şi frica lui Dumnezeu s-a sălăşluit într-însa. În acel sat cea mai apropiată biserică era cam la două verste depărtare, aşa încât, cât a fost mică, nu a avut ocazia să meargă la biserică pentru a asculta cuvântul lui Dumnezeu sau să audă un preot învăţând despre mântuire. Astfel încât numai bunul ei simţ i-a fost învăţător spre virtute, căci, precum spune **Sfântul Antonie cel Mare:** *„Cei ce au o minte sănătoasă nu au nevoie de Scripturi”.*

Fericita Iuliana a urmat acest cuvânt: fără să studieze cărţi şi fără învăţător, încă de mică, ea a împlinit toate poruncile şi, precum o nestemată de mare preţ,

a strălucit în mijlocul cenuşii crescând în evlavie şi dorind să audă cuvântul lui Dumnezeu. Dar, cât a fost mică, n-a avut această ocazie şi era batjocorită de cei neştiutori pentru faptele sale cele bune. Totuşi, întunericul vicleniei nu poate vătăma în nici un fel frumuseţea soarelui, căci ea era ca o casă zidită pe stâncă. Râurile au trecut peste ea, vânturile au bătut-o, dar n-au putut să o clatine.

Precum apostolul spune: Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia? (Rom. 8, 35) Iar dumnezeiescul David zice: Cei ce se încred în Domnul sunt ca Muntele Sionului. Nu se va clătina în veac şi Nu va lăsa Domnul toiagul păcătoşilor peste soarta drepţilor, ca să nu-şi întindă drepţii întru fărădelegi mâinile lor (Ps. 124).

Când fericita Iuliana a împlinit şaisprezece ani, a fost dată în căsătorie lui Gheorghe Ossorghin, un nobil bogat ce trăia în judeţul Murom şi au fost cununaţi de preotul Patapie ce slujea în biserica Dreptului Lazăr, prietenul lui Dumnezeu, din satul soţului ei. Mai târziu, fiind plin de virtuţi, acest preot a intrat în mănăstirea „Schimbarea la Faţă" aflată în de Dumnezeu păzitul oraş Murom, unde a luat numele călugăresc de Pimen şi apoi a ajuns arhimandrit. Acest preot i-a învăţat frica lui Dumnezeu după predania Sfinţilor Apostoli şi a Sfinţilor Părinţi, le-a arătat cum trebuie să trăiască soţii cu soţiile lor, le-a spus despre rugăciune şi post, despre milostenie şi alte fapte bune. Ea a ascultat cu mare atenţie şi râvnă cuvântul cel dumnezeiesc, învăţătura şi poveţele şi ceea ce a fost sădit în ea precum într-un pământ bun a crescut şi s-a înmulţit; ea nu numai că a ascultat învăţătura, dar s-a şi hotărât să pună în practică. Şi astfel, după ce preotul i-a învăţat şi le-a dat binecuvântarea sa, au plecat la socrul ei, Vasile, căci părinţii soţului ei încă mai trăiau. Socrul ei era un om bogat şi cunoscut la curtea ţarului, iar soacra sa era şi ea dintr-o familie bună şi învăţată. Aveau doar un fiu şi două fiice, multe sate şi robi precum şi multe alte proprietăţi.

Când au văzut că nora lor este din familie nobilă, pricepută la multe lucruri bune şi delicată, s-au bucurat, L-au slăvit pe Dumnezeu şi au dat în mâinile ei conducerea gospodăriei. Ea era cu toată smerenia foarte ascultătoare şi supusă lor, nu ieşea niciodată din cuvântul lor, nici nu-i contrazicea vreodată, ci îi respecta foarte mult şi îndeplinea fără cârtire toate câte îi spuneau să facă, aşa încât socrii ei se minunau şi o respectau mult şi ei pentru aceasta. Atunci când rudele sau altcineva o încercau cu diferite întrebări şi discuţii, ea dădea la fiecare întrebare un răspuns potrivit şi plin de înţeles, astfel încât toţi se minunau de bunul său simţ şi slăveau pe Dumnezeu.

Încă din tinereţe fericita Iuliana fusese obişnuită să se roage îndelung lui Dumnezeu în fiecare seară şi să facă o sută sau mai bine de metanii şi abia apoi să se culce. De asemenea, în fiecare dimineaţă când se trezea, se ruga mult Domnului şi îl învăţa şi pe soţul ei să facă la fel, căci, după cum spune marele Apostol Pavel: Ce ştii tu, femeie, dacă îţi vei mântui bărbatul? (I Cor. 7, 16) şi către soţ la fel zicând. Şi iarăşi: Dacă însă te vei însura, n-ai greşit (I Cor. 7, 28) şi Cel ce îşi mărită fecioara bine face; dar cel ce n-o mărită şi mai bine face (I Cor. 7, 38).Fericita Iuliana era mâhnită că nu ajunsese încă la chipul cel mai înalt al vieţii feciorelnice, dar a auzit pe acelaşi apostol care zice: Te-ai legat de femeie? Nu căuta dezlegare (I Cor. 7, 27), femeia este legată prin lege şi nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul; ea se va mântui prin naşterea de prunci, dacă s-a ţinut stăruitor de tot ce este lucru bun (cf. I Cor. 7, 39; I Tim. 2, 15; 5, 10). Şi iarăşi se spune în altă parte: „Viaţa omenească este împărţită în două stări: cea călugărească şi cea normală (obişnuită); celor din starea obişnuită le este îngăduit să se căsătorească şi să mănânce carne, dar în rest trebuie să împlinească celelalte porunci ale lui Hristos exact ca monahii”. „Se poate să trăieşti în lume cu soţ şi tot să fii plăcut lui Dumnezeu”. „Nu tot cel ce se tunde în monahism se mântuieşte, ci cel care împlineşte cele ale călugărului” şi, „dacă cineva trăieşte în lume cu o soţie şi împlineşte legea, este mai bun decât un călugăr care nu a împlinit toată legea” şi „un mirean virtuos este o minune în lume” .

A cugetat îndelung la toate acestea. Ea se silea după lege să împlinească toate poruncile Domnului Iisus Hristos. Nu lăsa nici măcar o seară să treacă fără rugăciuni îndelungate, aşa încât îi mai rămânea puţină vreme pentru somn, dar totuşi dimineaţa se trezea devreme şi se ruga mult lui Dumnezeu.

Atunci când soţul ei era plecat în slujba Ţarului pentru un an sau doi sau câteodată chiar trei , ea nu mai dormea noaptea, ci spunea rugăciuni îndelungate către Dumnezeu. Sfeşnicul ei nu se stingea toată noaptea, căci lucra cu mâinile din greu la roata de tors şi la brodat. După ce vindea ce lucrase, dădea cele obţinute săracilor sau pentru construirea bisericilor, căci se pricepea la broderii. Făcea multă milostenie, dar păstra totul în taină faţă de socrii săi. Singura care ştia era o tânără slujnică prin care trimitea milosteniile celor nevoiaşi. Făcea aceasta în fiecare noapte fără ca cineva să ştie. După cum spune Sfântul Evanghelist Matei şi Însuşi Hristos Domnul cu sfintele Sale buze: deci, când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta…, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie (Matei 6, 2-4).

În timpul zilei cu osârdie se îngrijea de gospodărie şi avea grijă de văduve şi orfani ca o adevărată mamă a lor. Îi spăla cu propriile sale mâini, îi îmbrăca, îi hrănea şi le dădea de băut. În ea se împlinea cuvântul înţeleptului Solomon: Cine poate găsi o femeie virtuoasă? Preţul ei întrece mărgeanul. Într-însa se încrede inima soţului, iar câştigul nu-i va lipsi niciodată (Pilde 31, 10-11). Dacă cineva rămânea în urmă, nu se îngrijora, căci toţi din casa ei erau îmbrăcaţi şi hrăniţi, şi dădea fiecăruia de muncit pe măsura puterilor. Ura mândria şi semeţia şi nu îi chema niciodată pe slujitori cu porecle şi nici nu-i cerea nici unuia să-i aducă apă să se spele pe mâini sau să-i scoată încălţările, toate acestea făcându-le ea singură. Doar când nevoia o cerea, atunci când veneau musafiri, o serveau slujitorii ca un lucru ce se obişnuia atunci. Dar de îndată ce plecau musafirii, ea se schimba complet şi se ocăra neîncetat şi cu smerenie spunând: „Cine sunt eu, femeie netrebnică, ca să fiu servită de asemenea oameni, chipuri ale lui Dumnezeu?”. Şi slăvind pe Dumnezeu pentru acestea, întru toate era chip al virtuţii.

Dar unii slujitori erau nesăbuiţi, neascultători şi leneşi la slujba lor. Alţii se certau cu ea, dar ea răbda toate acestea cu smerenie. Toate le lua asupra sa şi se învinuia spunând: „Eu însămi păcătuiesc pururea înaintea lui Dumnezeu, iar El este răbdător cu mine, deci ce aş putea să le cer acestora care sunt oameni ca şi mine; deşi Dumnezeu ni i-a încredinţat nouă spre slujire, sufletele lor sporesc mai mult decât ale noastre”. Îşi amintea de cuvintele Mântuitorului: Vedeţi să nu disprețuiţi pe vreunul din aceştia mici, că zic vouă: că îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu Care este în ceruri (Matei 18, 10). Nu învinovăţea niciodată pe slujitorii care o ocărau şi pentru aceasta era mustrată adesea de socrii şi soţul ei. Dar pe ea nu o mâhneau nici unele dintre acestea, ci stătea tare, neclintită precum un stâlp, punându-şi toată nădejdea în Dumnezeu şi în Preacurata Născătoare de Dumnezeu.

Se ruga adesea marelui făcător de minuni Nicolae, de la care a primit mult ajutor, după cum ea însăşi a povestit. Într-o noapte, pe când soţul era plecat, s-a ridicat la rugăciune ca de obicei, iar diavolul, cel ce urăşte binele, laolaltă cu demonii săi au încercat să o împiedice şi prin înşelătorii au adus mare frică şi groază asupra ei. Fiind încă tânără şi fără experienţă, ea s-a înfricoşat, s-a aşezat în pat, s-a acoperit cu o pătură şi a adormit degrabă. A văzut o mulţime mare de demoni venind spre ea cu tot felul de arme, dorind să o omoare. Au început să o ameninţe zicând: „Dacă nu încetezi ceea ce faci, te vom omorî pe loc”. Atunci, fiind foarte înfricoşată, şi-a ridicat ochii spre Dumnezeu şi către Preacurata Maică şi l-a chemat în ajutor pe Sfântul Nicolae. Sfântul a apărut degrabă ţinând în mână o carte mare cu care a început să-i lovească pe demoni,

alungându-i astfel pe toţi, iar aceştia au dispărut precum fumul. Apoi şi-a ridicat dreapta şi a binecuvântat-o zicând: „Fiica mea! Fii tare şi puternică şi nu te înfricoşa de ameninţările demonilor, căci Hristos mi-a poruncit să te apăr de demoni şi de oamenii cei răi”. Apoi s-a trezit imediat şi a văzut foarte limpede cum un bătrân cinstit a ieşit pe uşa camerei iute ca un fulger; s-a sculat şi a văzut că uşa era încuiată bine ca de obicei. Din acea clipă înainte ea s-a bucurat foarte ca şi cum a primit un semn, Îl slăvea pe Dumnezeu şi se minuna în sinea ei. Nu a spus altora despre aceasta, ci s-a dăruit cu şi mai multă râvnă faptelor bune.

În scurtă vreme după-aceea, ca pedeapsă pentru păcatele noastre, mânia lui Dumnezeu a lovit pământul rus: a fost o mare foamete şi foarte mulţi au murit. În acea vreme, ea dădea multe milostenii, dar nu spunea nimănui despre acestea. Lua mâncare de la soacra sa pentru mesele de dimineaţă şi prânz şi le dădea săracilor. Încă din copilărie, ea nu mânca nimic înainte de prânz şi nimic după prânz până la masa de seară. Dar când soacra sa a văzut aceasta, i-a zis: „Dragă noră, ştii ce bucuroasă sunt când văd că ai început să mănânci atât de des, dar sunt uimită că ţi-ai schimbat obiceiul. Când era pâine din belşug, n-am putut să te fac să vii la mesele de dimineaţă şi prânz, iar acum, când e lipsă de mâncare în lume, iei şi masa de dimineaţă şi de prânz”. Nevrând să se dea de gol, ea i-a răspuns: „Înainte să încep să am copii, nu mi-era foame, dar când am început să dau naştere pruncilor, am slăbit şi mi-au scăzut puterile şi nu mă pot satura. Mi-e foame nu numai în timpul zilei, ci şi noaptea, dar mi-e ruşine să vă cer mâncare”. Soacra sa se bucura să audă aceasta şi îi trimitea multă mâncare să aibă nu numai ziua, ci şi noaptea. Nu era deloc lipsă de mâncare în casă deoarece fuseseră păstrate multe grâne din anii trecuţi. Ea primea mâncare de la soacra sa, dar nu mânca nimic din ea, ci o împărţea toată celor care aveau nevoie. Când murea vreun sărac, ea plătea pentru a fi spălat, aducea haine de înmormântare şi trimitea bani pentru a fi înmormântat. Când vedea pe cineva din satul ei că era înmormântat, fie că îl cunoştea sau nu, se ruga mult pentru sufletul aceluia.

La scurtă vreme după ce foametea s-a sfârşit, a izbucnit deodată o epidemie groaznică şi mulţi au murit din cauza acestei boli care se numea postrel . Din cauza acesteia, mulţi oameni nesăbuiţi se încuiau în casă şi nu primeau pe cei infectaţi şi nici măcar nu se atingeau de hainele lor. Pe de altă parte, fericita Iuliana, fără ştirea socrilor, spăla într-o baie, cu propriile sale mâini, pe mulţi dintre cei infectaţi, îi îngrijea şi se ruga Domnului pentru însănătoşirea lor. Când murea vreunul, ea plătea pregătirile de înmormântare, se îngrijea de slujbă şi îi spăla pe cei rămaşi orfani cu propriile-i mâini. Astfel a trăit mulţi ani

cu socrii săi, nefiind niciodată neascultătoare sau morocănoasă, ci îi cinstea, precum o fiică cinsteşte pe părinţii săi. Când socrii ei, care intraseră în monahism, au murit la o vârsta foarte înaintată, i-a cinstit cu cântări de îngropăciune şi cu psalmi şi cu o înmormântare bineplăcută lui Dumnezeu. A împărţit multe milostenii întru pomenirea lor mănăstirilor, bisericilor şi săracilor. A plătit liturghii pentru ei în multe biserici şi a dat mese în casa sa pentru preoţi şi călugări, săraci, văduve şi orfani şi pentru toţi cei din nevoi. A dăruit mâncare din belşug tuturor celor care veneau, rugând pe toţi să se roage lui Dumnezeu pentru sufletele celor adormiţi şi a trimis milostenii celor ce erau prizonieri, până în a patruzecea zi. Soţul ei fiind departe, a dat multe din avuţiile lor ca milostenie, nu numai atunci, ci în fiecare an, întru pomenirea celor morţi, căci a auzit în Sfintele Scripturi că cele ce le facem aici, aduc mult bine şi mângâiere sufletelor celor adormiţi, şi iarăşi: Unge pe altul cu mir şi tu vei fi primul care vei simţi mireasma, temându-se de ceea ce spune Sfântul Vasile cel Mare: „Oricine stăpâneşte avuţia părinţilor şi nu dăruieşte nimic din ea lui Dumnezeu, adică milostenie, este hoţ şi tâlhar; căci nu a dobândit-o prin munca sa, ci prin sudoarea tatălui său”. Deci, temându-se de această poruncă, fericita Iuliana s-a silit să dea toate avuţiile rămase de la socrul său întru pomenirea lor. Ea însăşi a început, mai mult decât oricând, să se ostenească pentru virtute.A trăit astfel mulţi ani cu soţul ei, în deplină virtute şi curăţie, după cuvântul lui Dumnezeu şi au avut zece fii şi trei fiice. Dintre aceştia, patru fii şi două fiice au murit de copii. Au crescut şase fii şi o fiică şi L-au lăudat cu mulţumire pe Dumnezeu căci au auzit cuvintele apostolului Pavel către Timotei: Soţia se va mântui prin naştere de fii (I Tim. 2, 15). Mulţumind lui Dumnezeu pentru copiii care muriseră, a zis cuvântul dreptului Iov: Domnul a dat, Domnul a luat (Iov 1, 21).

Căci a auzit cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur: „Copiilor binecuvântaţi binecuvântată le este odihna. Pentru ce au a răspunde de vreme ce n-au săvârşit nici un păcat. Căci sunt număraţi cu fiii lui Iov şi cu copiii ucişi de Irod; ei slăvesc pe Dumnezeu cu îngerii şi se roagă Domnului pentru părinţii lor”. Pentru aceasta ea nu s-a mâhnit pentru copiii care au murit şi se bucura de cei ce trăiesc.Dar diavolul, care urăşte tot ce este bun, a încercat să o tulbure în toate chipurile posibile şi a stârnit certuri deşarte între copiii săi şi slujitori. Ea vorbea cu ei cu multă înţelepciune şi delicateţe şi îi împăca. Satana nu putea să-i facă ei nici un alt rău şi, fiindcă voia să o aducă la deznădejde şi să o despartă de Dumnezeu, l-a împins pe unul dintre robi să-l omoare pe fiul ei cel mare. Sau, mă gândesc, s-ar putea să fi fost voia lui Dumnezeu, căci, după cum spune proorocul David: Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăţ îndreptările Tale (Ps. 118, 71), ca astfel fericita Iuliana să se îngrijească de sufletul ei mai mult decât

până atunci. „Chiar aurul, se spune, nu este desăvârşit până nu este pus la încercare” şi: „Dacă vezi pe cineva mai tânăr decât tine că moare şi nu te schimbi, cum te vei mântui?” şi: „Dacă nu poţi învăţa din necazuri, cum poţi învăţa când ţi-e bine?”

Când a murit fiul său, fericita Iuliana a fost foarte mâhnită, nu atât pentru moartea sa, cât pentru sufletul lui, căci a avut o moarte năprasnică. Ea nu şi-a pierdut cumpătul, ci cu cuvinte de mângâiere şi-a îndemnat soţul să nu-şi piardă nădejdea în Dumnezeu şi l-au pomenit cu cântări de psalmi, au dat milostenii din belşug şi au dat sărindare pentru el. Dar apoi, puţin după aceea, un alt fiu a fost omorât fiind în slujba Ţarului. Deşi s-a mâhnit puţin, a făcut-o în sufletul său şi nu în trup, căci nu striga şi nici nu-şi smulgea părul fără cuviinţă, precum fac alte femei, ci ziua şi-a pomenit fiii cu milostenii, cu slujbe bisericeşti, hrănind săracii, iar noaptea, nedormind, se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor fiilor săi adormiţi.

Apoi a început să-l roage pe soţul ei să o lase să plece la mănăstire, dar el nu vroia, iar ea i-a zis: „Dacă nu mă laşi, voi fugi de acasă şi tot voi scăpa”. Atunci soţul a rugat-o în numele lui Dumnezeu să nu-l părăsească, că de acum a îmbătrânit şi mai sunt şi copii mici. I-a citit din cărţile lui Cosma preotul şi ale altor Sfinţi Părinţi: „Veşmintele negre, zicea el, nu ne mântuiesc dacă nu trăim după rânduiala călugărească şi veşmintele albe nu ne vor pierde dacă vom face cele bineplăcute lui Dumnezeu. Cel care merge la mănăstire ca să scape de sărăcie şi pentru că nu vrea să aibă grijă de copiii săi, nici nu vrea să muncească şi nici nu caută dragostea Domnului, ci leneveşte doar, pe când copii săi orfani vor plânge şi se vor tângui tot mereu zicând: «De ce ne-au părăsit părinţii noştri care ne-au născut, şi ne-au lăsat într-aşa o sărăcie şi suferinţă?». Dacă avem poruncă să îi hrănim pe orfanii altora, cu atât mai mult nu trebuie să ne lăsăm proprii copii să moară de foame”.

Şi i-a citit mai multe sfinte scrieri. După ce le-a ascultat, ea a renunţat la dorinţa sa zicând: „Facă-se voia Domnului!”. Dar l-a implorat pe soţul său ca, dacă e să mai trăiască alături, măcar să nu mai aibă relaţii trupeşti.Şi astfel şi-au făcut paturi separate în aceeaşi cameră. Pentru soţ a făcut acelaşi pat unde dormise şi până atunci, iar pentru sine, precum o pasăre ce a scăpat dintr-o prinsoare, a lepădat toate lucrurile lumeşti şi din tot sufletul şi-a pus nădejdea în Dumnezeu şi a început să postească şi să se înfrâneze peste fire. Vinerea nu mânca nimic, se închidea singură într-o cămăruţă separată din casă şi se dăruia cu totul rugăciunii către Dumnezeu. Lunea şi miercurea mânca o dată pe zi, mâncare negătită uscată. Sâmbăta şi Duminica punea masa în casa ei pentru preoţi,

văduve, orfani şi pentru slujitorii ei, la care era mâncare din belşug. Ea însăşi îi servea şi de dragul lor bea şi ea un pahar mic de vin, nu pentru că voia vin, ci pentru că nu voia să-i mâhnească pe oaspeţi.

Căci auzise porunca Mântuitorului, care zice: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor (Luca 14, 12-14).

Sfinţii Părinţi, cunoscând slăbiciunea omului, şi fiind sub insuflarea Sfântului Duh, nu au interzis mâncarea şi băutura spre slava lui Dumnezeu, ci au zis: „Când faci un ospăţ şi îi inviţi pe fraţii tăi şi pe cei slăviţi, e bine şi aşa, şi frumos; dar mai ales invită-i pe fraţii tăi cei săraci, ca să nu fii lipsit de nici una din răsplătiri: adică aici vei fi slăvit de cei bogaţi şi, pentru milostenia către cei săraci, ţi se va dărui de Dumnezeu veşnica odihnă". Fericita Iuliana, urmând acest cuvânt, cel mai mult se îngrijea de cei săraci. Dormea doar o oră, două, seara, pe o sobă fără aşternuturi. Aşeza pe ea lemne cu colţurile ascuţite înspre trupul ei, ca pernă folosea din aceleaşi lemne şi aşeza cheile de fier sub coastele sale. În acest chip îşi pedepsea ea trupul. Fiindcă nu vroia să se odihnească, ea doar se întindea până ce adormeau slujitorii, pentru ca apoi să se trezească şi să se roage Domnului toată noaptea până ce băteau clopotele de Utrenie. Apoi se ducea la biserică la Utrenie şi la Sfânta Liturghie. În timpul zilei se ocupa cu lucrul mâinilor şi cu chivernisirea gospodăriei într-un chip bineplăcut Domnului. Asigura slujitorilor toată mâncarea şi îmbrăcămintea necesară şi îi dădea fiecăruia de lucru după puterile lui.

Avea grijă de văduve şi orfani, îi ajuta pe cei în nevoi în tot felul şi era chipul tuturor virtuţilor. Şi, simplu zicând cu cuvintele dreptului Iov, era ochii celui orb, piciorul celui şchiop (Iov 29, 15), adăpost pentru cei fără adăpost, îmbrăcăminte pentru cei goi. Suspina dacă vedea pe cineva suferind şi nici un cerşetor nu pleca din casa ei cu mâna goală. Pe slujitori îi călăuzea ca pe copii. Ura mândria şi semeţia şi, ca o adevărată mamă, nu ca o stăpână, în loc să ameninţe, era bună cu slujitorii care o supărau, învăţându-i din dumnezeieştile Scripturi fără ameninţări sau bătăi.

Deşi nu citise cărţi, îi plăcea să asculte citiri din dumnezeieştile cărţi şi tot ce auzea asculta cu atenţie, tâlcuind toate pasajele mai grele precum un filosof sau un om învăţat. Mereu zicea cu lacrimi: „Cu ce fapte bune putem să ne rugăm

Domnului pentru noi înşine şi cum putem alunga păcatele ce ne ameninţă? Cum putem pune stavilă patimilor şi cum putem urma în vremea noastră vieţile sfinţilor din vechime şi cum vom putea face milostiv pe Hristos, nemitarnicul Judecător, la cea de-a doua Sa venire?".

După ce s-a îndepărtat cu trupul de soţul ei, nu şi-a mai spălat trupul în baie.

Cu neputinţă este a descrie toate celelalte fapte bune ale sale şi a le pune în scris, căci nu ştiu ce bine nu a săvârşit. Nu jignea şi nu supăra pe nimeni şi se ferea de tot răul. Ce cuvinte potrivite s-ar putea găsi pentru a lăuda toate aceste osteneli? Cine ar putea spune toate cele dobândite de ea? Cine ar putea descrie întristările sale? Cine ar putea număra milosteniile sale? Unde sunt cei care spun că nu te poţi mântui trăind în lume? Dumnezeiescul Efrem zice: „Cum poţi zice că nu ne putem mântui în mijlocul lumii?

Dacă vrei, îţi voi spune în puţine cuvinte: *nu locul este cel care ne mântuieşte, ci o inimă şi o voinţă întoarse către Dumnezeu.*

- Adam, în rai fiind şi în mare pace, s-a pierdut,
- pe când Lot în mijlocul sodomiţilor, ca şi cum ar fi fost pe valurile mării, a fost mântuit.
- Saul, în palatul său fiind, şi-a pierdut şi viaţa aceasta şi pe cealaltă,
- pe când Iov, stând în cenuşă în mijlocul grelelor necazuri, a primit cununa dreptţilor".

Aşadar, cel care spune că nu te poţi mântui în mijlocul oamenilor nu ştie nimic şi are o părere foarte proastă despre dumnezeieştile sinoade care sunt adunate adesea. Aceste porunci ea le-a împlinit. *Fericita Iuliana a trăit cu soţul ei, a avut copii şi slujitori, dar a fost bineplăcută lui Dumnezeu şi Dumnezeu a numărat-o cu sfinţii din vechime, precum vom arăta mai târziu.* Dar să ne întoarcem la cele de care vorbeam înainte.

Fericita Iuliana a mai trăit alături de soţul ei încă 10 ani după separarea lor şi când acesta a murit s-a lepădat şi mai mult de cele lumeşti, zicând cu proorocul David: Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăţ îndreptările Tale (Ps. 118, 71) şi porunca Domnului mi-a deschis urechile. „Nu mă voi împotrivi şi nici nu voi cârti", zicea ea. I-a mângâiat pe copii zicând: „Nu vă mâhniţi prea mult, copiii mei, căci moartea tatălui vostru este o lecţie şi o învăţătură pentru noi păcătoşii, aşa încât văzând-o să ştim că şi pe noi ne aşteaptă acelaşi lucru. Pocăiţi-vă mereu, dobândiţi toate virtuţile şi, mai ales, daţi milostenie cât de mult puteţi şi iubiţi-vă sincer unul pe altul". I-a învăţat pe copii multe din dumnezeieştile

Scripturi şi şi-a îngropat soţul cu psalmi şi cântări. Săracilor le-a împărţit pomeni din belşug şi a dat şi la multe mănăstiri şi biserici sărindare pentru sufletul soţului, căci ea nu se îngrijea de împărţirea averilor stricăcioase, ci mai degrabă de dobândirea dreptăţii.

În fiecare noapte nu mai dormea, ci se ruga lui Dumnezeu pentru soţul ei ca să i se dăruiască iertarea păcatelor, căci auzise cuvântul care zice: „O soţie bună îşi mântuieşte bărbatul chiar şi după moartea acestuia". Ea urma pe evlavioasa împărătească Teodora şi alte sfinte femei care s-au rugat pentru soţii lor după moartea acestora.

De atunci înainte a adăugat postiri peste postiri, rugăciuni peste rugăciuni, lacrimi peste lacrimi şi dădea milostenie nemăsurată, aşa încât câteodată nu mai avea în casă decât o monedă. Atunci se împrumuta ca să dea obişnuita milostenie la cei nevoiaşi. Mergea în fiecare zi la biserică să se roage. Când venea iarna împrumuta bani de la copiii ei pentru a-şi face haine de iarnă, dar le dădea săracilor, iar ea rămânea toată iarna fără haine călduroase. Ghetele le purta direct pe piciorul gol (…) chinuindu-şi astfel trupul. Mulţi cunoscuţi îi ziceau: „De ce îţi chinui trupul în halul acesta la vârsta ta?", iar ea le răspundea: „Nu ştiţi că trupul ucide sufletul? Aşa că îmi voi omorî trupul, astfel încât să-mi mântuiesc sufletul la ziua Domnului nostru Iisus Hristos" . Iar altora le zicea: Pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi (Rom. 8, 18). Sau: „Cu cât se strică mai mult trupul meu aici, cu atât mai puţin vor avea viermii de mâncat în viaţa viitoare. Ce folos să-ţi îngraşi trupul dacă-ţi distrugi sufletul?".

Într-o iarnă a fost atât de frig, încât pământul se crăpase din pricina gerului şi pentru o vreme ea nu s-a mai dus la biserică ci se ruga acasă. Într-o zi, foarte de dimineaţă, când preotul a intrat în biserica Dreptului Lazăr din sat, a auzit venind dinspre icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu o voce care zicea: *„Du-te şi întreab-o pe milostiva văduvă Iuliana de ce nu vine la biserică să se roage. Rugăciunea ei de acasă este bineplăcută lui Dumnezeu, dar nu atât de mult ca rugăciunea din biserică. Dar trebuie să o cinsteşti căci are mai puţin de şaizeci de ani şi Duhul Sfânt sălăşluieşte întru ea".*

Preotul a alergat apoi cu mare spaimă la fericita Iuliana, a căzut la picioarele ei cerând iertare şi i-a povestit despre vedenia sa. Ea a ascultat cu multă reţinere cele spuse, deoarece nu erau spuse în taină, ci de faţă cu multă lume şi apoi i-a zis: *„Vă înşelaţi! Nu cumva e vorba de sfinţia voastră? Cine sunt eu, o păcătoasă înaintea Domnului, ca să fiu vrednică de o astfel de întâmplare?".*

Apoi i-a rugat stăruitor pe preot şi pe cei ce auziseră acestea să nu le spună nimănui, nici înainte, nici după moartea ei. Atât de mare era smerenia sa, încât nici după moarte nu vroia să fie lăudată de oameni. *Imediat după aceasta a mers la biserică şi a cerut să se facă o rugăciune, iar ea s-a rugat mult cu lacrimi şi a sărutat icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Dintr-o dată, chiar în acel moment, o mireasmă minunată s-a răspândit în biserică şi în tot satul, încât toţi se minunau şi Îl slăveau pe Dumnezeu.* Astfel cuvântul preaînţeleptului Pavel către Timotei: Pe văduve cinsteşte-le (I Tim. 5, 3) s-a împlinit, căci însăşi Maica Domnului, cea mai curată dintre toate făpturile, a dat mărturie despre această văduvă şi a poruncit ca ea să fie cinstită. Din acea zi fericita Iuliana a început să meargă în fiecare zi la biserică să se roage.

Se obişnuise să-şi spună rugăciunile într-o cameră separată ce fusese păstrată pentru primirea călătorilor. În acea cameră se afla o icoană a Mântuitorului, a Preacuratei Născătoare de Dumnezeu şi a marelui sfânt Nicolae, făcătorul de minuni.

Într-o seară a venit în această cameră pentru a se ruga după cum îi era obiceiul şi dintr-o dată camera s-a umplut cu aşa o mulţime de demoni, încât de-abia dacă mai aveau loc pe uşă. Se întindeau spre ea cu tot felul de arme vrând să o omoare. Dar ea, punându-şi toată nădejdea în puterea lui Hristos, nu s-a temut, ci şi-a ridicat ochii către Dumnezeu şi s-a rugat cu lacrimi zicând: „Dumnezeule Atotputernice, nu lăsa pradă fiarelor un suflet ce se mărturiseşte Ţie şi nu uita de tot un suflet ticălos, ci trimite pe Sfântul Nicolae să mă ajute pe mine, sluga Ta”.

În acea clipă Sfântul Nicolae a apărut ţinând un băţ mare în mâna sa şi a izgonit duhurile necurate până au dispărut precum fumul. Dar pe unul l-a prins şi l-a chinuit, iar apoi a binecuvântat-o pe sfântă cu crucea şi dintr-o dată s-a făcut nevăzut. Demonul suspina zicând: „Nu a fost zi în care să nu-i fi făcut necazuri Iulianei. Am adus dezbinare între copiii şi slujitorii ei, dar nu am îndrăznit să mă apropii niciodată de ea din pricina milosteniei, smereniei şi rugăciunii ei. Ea avea pururea o metanie în mână şi zicea rugăciunea lui Iisus. Când mânca sau bea, zicea mereu rugăciunea lui Iisus, iar când se aşeza pe pat buzele şi pântecele ei se mişcau întru lauda lui Dumnezeu. De multe ori am văzut-o dormind, dar mâna tot se mişca pe metanie”.

Apoi demonul a fugit strigând: „Iuliana, multe necazuri am avut azi din pricina ta, dar îţi voi face rău la bătrâneţe – o mare foamete – şi nu vei mai hrăni pe alţii, ci tu însăţi vei muri de foame”. Ea a făcut semnul sfintei cruci şi demonul a

dispărut. Fericita Iuliana a venit la noi foarte înspăimântată şi schimbată la chip. Vedeam că este tulburată şi am întrebat-o de ce, dar atunci nu ne-a zis nimic, ci numai mult mai târziu ne-a povestit în taină, poruncindu-ne să nu zicem nimănui.

A trăit astfel zece ani ca văduvă, arătând mare bunătate tuturor şi a dat multe din avuţiile sale ca milostenie. A păstrat numai ce era absolut necesar pentru nevoile casei, chivernisind hrana numai pentru un an, iar ceea ce era în plus împărţind celor nevoiaşi. Ea a trăit până în vremea domniei lui Boris . În acele vremuri a venit o mare foamete peste tot pământul Rusiei, încât mulţi dintre oameni ajungeau să mănânce carne stricată sau chiar carne de om şi mulţimi de oameni au pierit de foame. În casa fericitei Iuliana erau o mare lipsă de mâncare şi de cele necesare, căci grâul pe care-l semănase nici măcar nu ieşise din pământ, iar vitele şi caii ei muriseră. S-a rugat de copiii şi slujitorii ei să nu se atingă de nimic din cele ce aparţineau altora sau erau furate. Iar ea, având câteva vite, haine şi vase le-a vândut pe toate ca să cumpere mâncare, i-a hrănit pe slujitori şi a dat şi milostenie din belşug celor care cereau, căci în sărăcia ei ea nu a renunţat la obişnuita milostenie şi nici măcar un singur cerşetor nu pleca de la casa ei cu mâna goală. Când a ajuns la sărăcie lucie, încât nu mai avea nici măcar un bob de grâu în toată casa, ea nu s-a îngrijorat, ci şi-a pus toată nădejdea în Dumnezeu.

În acea vreme s-a mutat într-un alt sat, Vocinevo, din regiunea Nijni-Novgorod, unde cea mai apropiată biserică era la două verste depărtare. Slăbită din cauza vârstei şi a sărăciei, nu mai mergea la biserică, ci se ruga Domnului acasă, dar era foarte îndurerată din această cauză.

Dar aducându-şi aminte de Sfântul Corneliu , care nu a fost vătămat fiindcă se ruga acasă, de Iov care stătea pe grămada de gunoi şi L-a văzut pe Dumnezeu, de cei trei tineri din cuptor, de Daniel din groapă, de Iona din chit, de Ieremia care se ruga lui Dumnezeu din groapă, din aceste pilde fericita Iuliana a căpătat mângâiere.

Dar, când lipsa din casa ei a devenit mult mai mare, i-a adunat pe toţi slujitorii şi le-a zis: „Vedeţi şi voi că mai e puţin şi foametea ne va doborî; dacă vreunul dintre voi vrea să rabde cu mine, foarte bine, dar dacă cineva nu vrea, poate pleca liber, ca să nu moară de foame pentru mine”. Cei mai ataşaţi au făgăduit să rabde cu ea, dar alţii au plecat. Le-a dat drumul să plece binecuvântându-i şi rugându-se pentru ei, fără să arate nici cea mai mică urmă de mânie. Apoi le-a spus celor rămaşi să adune o plantă numită talpa-gâştii şi coaja unui anume fel de plop; din acestea le-a spus să facă pâini din care ea, copiii şi slujitorii s-au

hrănit. Prin rugăciunile ei, pâinea era dulce şi nimeni din casa ei nu s-a îmbolnăvit din cauza foamei.
Cu această pâine ea hrănea săracii şi nu lăsa pe nici un cerşetor să plece din casa ei fără să-l hrănească, căci în acea vreme erau nenumăraţi cerşetori. Vecinii îi întrebau: „De ce vă duceţi la casa Iulianei, căci ea însăşi moare de foame?", dar cerşetorii le spuneau că au mers prin multe sate unde au primit pâine bună, dar nicăieri n-au mâncat o pâine atât de dulce ca a acestei văduve – căci mulţi nu ştiau cine era ea. Vecinii ei, care oricum aveau destulă pâine, au trimis la casa ei să ceară nişte pâine, pe care după ce au gustat-o au mărturisit şi ei că este foarte dulce. Uimiţi fiind, ziceau între ei: „Slujitorii ei sunt foarte pricepuţi la coacerea pâinii", căci nu înţeleseseră că pâinea ei era dulce datorită rugăciunii. Ar fi putut să-L roage pe Dumnezeu să nu-i lase casa să sărăcească, dar nu s-a opus voii lui Dumnezeu, ci a îndurat cu răbdare şi mulţumire, căci ştia că prin răbdare aflăm Împărăţia cerurilor. A răbdat astfel în sărăcie vreme de doi ani fără să se mâhnească sau să se tulbure; nici nu s-a văitat, nici a păcătuit cu cuvântul şi nici n-a luat numele Domnului în deşert. Dar nici nu a cedat sărăciei, ci era mai veselă decât în anii din urmă.

Când i s-a apropiat sfârşitul, s-a îmbolnăvit pe 26 decembrie şi a fost bolnavă timp de şase zile. Dar ce fel de boală era? În timpul zilei stătea întinsă în pat rugându-se neîncetat, dar noaptea se ruga lui Dumnezeu stând în picioare fără ajutorul nimănui. Slujnicele râdeau de ea şi ziceau: „Nu e bolnavă cu adevărat: ziua stă întinsă, iar noaptea se roagă în picioare". Dar ea le explica: „De ce râdeţi de mine? Nu ştiţi că Dumnezeu cere rugăciune chiar şi de la cel bolnav?", zicându-le şi multe altele din dumnezeieştile Scripturi.

În dimineaţa celei de-a doua zi din ianuarie, l-a chemat pe duhovnicul său, preotul Atanasie, şi s-a împărtăşit cu de viaţă dătătoarele Taine, cu Trupul şi Sângele lui Hristos Dumnezeul nostru, iar apoi s-a ridicat puţin în pat. Şi-a chemat copii, slujitorii şi pe toţi cei ce trăiau în sat şi i-a învăţat despre dragoste, rugăciune, milostenie şi alte fapte de virtute. Apoi a adăugat: „Încă din tinereţe am tânjit totdeauna după marele cin îngeresc , dar nu am fost potrivită din cauza păcatelor şi a puţinătăţii mele, căci, fiind o biată păcătoasă, nu am fost vrednică. Dar, fiindcă aşa a voit Dumnezeu, slavă dreptei Sale judecăţi". A rugat să se pregătească o cădelniţă în care să se pună tămâie; i-a sărutat pe toţi cei de faţă dăruindu-le pace şi iertare, s-a întins, şi-a făcut semnul sfintei cruci de trei ori, şi-a înfăşurat metaniile pe mână şi a spus ultimele cuvinte: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!" şi „În mâinile Tale încredinţez duhul meu. Amin" . Apoi şi-a dat sufletul în mâinile Domnului, pe care L-a iubit din tinereţe. În acea clipă toţi au văzut pe capul ei o coroană de aur şi o lumină albă. După ce a fost spălată, a fost

pusă într-o cameră separată, iar în acea noapte au putut fi văzute acolo lumânări arzând şi toată casa era plină de bună mireasmă.
În acea noapte, s-a arătat uneia dintre slujnice şi a cerut să fie mutată în ţinutul Murom şi să fie pusă în biserica Dreptului Lazăr – prietenul Domnului, lângă soţul ei. Şi după ce a fost pus trupul ei sfânt şi mult pătimitor într-un sicriu de stejar şi dus în ţinutul Murom, acolo am îngropat-o pe 10 ianuarie 1604, lângă biserica Dreptului Lazăr , în satul Lazarevo, unde s-a ostenit şi a suferit. Astfel a trăit fericita Iuliana. Acestea au fost sfintele sale lucrări şi fapte. Nu am spus nimănui despre viaţa ei până ce a murit fiul ei Gheorghe, şi, cum săpam groapa lui, am dat peste moaştele sfintei pline de mir bine mirositor. Pentru aceasta am simţit nevoia să scriu viaţa sfintei, căci mi-era teamă că moartea mă va lua şi viaţa sfintei va fi lăsată pradă uitării. Am scris doar pe scurt câteva lucruri din multe, aşa încât lucrarea mea este scurtă atât pentru scriitori cât şi pentru cititori. Iar voi, fraţi şi părinţi, să nu mă osândiţi că am scris, căci sunt neştiutor şi nevrednic şi să nu credeţi că acestea sunt neadevărate fiindcă eu [cel care am scris] sunt rudă cu mama. Căci ochiul atoatevăzător, Hristos Domnul Dumnezeul nostru, ştie că nu mint. Să nu-mi fie mie să necinstesc cinstea acestei doamne, mamei mele, scriind ceva născocit de mine.

***

„***În anii ce au urmat , copiii şi rudele milostivei Iuliana au ridicat deasupra mormântului ei o biserică de iarnă închinată Sfântului Arhanghel Mihail.*** Pe data de 8 august 1614, Gheorghe, fiul fericitei, a murit. Şi începând să pregătească un loc de îngropăciune pentru el în cripta familiei Ossorghin, au găsit sicriul fericitei Iuliana nestricat, deşi nu ştiau cine se află în el. Pe 10 august, după slujba înmormântării lui Gheorghe, când cei care luaseră parte la slujbă au mers la casa adormitului, femeile curioase ale satului au deschis sicriul şi au văzut că era plin de mir bine mirositor. Când invitaţii au plecat de la masa de parastas, femeile le-au povestit ce au văzut la familia Ossorghin. Copiii milostivei Iuliana au alergat la sicriu şi au văzut că femeile au spus adevărul. Au luat cu adâncă evlavie un vas de mir şi l-au dus la Catedrala din Murom poate ca o mărturie a cuvintelor lor. În timpul zilei, acest mir era ca sucul de sfeclă, dar noaptea se îngroşa şi devenea precum uleiul ce izvorăşte din unele flori purpurii. Întru uimirea lor, nu au îndrăznit să cerceteze întregul trup al dreptei Iuliana: au văzut doar că mâinile şi picioarele ei erau nestricate; nu i-au văzut capul deoarece o grindă ce susţinea coşul bisericii era aşezată deasupra capacului sicriului. În acea noapte, mulţi au auzit bătând un clopot în biserica dreptului Lazăr şi au alergat la biserică crezând că cineva trage clopotul de incendiu; dar nu era nicăieri vreun foc de stins. Cei care au sosit au băgat de seamă că sicriul răspândea o mireasmă dulce. Vestea despre această întâmplare s-a răspândit repede în ţinuturile înconjurătoare şi mulţi veneau

la sicriul sfintei ungându-se cu mir şi primind tămăduirea feluritelor dureri. Când mirul a fost împărţit aproape tot, bolnavii au început să ia pământ de sub sicriul milostivei Iuliana, atingându-se cu el, şi, după măsura credinţei lor, primeau uşurare în neputinţele lor. ***Astfel, Ieremia Cervev, un locuitor al Muromului, a mers cu soţia sa şi cu doi copii bolnavi la sicriul milostivei Iuliana. Fiul şi fiica sa aveau o boală datorită căreia, de mai mult de doi ani, le curgea sânge din mâini şi din picioare, şi nu puteau nici măcar să-şi ridice mâinile până la gură. După ce au făcut un o rugăciune şi un parastas la sicriul sfintei şi i-au atins pe copiii lor cu pământ de la mormânt, Ieremia şi soţia sa s-au întors acasă. Copiii au dormit o zi şi o noapte întreagă, iar când s-au trezit, puteau să-şi facă semnul crucii singuri. După o săptămână erau complet sănătoşi.***

***

Un ţăran din satul Makarova suferea de o cumplită durere de dinţi şi de mai multă vreme nu mai putea să mănânce, să bea sau să muncească. La sfatul soţiei, a mers singur la sicriul milostivei Iuliana într-o după-amiază, s-a rugat fericitei, a atins puţin pământ de dinţii săi şi s-a întors acasă sănătos.

***

Într-o noapte, în satul Lazarevo a izbucnit un foc şi au ars patru case cu acoperişuri de plumb. Bătea un vânt nemaipomenit de tare şi focul se apropia din ce în ce mai mult de biserică. Preotul a alergat la biserică, a luat repede cu amândouă mâinile pământ de sub sicriul Sfintei Iuliana şi l-a aruncat în foc. Atunci vântul şi-a schimbat direcţia, focul a scăzut încet-încet şi până la urmă s-a stins.

***

Un ţăran din satul Koledino, pe nume Clement, avea puroi la un picior şi îi pricinuia multă durere. Acest bolnav, auzind de minunile săvârşite de fericita Iuliana, i-a rugat pe prietenii săi să-l ducă la sicriul ei; acolo a făcut o rugăciune, a atins cu pământ de la mormântul sfintei locul care puroia şi grabnic a primit tămăduire.

***

Maria, o slujitoare a boierului Matei Cerkasov, ce trăia într-o margine a Muromului, orbise. Când prietenii şi familia ei au adus-o la racla Sfintei Iuliana şi au făcut o rugăciune şi un parastas pentru sfânta, a simţit cum vederea îi revenea. Pe drumul de întoarcere în Murom a putut chiar să culeagă ciuperci şi zmeură.

***

Un băiat de zece ani a paralizat şi şi-a pierdut vederea. A fost dus la biserica Arhanghelului Mihail, unde s-a făcut o rugăciune către dreapta Iuliana şi copilul dintr-o dată a putut vedea o lumânare arzând; după puţin timp şi-a recăpătat sănătatea în întregime.

***

Agatha, soţia lui Teodor, un preot ce slujea în biserica Arhanghelului Mihail, avea o durere atât de necruţătoare la o mână, încât nici nu o putea mişca. Milostiva Iuliana a apărut nefericitei femei şi i-a zis: „Mergi la biserica Arhanghelului Mihail şi sărută icoana Iulianei!”. Apoi sfânta i-a arătat locul unde femeia bolnavă ascunsese două monede şi i-a poruncit să le dea preotului să le atingă de icoană. Femeia suferindă a făcut tot ce i se spusese: a săvârşit un o rugăciune şi un parastas, a băut aghiazmă, a atins pământ de mâna ei şi s-a tămăduit.

***

Iosif Kovkov, un curtean din Moscova, era atât de grav bolnav, încât toţi credeau că în curând va muri. Dar i-a venit gândul de a trimite pe servitorul său, Anicius, la racla dreptei Iuliana. Acesta a săvârşit o rugăciune pentru sănătatea stăpânului său bolnav şi a luat cu el aghiazmă şi pământ. După ce Kovkov s-a stropit cu apa şi s-a atins cu pământul adus, şi-a recăpătat sănătatea imediat. Cel vindecat a călătorit apoi pe jos până în satul Lazarevo pentru a-i mulţumi milostivei Iuliana.

Slavă Dumnezeului nostru, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

***

Familia avea moaşte separat de cele distruse de foc. În timpul revoluţiei, după ce a obţinut binecuvântarea de la episcopul său, Mihail Mihailovici Ossorghin a părăsit proprietatea familiei cu o părticică din moaşte aşezată într-o icoană mică de metal ce se putea deschide şi pe care o purta la gât. A plecat din Rusia cu aceste moaşte şi ajungând în cele din urmă la Paris a pus moaştele într-o icoană. Această icoană cu moaşte se află în biserica închinată Sfintei Iuliana din Statele Unite ale Americii, în oraşul Santa Fe din New Mexico .

(traducere de Victor Popescu Sandu)

Note:

≈ Ivan al IV-lea, numit „cel groaznic”, a domnit între anii 1533 şi 1584 [n.tr.].

≈ Iustin este menţionat într-un document din sec. al XVI-lea ca fiind angajat al ţarului în regiunea Vladimir. Familia Sfintei Iuliana făcea parte din nobilimea acelor vremuri.

≈ Oraşul Murom se află în regiunea Vladimir, fostă Riazan, la sud est de Moscova [n.tr.].

≈ Este vorba de satul Lazarevo care a fost numit aşa după hramul bisericii: Dreptul Lazăr [n.tr.].

≈ Majoritatea acestor citate sunt luate din cartea, celebră în perioada medievală rusească, Izmaragd (Smaraldul). Tema acestei cărţi de omilii din Sfinţi Părinţi este: cum poţi să te mântuieşti trăind în lume şi având familie [n.tr.].

≈ În varianta scurtă a Vieţii, fiul sfintei spune că acesta era plecat în locurile unde erau războaiele conduse de ţar. Probabil că este vorba de cele împotriva tătarilor duse de Ivan cel Groaznic pentru cucerirea hanatului Kazanului (1552) şi apoi al Astrahanului (1556) precum şi cele pentru cucerirea Siberiei (1583) [n.tr.].

≈ Este vorba de foametea din anul 1570 [n.tr.].

≈ Această boală se pare că era o formă de anthrax [n.tr.].

≈ Doar cinci dintre aceştia au mai trăit mai mult decât mama lor: Teodosia (care a devenit călugăriţă), Calistrat (autorul acestei vieţi), Gheorghe, Ivan şi Dimitrie [n.tr.].

≈ Probabil că se referă la canoanele date de sinoadele Bisericii despre cei ce defaimă căsătoria. Iată un asemenea canon: „Dacă cineva ar defăima nunta, şi pe ceea ce se culcă cu bărbatul său, credincioasă fiind şi evlavioasă, ar urgisi-o sau ar defăima-o, ca şi cum nu ar putea intra în împărăţia cea cerească, să fie anatema” (Canonul 1 de la Sinodul local de la Gangra) [n.tr.].

≈ Exprimarea lasă loc interpretărilor. Vorbind despre omorârea trupului, sfânta se referea la omorârea patimilor şi a poftelor trupeşti. Trupul nu e rău, aşa cum învaţă unii eretici, care dispreţuiesc şi trupul şi familia. Or, sfânta a trăit viaţă de familie…

≈ Aici pare a fi vorba despre legătura dintre respiraţie şi rugăciunea lui Iisus, despre care vorbesc scrierile isihaste.

≈ Acesta a domnit între anii 1598-1605 [n.tr.].

≈ Este vorba de foametea ce a lovit Rusia între anii 1601-1603, când, datorită unei crize de secară, preţul pâinii a crescut enorm. Se estimează că din pricina foametei au murit peste 500.000 de oameni. Oamenii s-au şi răsculat, fiind cunoscută „Răscoala foametei Godunov” [n.tr.].

≈ Fapte 10, 30-31 [n.tr.].

≈ Este vorba de viaţa monahală [n.tr.].

≈ La 400 de ani după acest „Amin”, în Rusia anului 2004, ca urmare a covârşitoarei mărturii creştine pe care a dat-o Sfânta Iuliana prin viaţa sa, avea să se instituie Sărbătoarea naţională a milei: 21 august [n.tr.].

≈ Tot aici a fost îngropată şi fiica sfintei, schimonahia Teodosia.

≈ Această continuare se află numai în varianta scurtă a Vieţii scrisă de fiul ei [n.tr.].

≈ Adresa este: St. Juliana of Lazarevo Russian Orthodox Church, 3877-A West Alameda, Santa Fe, NM 87507-7623, Phone: 505 471-9075. Site: http://stjuliana.com. Aici este citeţ un strănepot al sfintei, Mihail Ossorghin VII, care a şi construit această biserică.

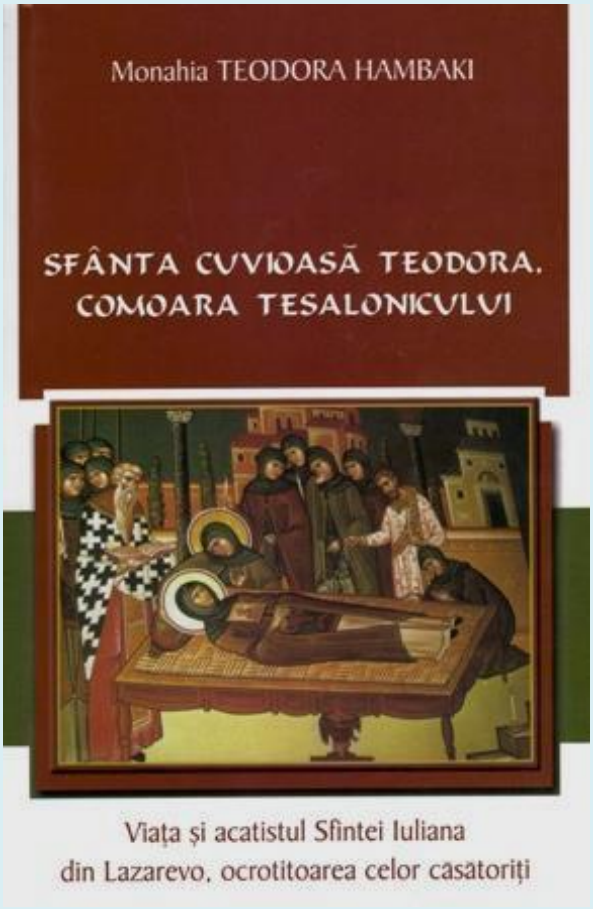

Sursa din cartea: Sfânta cuvioasă Teodora, comoara Tesalonicului. Viaţa şi acatistul Sfinei Iuliana din Lazarevo, ocrototoarea celor căsătoriţi

Sfânta Iuliana din Lazarevo (1604) - Sfânta milosteniei, cu 13 copii

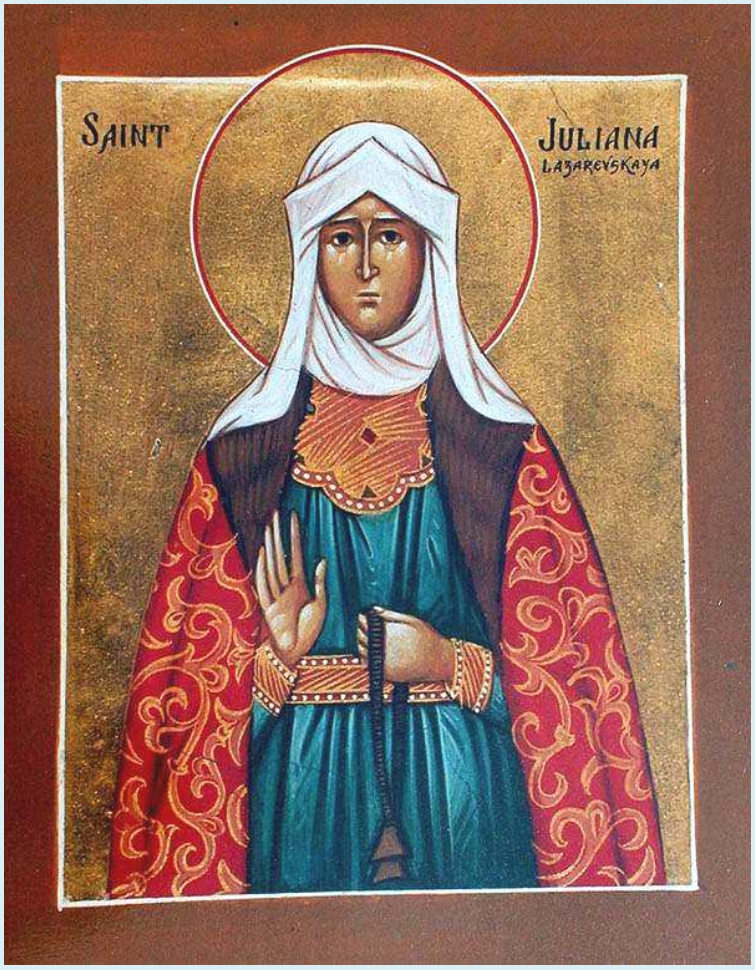

Mărturii minunate despre viaţa Sfintei Iuliana cea milostivă

Pentru creştini, modelul absolut este - sau ar trebui să fie - Hristos, Dumnezeu - Omul. Dar întrucat în labirintul ispitelor prin care trecem nu reuşim de multe ori să ne dăm seama cum ar fi ales Hristos în locul nostru, ne este de mare folos să citim vieţile Sfinţilor. Aceste texte nu trebuie citite doar pentru a ne îmbogaţi cunostinţele religioase, ci mai ales pentru a descoperi anumite marcaje în călătoria noastră duhovnicească.

Părintele Justin Popovici, ucenicul Sfântului Nicolae Velimirovici, scria: "Caută să te găseşti pe tine însuţi în Vieţile Sfinţilor; te vei găsi oricum în ele. Mai multe încă, vei găsi acolo şi leacurile cu care poţi să te vindeci şi să te faci sănătos pentru totdeauna".

Una din problemele reale cu care se confruntă însă creştinii care vor să ţină seama de un astfel de sfat este că mare parte dintre sfinţii canonizaţi de Biserică au fost monahi. Încercând să imităm în viaţa de familie virtuţile monahilor fără să avem dreaptă socoteală ne supunem riscului de a merge pe un drum greşit. Iată de ce vieţile sfinţilor căsătoriţi ne sunt mai apropiate...

Sfânta Iuliana din Lazarevo este una dintre cele mai mari sfinte canonizate de Biserica dreptslăvitoare pentru că a reuşit să urce pe culmile rugăciunii şi ale nevoinţei ducând crucea familiei. Părinţii ei au fost oameni foarte bogaţi, dar bogăţia lor materială era covârşită de cea sufletească. Când Iuliana avea şase ani, mama ei a trecut la Domnul şi ea a fost crescută mai întâi de bunica sa şi apoi de alte rude. ***De foarte tânără, ea a început să ducă o viaţă de asceză aspră, fapt pentru care a fost deseori mustrată. Ea se îngrijea în taină de săraci şi de bolnavi şi făcea haine pentru orfani.***

Deşi cea mai apropiată biserică se afla la o distanţă foarte mare şi în copilărie Iuliana nu a luat parte la dumnezeieştile slujbe, totuşi Dumnezeu i-a luminat mintea spre înţelepciune şi spre fapte bune. Trăind fără să aibă un povăţuitor duhovnicesc, ba chiar fără să citească scrierile Sfinţilor Părinţi despre vieţuirea în sfinţenie, ea a reuşit totuşi să urce pe culmile virtuţii.

Când a împlinit şaisprezece ani, ea a fost dată în căsătorie unui nobil bogat, pe nume Gheorghe Ossorvin. Au fost cununaţi de un părinte care le-a îndrumat cu mare atenţie paşii pe calea familiei. ***Pentru Iuliana, căsătoria nu a însemnat o împuţinare a nevoinţelor. Ea chiar s-a străduit să îl înveţe şi pe soţul ei să îi urmeze în nevoinţă. Răbdând cu multă tărie ispitele*** - pentru că uneori slugile şi chiar socrii se certau cu ea, neînţelegându-i vieţuirea - ***ea îşi găsea mângâierea în rugăciune.***

Odată a văzut în vis o mulţime mare de demoni înarmaţi, care vroiau să o omoare. Înfricoşându-se, ea s-a rugat Maicii Domnului şi Sfântului Nicolae. Sfântul Nicolae i-a apărut, lovindu-i pe draci, şi a binecuvântat-o: "Fiica mea! Fii tare şi puternică şi nu te înfricoşa de ameninţările demonilor, căci Hristos mi-a poruncit să te apăr de demoni şi de oamenii cei răi". Ea s-a trezit imediat şi a văzut cum un bătrân a ieşit ca un fulger din cameră.

Soţii Gheorghe şi Iuliana au avut treisprezece copii - zece fii şi trei fiice. Şase dintre ei au murit la o vârsta fragedă. Ceilalţi, şase fii şi o fiică, au fost crescuţi în frica lui Dumnezeu.

Când unul dintre fii, care se afla în slujba ţarului, a fost ucis, Iuliana l-a rugat pe soţul ei să o lase să plece la mânăstire; soţul însă nu a fost de acord, ci a implorat-o să rămână lângă el. Ea a rămas, dar din acel moment au trăit în paturi separate. În zilele de vineri fericita Iuliana nu mânca nimic, lunea şi miercurea mânca foarte puţin, mâncare uscată, negătită. După alţi zece ani, soţul ei a trecut la Domnul, iar sfânta şi-a înmulţit nevoinţele si rugăciunile.

Într-o iarnă, când din cauza gerului pământul se crăpase şi pentru o vreme fericita Iuliana preferase să se roage acasă, preotul din sat a auzit o voce venind dinspre icoana Maicii Domnului: ***"Du-te şi întreab-o pe milostiva văduvă Iuliana de ce nu vine la biserică să se roage. Rugăciunea ei de acasă este bineplăcută lui Dumnezeu, dar nu atât de mult ca rugăciunea din biserică. Dar trebuie să o cinsteşti, căci are mai puţin de şaizeci de ani şi Duhul Sfant sălăşluieşte întru ea"***.

Într-o seară, când o mulţime de draci au atacat-o pe sfântă şi ea a fost ajutată în chip minunat de Sfântul Nicolae, unul din draci a spus: *"Nu a fost zi în care să nu-i fi făcut necazuri Iulianei. Am adus dezbinare între copiii şi slujitorii ei, dar nu am îndrăznit să mă apropii niciodată de ea, din pricina milosteniei, smereniei şi rugăciunii ei. Ea avea pururea o metanie în mână şi zicea rugăciunea lui Iisus. Când mânca sau bea, zicea mereu rugăciunea lui Iisus, iar când se aşeza pe pat buzele şi pântecele ei se mişcau întru lauda lui Dumnezeu. De multe ori am văzut-o dormind, dar mâna tot se mişca pe metanie".*

În ziua de 2 ianuarie 1604, după ce s-a împărtăşit şi şi-a binecuvântat copiii şi slugile, Sfânta Iuliana a trecut la Domnul. În acel moment, toţi cei de faţă au văzut pe capul ei o coroană de aur şi o lumină albă. Noaptea, camera în care fusese depus trupul ei s-a umplut de bună mireasmă. Sfânta Iuliana s-a arătat unei slujnice şi a cerut ca trupul său să fie pus în biserica din Murom, lângă cel al soţului ei...

(Danion Vasile)

(Din "Viaţa Sfintei Iuliana din Lazarevo", traducere de Victor Popescu Sandu) - Din revista "Lumea Credinţei"

Sfânta Iuliana cea milostivă: Soţie şi mamă sfântă

Sfânta Iuliana cea milostivă - Soţie şi mamă sfântă (2 ianuarie):
https://www2.slideshare.net/steaemy1/sotie-si-mama-sfanta-editat

https://www.academia.edu/44959577/Sf%C3%A2nta_Iuliana_cea_milostiv%C4%83_So%C5%A3ie_%C5%9Fi_mam%C4%83_sf%C3%A2nt%C4%83

https://archive.org/details/sotie-si-mama-sfanta-editat

„Fericiţi cei milostivi
că aceia se vor milui”
Matei 5,7

„ - Şi ce este inima milostivă? Şi a zis: - O inimă care arde pentru întreaga zidire, pentru oameni, pentru păsări, pentru dobitoace, pentru draci şi pentru orice făptură. Şi când îşi aduce aminte de ele, sau când le vede pe ele, lacrimi izvorăsc din ochii celui milostiv. Din mila cea multă şi mare, care-i stăpâneşte inima şi din suferinţa cea multă, inima omului se mânie şi nu poate răbda, sau auzi, sau vedea că vreo făptură este păgubită sau mâhnită. Şi din pricina aceasta, el înalţă rugăciune cu lacrimi şi pentru dobitoace şi pentru vrăjmaşii adevărului şi pentru cei ce-l necăjesc în tot ceasul, asemenea şi pentru făpturile cele târâtoare se roagă el, din mare şi nemăsurată milă a lui, care curge din inima sa, după asemănarea lui Dumnezeu. El se roagă să fie păzită toată firea şi iertată” [1].

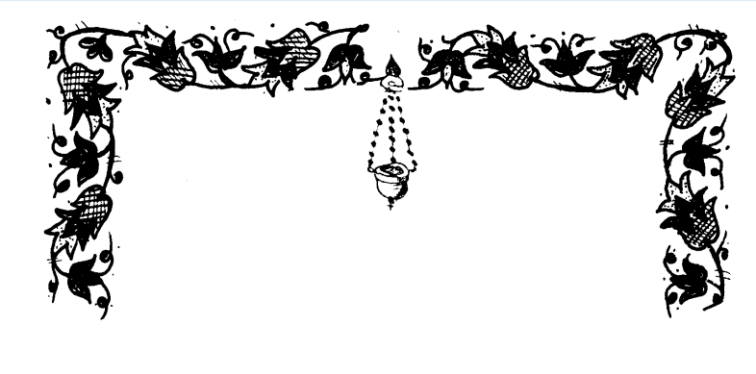

***

Cum a trăit oare Sfânta Iuliana şi a ajuns să fie atât de bineplăcută lui Dumnezeu încât Maica Domnului şi sfinţii au vizitat-o, demonii au războit-o în chip văzut şi moaştele ei au ajuns făcătoare de minuni? Cum a reuşit o femeie fără carte să ajungă la o asemenea desăvârşire, încât să cunoască pe Dumnezeu şi Împărăţia Sa, lucru pentru care milioane de oameni se străduiesc de mii de ani şi mulţi nu reuşesc? Despre aceste întrebări fundamentale vom încerca să vorbim în cele ce urmează cercetând pas cu pas viaţa Sfintei Iuliana.

„Doamne miluieşte! Doamne miluieşte! Doamne miluieşte!”, ne rugăm mereu la dumnezeieştile slujbe. Iar Domnul zice: „*judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă*” (*Iacov* 2, 13). De aceea, şi noi, dacă vrem să aflăm milă la Judecata cea înfricoşătoare a lui Dumnezeu se cuvine să cercetăm vieţile sfinţilor ce sunt nişte oameni „recomandaţi” de însuşi Domnul ca pilde de vieţuire în această scurtă călătorie de pe pământ. Se cuvine să luăm aminte la viaţa lor pentru a învăţa şi noi

---

[1] *Sfântul Isaac Sirul, „Cuvântul LXXXI” în „Cuvinte despre sfintele nevoinţe”, Filocalia vol. X, trad. de Pr. D. Stăniloae, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1981, p. 393.*

cum au înţeles ei, povăţuiţi de Sfântul Duh, să împlinească poruncile Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

La moaştele Sfintei Iuliana (pe numele ei întreg: Yulianya Ustinovna Osorina) curând după adormirea ei, oamenii au început să se roage iar *Viaţa* Sfintei, canonizată de Biserica Ortodoxă Rusă în 1614, a început să fie inclusă în colecţiile de vieţi ale făcătorilor de minuni a Muromului.

Viaţa Sfintei ne stă înainte ca o vistierie plină de toate bunătăţile. Din ea se pot îmbogăţi şi tinerii şi bătrânii, şi părinţii şi copiii, şi femeile şi bărbaţii, şi soţii şi soţiile, şi mirenii şi monahii, căci fiecare va găsi câte o podoabă cu care-şi va putea împodobi viaţa.

Încă dinainte de naşterea ei putem să ne bucurăm de o învăţătură ce ne-o arată Domnul. Căci un asemenea rod binecuvântat nu a ieşit de oriunde, ci precum Maica Domnului a fost rodul unor părinţi sfinţi, aşa şi Sfânta Iuliana a fost o sfântă odrăslită din părinţi creştini iubitori de Dumnezeu şi de aproapele. Şi, deşi nu a avut totuşi nici un stareţ sfânt la care să ucenicească, precum se întâmplă în multe vieţi de sfinţi, a avut pe părinţii săi binecredincioşi şi apoi pe bunica sa, care au crescut-o în toată evlavia şi frica lui Dumnezeu. Şi, mai ales, a avut drept călăuzitor în toată viaţa ei pe marele Sfânt Nicolae, făcătorul de minuni şi grabnic-ajutătorul nostru al tuturor. Deci să nu deznădăjduiască nici mirenii că nu mai sunt duhovnici îmbunătăţiţi şi nici călugării că nu mai sunt stareţi sfinţi, căci iată cum în mijlocul lumii şi al necazurilor şi fără nici o carte aproape, Sfânta Iuliana a atins aşa culmi ale sfinţeniei încât Dumnezeu a învrednicit trupul ei ca, după adormire, să izvorască mir bine-mirositor. Aşadar, să credem cu tărie că Domnul are grijă de cei ce vor să facă voia Sa şi le povăţuieşte viaţa aşa încât să afle un colţişor de Rai. Deci vedem cum părinţii ei sunt pildă şi nădejde pentru părinţii zilelor noastre. Erau ei înşişi foarte credincioşi şi plini de fapte bune şi deşi erau foarte bogaţi, făcând parte din boierimea curţii imperiale, erau milostivi către săraci. Şi vedem că datorită vieţii lor virtuoase şi Sfânta Iuliana a avut de unde să ia pildă de viaţă creştinească aşa încât a devenit ea însăşi sfântă. Căci se ştie şi din învăţăturile Sfinţilor Părinţi mai vechi sau mai noi că, pentru însuşirea vieţii creştine de către copii, cel mai bun mijloc este însăşi pilda părinţilor.

Încă de când era o copilă sfânta deprinsese buna cuviinţă, smerenia şi ascultarea de cei mai mari. Şi ochii Domnului erau asupra ei căci nu a fost mincinos Dumnezeu când ne-a promis zicând: „*Către cine caută ochiul meu dacă nu spre cel smerit care tremură la cuvântul Meu?*” (Isaia 66, 2). Vedem cum sfânta asculta de mătuşa sa cu toată supunerea. Crede cineva că aceasta este o virtute mică? Iată că în zilele

noastre această sfântă virtute atât de bineplăcută lui Dumnezeu şi împlinită de însuşi Domnul Iisus Hristos care „S-a făcut ascultător până la moarte” Tatălui ceresc, este întâlnită foarte rar.

Încă de acum o sută de ani Sfântul Ioan de Kronstadt spunea: „În împărăţia dracilor este rânduială şi supunere a unora dintre duhurile rele faţă de altele - a celor aflate mai sus, a celor mai slabe faţă de cele mai puternice; iar în statul creştin a pierit orice supunere, orice autoritate: copiii nu recunosc autoritatea părinţilor, supuşii – autoritatea educatorilor, studenţii nu recunosc autoritatea profesorilor şi rectorilor; toţi au luat în propriile mâini baghete de dirijor şi *toţi au început să comande în loc să se supună şi să înveţe liniştiţi şi fără pretenţii*, cum era înainte. De aici iese ceva ciudat, aiurit. Călăuzirea duhovnicească, sfinţita autoritate a Bisericii sunt călcate în picioare, slujbele nu sunt băgate în seamă, propovăduirea este neputincioasă, moralitatea creştinească decade din ce în ce mai mult, anarhia creşte – *până şi băieţeii şi fetiţele fac ce poftesc*” [2].

Iată de ce sfânta virtute a ascultării despre care se vorbeşte atât de mult în Biserica Ortodoxă a fost practicată cu mult sârg şi de Sfânta Iuliana. Ierarhia, fie cea din Biserică, cea a conducerii statului, a şcolilor, a familiei sau a vârstei, este un principiu dumnezeiesc ce a fost lăsat de Dumnezeu pe pământ pentru buna rânduială a lumii şi pentru ca fiecare să-şi sporească darul care i-a fost dat de Domnul „căci nu toţi pot fi cap şi nu toţi picioare”.

Ierarhie este în însăşi Sfânta Treime prin faptul că Unul singur este izvorul fiinţei dumnezeieşti: Tatăl. Deci, aşa cum este în Sfânta Treime, unde există un singur izvor al fiinţei dar Persoanele sunt perfect egale în cinste, aşa trebuie să se vadă pe sine atât conducătorii cât şi supuşii: ca egali dar cu daruri diferite. Învăţătura despre ascultare este învăţătura despre smerenie fără de care nimeni nu se poate mântui. De aceea Sfânta Iuliana ne este pildă nouă tuturor prin buna ei cuviinţă creştinească, ea care s-a supus în toată viaţa sa: întâi părinţilor, bunicii, mătuşii, apoi soţului, părintelui duhovnic şi mai presus de toate s-a supus lui Dumnezeu (primind fără cârtire mulţimea nenumărată de necazuri din viaţa ei) de unde şi-a luat izvorul smereniei.

Încă mică fiind cu vârsta, mintea îi era de bătrân, căci deja se învăţase să rabde cu smerenie ocările. Căci de multe ori verişorii ei şi mătuşa o ocărau pentru viaţa sa cuviincioasă şi plină de osteneli pentru dragostea de Dumnezeu.

---

[2] *Despre tulburările lumii de astăzi, trad. de Adrian şi Xenia Tănăsescu-Vlas, Ed. Sofia, Bucureşti, 2004, p. 159.*

O altă virtute folositoare este aceea că nu se lăsa influenţată de ce ziceau oamenii, chiar rudele şi nici nu se ruşina de a practica sfintele virtuţi şi nevoinţe, chiar dacă cei din jur o considerau cam nebună şi prea aspră cu sine. Din nefericire acest lucru se întâmplă şi azi, când din toate părţile apar multe concepţii greşite despre viaţă. Societatea ne îmbie mai mult la sporirea confortului, la lupta pentru a deveni *cineva* şi de a strânge averi mai mult decât strictul necesar. Ni se inculcă, câteodată chiar fără să ne dăm seama, un spirit de competiţie cu ceilalţi oameni, care nu ne îndeamnă deloc la a-i socoti fraţi ci competitori în drumul nostru de a avea mai mult, de a fi mai bine văzuţi şi altele asemenea. Aşadar vedem că Sfânta Iuliana de mică a stat ca o stâncă în faţa tuturor acestor ispite şi nu şi-a schimbat felul de vieţuire de dragul oamenilor, ci a socotit precum Sfinţii Apostoli, că mai bine este să asculte de Dumnezeu decât de oameni (*Fapte* 5, 29).

Ea de mică şi-a dat seama că nu trebuie să caute mângâierile pe care le dă lumea, ci pe cele care vin din slujirea celorlalţi. Şi nu a lăsat deloc egoismul să o cuprindă, ci a făcut problemele celorlalţi problemele sale: căci ea făcea haine pentru orfani, văduve şi neputincioşii din sat şi se îngrijea de cei în nevoi şi de cei bolnavi. Având această temelie a dragostei de aproapele, ea a reuşit să se ferească mai târziu şi de ceea ce s-ar putea numi egoism „familial", adică de atitudinea celui care zice: „să-mi fie bine mie şi familiei mele" şi de restul să nu-i pese. Bineînţeles că pe primul plan este crucea propriei familii, dar creştinul, ştiind de la Domnul că orice om este un chip al Său, este responsabil faţă de „întregul Adam", şi el încearcă, chiar şi căsătorit fiind, să trăiască încă de pe acum, acea stare ce va veni după înviere, când „*nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sunt ca îngerii în ceruri*" „*şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai Învierii*" (Marcu 12, 25; Luca 20, 36). Sfânta Iuliana a trăit această stare a frăţietăţii „globale" care va fi în „*cerul nou şi pământul nou*", după ce „*cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut*" (*Apoc.* 21, 1).

În vreme ce în Apus, în anul 1595 apărea piesa lui Shakespeare, *Romeo şi Julieta* care ştim că, din păcate, se termină cu sinuciderea celor doi, în Răsăritul dreptcredincios se desfăşura în Sfânta Taină a Cununiei această simplă viaţă sfântă plină de *adevărata dragoste* - cea întru Hristos Iisus - a doi oameni: Sfânta Iuliana şi soţul ei.

La vârsta de 16 ani ea s-a măritat urmând acea sfântă rânduială din vechime a creştinilor de a se căsători devreme pentru a fi curaţi amândoi soţii în momentul acestei Sfinte şi dumnezeieşti Taine şi pentru a se crea o legătură strânsă şi curată între cei doi încă de tineri când nu sunt plini de viclenie, ci capabili de o dragoste curată. Aceste căsătorii se ştie că de obicei, durează până la mormânt. Aceasta

deoarece, căsătoria timpurie, opreşte relativizarea relaţiei unice soţ-soţie ce se realizează prin schimbarea multor „parteneri”. Orice relaţie trupească cu cineva înainte de căsătorie este o înşelare a viitorului soţ, pentru că, după cum se ştie, din păcate, de cele mai multe ori, prima iubire nu devine şi viitoarea soţie.

Sfânta, încă de tânără se obişnuise să se roage mult, atât dimineaţa cât şi seara, şi acest sfânt obicei nu l-a părăsit nici după ce s-a căsătorit, ci a ajuns să facă împreună cu soţul ei Gheorghe aceste rugăciuni, precum se cuvine într-o familie ce caută mântuirea. De asemenea, şi metanii făcea câte 100 şi mai multe, căci se ştie: dacă trupul este smerit atunci şi sufletul va fi pătruns de o stare de smerenie ce este atât de bineplăcută Domnului.

O altă faptă vrednică de urmat pentru familiile zilelor noastre este aceea că ei au lăsat să se nască toţi copiii pe care a îngăduit Dumnezeu să-i aibă, adică zece fii şi trei fiice. Aceasta fiindcă atunci se ştia cât de groaznic este păcatul avortului şi cât de mult trebuie să ne ferim de el (dar nu prin anticoncepţionale!).
Răbdarea: iată o altă virtute ce aduce mult folos unei familii. Deşi soţul ei era plecat câteodată chiar pentru trei ani, Sfânta Iuliana nu cârtea, nici nu cerea să divorţeze, şi nici nu trăda curăţia acestei Taine Sfinte care este cununia, ci continuă să lucreze fapte bune spre folosul ei şi al aproapelui.

Cu vremea în sufletul sfintei a apărut o dorinţă de mai multă lepădare de griji lumeşti pentru a sluji Domnului şi, precum alţi sfinţi ai Bisericii, care după o viaţă de familie s-au dedicat cu totul slujirii lui Dumnezeu, şi ea dorea să se desăvârşească urcând încă o treaptă şi intrând în monahism [3]. Dar, la insistenţele soţului şi datorită copiilor, ea şi-a dat seama că aceasta a fost mai degrabă o ispită [4] - de a-şi părăsi copiii - decât o dorinţă bineplăcută Domnului şi s-a supus voii lui Dumnezeu trăind în continuare cu soţul dar fără să mai aibă nici un fel de legături

---

[3] *O situaţie asemănătoare se găseşte şi în viaţa Sfântului Petru Athonitul la care a venit un vânător care vroia să rămână cu el. Acestuia Sfântul i-a spus: „Nu gândi acum aşa, omule! Căci tu ai acasă soţie şi slugi şi hrăneşti aparţinători ai tăi după neam; pe lângă asta mai ai şi multă avere care poate să sature pântecele multor săraci. Aşadar, iubite copile, întoarce-te şi fă-te ajutător în sărăcia lor celor cuprinşi în ea fără cruţare, şi nu înceta ajutându-i până ce vei ajunge tu însuţi părtaş unei stări egale cu ei.” (Sfântul Grigorie Palama, „Cuvânt despre viaţa Sfântului Petru Athonitul”, în Sf. Grigorie Palama, Scrieri II, trad. de diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2005, p. 315)*

[4] *Despre o asemenea atitudine vorbeşte şi un canon bisericesc (14 de la Gangra) care spune: „Dacă vreo femeie ar părăsi pe bărbatul său şi ar vrea să se retragă, scârbindu-se de căsătorie, să fie anatema”.*

trupeşti, ci au trăit de atunci ca frate şi soră pentru încă zece ani. Probabil că acest gând i-a venit şi văzând exemplul socrilor săi care s-au călugărit spre sfârşitul vieţii.
Aceasta iarăşi nu trebuie să ne mire, căci familiile din trecut, conştiente de apropierea morţii şi de necesitatea unei pregătiri deosebite pentru Judecata ce are loc imediat după moarte, se lepădau cât mai mult de dulceţile lumii acesteia şi se dedicau mai mult bucuriei ce izvorăşte pocăinţă, din faptele bune şi virtuţi.

Un exemplu contemporan cunoscut este şi Părintele Stăniloae cu soţia sa, despre care Părintele Cleopa, duhovnicul lor, a spus că au trăit ca frate şi soră cu mai mult de treizeci de ani înainte să se mute la Domnul. O altă învăţătură extrem de necesară zilelor noastre este faptul că atunci când soţul a adormit, sfânta nu s-a tulburat peste măsură, nu a căzut în depresie şi nici nu s-a sinucis, ci cu multă credinţă şi bărbăţie şi-a continuat viaţa rugându-se cu râvnă pentru odihna celui adormit. Ca şi Sfânta Xenia din Sankt Petersburg nici Sfânta Iuliana nu şi-a idolatrizat soţul astfel încât să ajungă la depresie odată cu dispariţia lui trupească, ci cunoscând că mai presus de toate trebuie pusă iubirea de Dumnezeu, ea şi-a găsit alinare tot în Împăratul Ceresc - Mângâietorul, încredinţându-se în purtarea de grijă atotcu-prinzătoare a Sa. Asemenea şi iubiţii părăsiţi din ziua de astăzi, bine ar fi dacă ar pune, precum zice porunca (*Luca* 10, 27), dragostea lui Dumnezeu pe primul loc în inimă şi apoi pe cea pentru soţ, soţie, iubit. Astfel ar putea fi evitate mult mai uşor dramele şi suferinţele teribile ale despărţirii - fie prin divorţ, moarte sau alte motive - despre care ştim că sunt atât de frecvente.

Relatarea acestor „clătinări" din viaţa Sfintei, ca şi în cazul sfinţilor apostoli din scrierile Noului Testament, nu face decât să întărească autenticitatea scrierii. Aceste scăderi omeneşti, ne fac să prindem mai mult curaj şi să ne dăm seama că sfinţenia nu este ceva „de basm", o viaţă romanţată, utopică la care nimeni nu poate ajunge, ci este ceva foarte realist, pe care oricare dintre noi o putem atinge, dacă vrem cu adevărat. Multe asemenea soţii şi mame vor fi fost de-a lungul istoriei creştinismului şi fără îndoială că mai sunt şi acum, dar Domnul a rânduit ca *această* viaţă să ajungă „*până la marginile pământului*", rânduind ca un fiu al sfintei să înveţe carte şi punând în inima sa gândul cel bun şi evlavia faţă de sfinţenia mamei sale.

Fără îndoială că atitudinea sa faţă de căsătorie a fost modelată şi de prezenţa în conştiinţa locuitorilor Muromului, a vieţii Sfinţilor Petru şi Fevronia care trăiseră acolo cu trei secole în urmă şi care au fost canonizaţi chiar în timpul vieţii Sfintei. Viaţa cneazului Petru şi a soţiei sale a fost caracterizată tot de numeroase fapte de

milostenie şi a fost încununată, spre sfârşitul vieţii, de tunderea lor în monahism. Ei sunt cinstiţi astăzi în întreaga Rusie ca ocrotitori ai familiilor [5].

Faptele sale bune cine le poate număra? Căci fiul ei ni le descrie cu multă limpezime: îngrijea orfanii, bolnavii, chiar şi pe cei cu boli molipsitoare de care alţii se fereau, hrănea pururea pe cei flămânzi, cerceta pe cei din închisori, era iubitoare de străini pe care îi ospăta şi îi îngrijea. Într-un cuvânt: a împlinit toate cele despre care vorbeşte Domnul Iisus Hristos: „*Flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine*". (*Matei* 25, 35)

Ce putem spune despre smerenia sa faţă de slujitorii ei în care nu vedea nişte slugi, ci vedea alte chipuri ale lui Dumnezeu precum ea însăşi. Aceasta este teologia iubirii de aproapele. Aproapele nu este nicidecum un mijloc care trebuie exploatat pentru nevoile noastre, ci o persoană unică şi irepetabilă pentru care Domnul nostru Iisus Hristos şi-a dat viaţa şi decât care nici universul întreg nu e mai important.

Porunca de a iubi aproapele a fost înţeleasă de Sfânta Iuliana în toată complexitatea ei: căci nu se mărginea numai la a le dă cele necesare vieţii trupeşti, ci se şi ruga pentru cei adormiţi, îi şi sfătuia pe toţi câţi putea spre o viaţă cât mai aproape de Dumnezeu. Astăzi nu mai există slugi, dar există patroni şi angajaţi şi Sfânta Iuliana este pildă pentru ce fel de grijă ar trebui să aibă „şefu" faţă de cei angajaţi, mai ales să se asigure de bunăstarea lor, să nu le dea să muncească peste puterile lor, punând profitul mai presus de respectul faţă de ei. Sfânta Iuliana a împlinit cu râvnă acel cuvânt al *Patericului*: „Să nu nesocoteşti pe cel ce îţi slujeşte ţie, că tu nu ştii, că poate este mai mult Duhul şi darul lui Dumnezeu într-însul decât în tine. Pentru aceea, să nu fim nesocotitori spre cei ce ne slujesc nouă" (Cuvinte de la Sfinţii anonimi, X, 23).

Apoi nemânierea ei este peste măsură de descris. Că, deşi fiul ei cel mare fusese în mod brutal omorât de un slujitor, ea nu s-a răzbunat pe acela cu nici cel mai mic gest, ci mai degrabă s-a întristat pentru sufletul lui bolnav. Ce dovadă mai mare există pentru sfinţenia unei persoane decât iubirea de vrăjmaşi? Căci după cum ne spune Sfântul Siluan, acesta este criteriul unei vieţi duhovniceşti autentice.

---

[5] *Mai multe despre viaţa şi minunile acestor sfinţi se pot găsi în cartea David şi Mary Ford, Căsătoria, cale spre sfinţenie, Ed. Sofia, Bucureşti, 2001, p. 255.*

O altă mărturie a vieţii sale care ajunsese la o măsură foarte înaltă de sfinţenie este faptul că Dumnezeu a îngăduit ca demonii să i se arate în chip trupesc, adică i-a putut vedea cu ochii trupeşti şi noi ştim din învăţăturile Sfinţilor Părinţi că numai cei care au trecut de lupta cu patimile ajung la lupta făţişă cu duhurile necurate pentru a dobândi şi mai multe cununi şi experienţă duhovnicească. Înşişi diavolii au mărturisit atunci cât de puternice arme sunt smerenia, milostenia şi rugăciunea împotriva lor.

Dar despre ce rugăciune este vorba? Este vorba de rugăciunea lui Iisus pe care sfânta o săvârşea cu multă sârguinţă şi ajunsese la mare sporire în lucrarea ei încât şi noaptea în timp ce dormea o spunea, după cum mărturiseşte fiul ei. De aceea în icoane sfânta apare cu şiragul de metanii în mână, iar ultimul lucru pe care l-a făcut înainte de moarte a fost înfăşurarea metăniilor pe mână.

Sfinţenia Iulianei a fost mărturisită de însăşi Preacurata Născătoare de Dumnezeu, care atunci când s-a arătat preotului din sat a numărat-o pe Iuliana în ceata sfinţilor milostivi numind-o Iuliana *cea milostivă*. Astfel ea s-a alăturat altor sfinţi din calendarul nostru ortodox ce au fost cinstiţi cu acest nume: Paulin cel milostiv - episcop de Nola (23 ian.), Dionisie milostivul (28 martie), Teofan cel milostiv - cuvios (29 sept.), Martin cel milostiv - episcop de Tours (11 noe.), Sfântul Ioan cel milostiv - Patriarhul Alexandriei (12 noe.), Sfântul Filaret cel milostiv - cuvios (1 dec.), Sfântul Bonifatie milostivul - episcop de Ferentia (19 dec.).

Dar Maica Domnului nu a lăudat doar milostivirea sfintei, ci a confirmat şi prezenţa Duhului Sfânt în inima ei: „*Trebuie să o cinsteşti căci are mai puţin de şaizeci de ani şi Duhul Sfânt sălăşlueşte întru ea*”. Acesta este cel mai important semn al sfinţeniei şi atât Sfântul Serafim de Sarov cât şi Sfântul Siluan, alţi doi mari sfinţi care au fost cercetaţi de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, spuneau că scopul vieţii creştine este dobândirea Duhului Sfânt. Aşadar, cea care s-a făcut vas ales al Duhului Sfânt, învrednicindu-se a purta în pântece pe Fiul lui Dumnezeu, a confirmat la Sfânta Iuliana, ceea ce Fiul ei spusese despre sfinţi: „*Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face locaş la el.*” (*Ioan* 14, 23) Desăvârşirea Sfintei Iuliana iese cu atât mai mult în evidenţă cu cât ea nu a fost nici monahie, nici muceniţă, nici cneaghină, fiind singura femeie de acest fel canonizată de Biserica Ortodoxă Rusă.

Dar să cercetăm puţin ce a zis Maica Domnului despre această sfântă. Pe lângă cuvintele ce arată sfinţenia Iulianei, Maica Domnului a mustrat-o că nu mai vine la biserică să se roage. Aceasta este încă o încredinţare pentru toţi cei care, din nefericire, cred că se pot mântui nevenind la Biserică şi pretinzând că au o relaţie

cu Dumnezeu personală, se roagă acasă sau în mijlocul naturii neavând nevoie de nici un mijlocitor între ei şi Dumnezeu. Iată că însăşi Preacurata Fecioară alungă toate îndoielile celor care consideră rugăciunea de acasă la fel cu cea din biserică. În Biserică la sfintele slujbe, după cum ne mărturisesc părinţii cei duhovniceşti ce au văzut acestea, se află prezentă Maica Domnului, cu toţi sfinţii şi îngerii şi Însuşi Domnul Iisus Hristos în Sfânta Împărtăşanie ce se află în toate zilele pe Sfânta Masă a bisericilor. Să ne aducem aminte numai de Acatistul Acoperământului Maicii Domnului unde se spune clar cum a fost văzută Maica Domnului în Biserică la slujbă acoperind pe credincioşi cu sfântul ei omofor.

Iată şi alte două mărturii despre importanţa rugăciunii în biserică: „Pot, zice, să mă rog şi în casă! Te amăgeşti pe tine, omule! Că a te ruga în casă poţi, însă a te ruga aşa precum în biserică, aceasta este cu neputinţă. Acolo unde sunt atâta mulţime de părinţi, acolo unde este strigarea tuturor, dimpreună se trimite rugăciunea sus la Dumnezeu. Nu eşti auzit când aşa, deosebi, rogi pe Stăpânul, ca atunci când te rogi cu fraţii tăi. Pentru că aici e ceva mai mult, unirea, conglăsuirea şi legătura dragostei şi rugăciunile preoţilor; că şi pentru aceasta stau în Biserică preoţii, deoarece rugăciunile mulţimii fiind slabe, să se apuce de cele ale preoţilor şi să se suie împreună cu acestea la ceruri” [6].

„Unii credincioşi gândesc, de ce să mai mergem la biserică, putem să ne rugăm şi acasă. Însă rugăciunea bisericească nici nu poate fi comparată cu rugăciunea de acasă. În biserică vei spune din suflet doar o dată «Doamne miluieşte», iar acasă, în schimbul acesteia trebuie să citeşti întreaga Psaltire. În biserică vei face doar o metanie – acasă trebuie să faci o mie. Dacă vei sta cu trezvie la Sfânta Liturghie, aceasta va înlocui şase mii de rugăciuni ale lui Iisus, astfel spun Părinţii de la Optina. Trebuie să fim oameni bisericeşti, să mergem la biserică în fiecare sâmbătă seară, duminică şi în fiecare sărbătoare. Nefericit este omul care a absentat măcar la o slujbă de duminică, căci ea nu se va întoarce niciodată. Pravila Apostolilor spune: cine a absentat de la trei Liturghii consecutiv, fără o cauză bineîntemeiată, acela se înstrăinează în mod invizibil de Duhul Sfânt, adică se află deja în afara gardului bisericii şi nimereşte sub influenţa duhurilor rele şi vrăjitorilor. Biserica este un colţ de cer pe pământ. Trecând pragul bisericii, trebuie să ştim că trecem de pe pământ la cer” [7].

---

[6] *Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuv. 3 despre cele neînţelese, în Sfântul Nicodim Aghioritul, Hristoitia, trad. de Ioan şi Antonie Schimonahii, Ed. Bunavestire, Bacău, 1997, p. 513.*

[7] **** Viaţa şi învăţăturile Stareţului Sava de la Lavra Pecersk din Pskov, trad. de dr. Gheorghe Zapotinschi, Ed. Platytera, Colecţia Isihasm, p. 212.*

Participarea la slujbele Bisericii, ascultarea cu evlavie a scrierilor sfinte, creşterea copiilor în credinţă, rugăciunea lui Iisus, postul, asceza, cinstirea vieţii monahale, nenumăratele fapte de milostenie, fac din Sfânta Iuliana un model care ne arată cum să ne ferim de acea pietate populară, nebisericească, neliturgică, atât de prezentă încă în societatea românească şi care seamănă mai degrabă cu superstiţia şi ignoranţa decât cu o credinţă asumată conştient, responsabil şi din toată inima, în jurul căreia să se aşeze întreaga viaţă a omului, nu doar câteva momente festive ale ei. Sfânta Iuliana ne arată că deşi nu ştia carte, mintea curată dobândită prin vieţuirea sa sfântă o ajuta să cuprindă înţelesurile cele mai înalte ale vieţii duhovniceşti şi „tâlcuind toate pasajele mai grele din cărţi precum un filozof sau un om învăţat".

O altă bogăţie duhovnicească a acestei vieţi sunt minunile Sfântului Nicolae care încă o dată ne aduc aminte cât de grabnic ajutător este acest sfânt făcător de minuni şi de cât de mare folos ne aduc sfinţii în viaţa noastră duhovnicească. Mai ales Sfântul Nicolae care, din păcate, la romano-catolici a fost scos din numărul sfinţilor cu cinstire obligatorie rămânând sfânt cu cinstire „locală" şi „opţională". El, Sfântul Nicolae - marele făcător de minuni, de care, deşi ne despart atâtea veacuri şi în jurul vieţii sale sunt atâtea legende, totuşi acestea nu diminuează câtuşi de puţin prezenţa sa atât de simţită în mijlocul nostru [8], poate mult mai simţită decât a multor apropiaţi care refuză să ne ajute la nevoie.

Viaţa Sfintei nu a fost una care să impresioneze prin nevoinţe spectaculoase şi nici măcar printr-o viaţă de mănăstire. A fost o viaţă simplă creştinească, dar din care n-au lipsit acele lucruri ce au dus spre mântuire milioane de creştini de-a lungul veacurilor: rugăciunea neîncetată, dragostea de aproa-pele, tăierea voii, smerenia, postul, metăniile, lupta cu patimile trupului, cu somnul, cu mânia, osândirea de sine, lipsa de slavă deşartă, răbdarea cu credinţă, pace şi răbdare a necazurilor. De aceea, văzând cum o femeie care nu a vieţuit deloc într-o mănăstire a atins asemenea culmi de sfinţenie, ea poate fi pildă pentru şi pentru cei din cinul călugăresc, contemplarea vieţii sale fiind un motiv în plus pentru înstăpânirea duhovniceştii umilinţe în inima monahului. Intelectualii pot învăţa de la această sfântă neştiutoare de carte, că oricât de înzestraţi ar fi, nu o pot lua pe altă cale spre mântuire, decât pe cea firească a slujbelor, spovedaniei, împărtăşaniei, postului, smereniei, ascultării de duhovnic etc.

---

[8] *Vezi de exemplu cărţile apărute în limba română despre minunile mai vechi sau contemporane făcute de Sfântul Nicolae.*

Una dintre virtuţile extraordinare a Sfintei a fost credinţa nestrămutată în Dumnezeu. Numai credinţa în cuvintele Domnului din Evanghelie au făcut-o, de exemplu, să dea aproape toată averea celor săraci, ştiind prin credinţă că Domnul va avea grijă de ea. Câteva veacuri mai târziu şi Sfântul Calinic avea să spună: „nimeni să nu se ostenească după moartea mea cercând sau iscodind orice fel de adunare [avere] a chiliei mele, că eu nici de îngropare, nici de pomenire nu las ceva. Ci cu sărăcia cea călugărească, mai mare la sfârşit, ca să se arate că lui Dumnezeu cred" (*Diata*). Şi numai această credinţă a putut să o întărească în clipele de deznădejde: la moartea fiilor sau în vremurile cumplite de foamete, frig şi boală.

Ca şi viaţa altor sfinţi şi mai ales cea a Domnului nostru Iisus Hristos şi viaţa Sfintei Iuliana a fost o cruce continuă pe care a dus-o cu cea mai frumoasă răbdare, smerenie şi recunoştinţă faţă de Tatăl ceresc şi, de aceea, Dumnezeu a slăvit-o după moarte păstrându-i sfântul trup neputrezit, ba încă izvorâtor de mir şi făcător de minuni.

În vreme ce în Apus în secolul XVI, Renaşterea şi Reforma îşi întindeau tentaculele distrugătoare şi viaţa de nevoinţă duhovnicească începuse să se piardă, chiar în această vreme, în Răsărit apărea încă o sfântă. Încă un om, urmând cuminte tradiţionala şi mântuitoarea cale de luptă duhovnicească statornicită de sfânta predanie ortodoxă, se îndumnezeia. În vreme ce Shakespeare se întreba în Anglia despre „a fi sau a nu fi", Sfânta Iuliana alegea *să fie* cu Domnul nostru Iisus Hristos!

Sfânta Iuliana a fost numită *cea milostivă.* Să ne oprim şi noi acum asupra acestei virtuţi de căpătâi: milostenia. Vom începe cu cuvântul Domnului din Sfânta Scriptură unde ni se arată în multe rânduri că milostenia este una dintre faptele cele mai bineplăcute Lui şi mai folositoare sufletului nostru:
„Toată ziua dreptul miluieşte şi împrumută şi seminţia lui binecuvântată va fi*"* Psalmul 36, 26

„Iar de va fi la tine sărac vreunul din fraţii tăi, în vreuna din cetăţile tale de pe pământul pe care ţi-l dă Domnul Dumnezeul tău, să nu-ţi învârtoşezi inima, nici să-ţi închizi mâna ta înaintea fratelui tău celui sărac; ci să-i deschizi mâna ta şi să-i dai împrumuturi potrivite cu nevoia lui şi cu lipsa ce suferă. Păzeşte-te să nu intre în inima ta gândul nelegiuit şi să zici: se apropie anul al şaptelea, anul iertării; şi să nu

se facă din pricina aceasta [9] ochiul tău nemilostiv către fratele tău cel sărac şi să-l treci cu vederea; că acela va striga împotriva ta către Domnul şi va fi asupra ta păcat mare. Dă-i, dă-i şi împrumuturi câte-ţi va cere şi cât îi va trebui, şi când îi vei da, să nu se întristeze inima ta, căci pentru aceasta te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău în toate lucrurile tale şi în toate câte se vor lucra de mâinile tale". Deuteronom 15, 7-10

„Datu-m-am, oare, în lături, când săracul dorea ceva şi lăsat-am să se stingă de plânsete ochii văduvelor? Mâncam, oare, singur bucata mea de pâine şi orfanului nu-i dădeam din ea? Dimpotrivă, din tinereţile mele, am crescut pe orfan ca un tată şi de la naştere, am călăuzit pe văduvă. Dacă vedeam un nenorocit fără haină şi vreun sărac care n-avea cămaşă pe el, nu mă binecuvântau coapsele lui şi nu-l încălzea lâna mieilor mei?" Iov 31, 16-20

„Nu ştiţi postul care Îmi place Mie? - zice Domnul. […] Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăposteşte în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l şi nu te ascunde de cel de un neam cu tine". Isaia 58, 6, 7

„Dă milostenie din averea ta şi să nu aibă ochiul tău părere de rău când vei da milostenie. De la nici un sărac să nu-ţi întorci faţa ta, şi atunci nici de la tine nu se va întoarce faţa lui Dumnezeu. Când ai mult, dă mai mult; dacă ai puţin dă mai puţin, dar nu pregeta să faci milostenie. Şi-ţi vei aduna prin aceasta vistierie bogată pentru zile grele, că milostenia izbăveşte de la moarte şi nu te lasă să te cobori în întuneric. În faţa Celui Preaînalt, milostenia este dar bogat pentru toţi cei ce o fac". Tobit 4, 7-11

„Fiule să nu laşi pe cel sărac lipsit de hrană şi ochii celor nevoiaşi nu-i face să aştepte. Sufletul flămând să nu-l întristezi şi să nu urgiseşti pe om când are lipsă. Inima necăjită nu o tulbura şi nu întârzia a da celui lipsit. Rugăciunea celui necăjit nu o lepăda şi nu-ţi întoarce faţa ta de la cel sărac. De la cel în lipsă nu-ţi întoarce ochiul şi nu da loc omului să te blesteme. Că rugăciunea celui ce te blesteamă pe tine, întru amărăciunea sufletului o va auzi Cel care l-a făcut pe el […] Pleacă săracului urechea ta şi cu blândeţe răspunde-i cele de pace". Isus Sirah 4, 1-6, 8

„Celui care cere de la tine, dă-i; şi de la cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu întoarce faţa ta". Matei 5, 42

---

[9] *În „anul iertării" cei care împrumutaseră pe cineva trebuiau să ierte datornicilor întreaga datorie.*

„Ce folos, fraţii mei, dacă cineva are credinţă, iar fapte nu are? Oare credinţa poate să-l mântuiască? Dacă un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana cea de toate zilele şi cineva dintre voi le-ar zice: Mergeţi în pace! Încălziţi-vă şi vă săturaţi, dar nu le daţi cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?” Iacov 2, 15-16

„Nu zăbovi a face bine celui ce are nevoie, când ai putinţa să-l ajuţi. Nu spune aproapelui tău: «Du-te şi vino, mâine îţi voi da!», când poţi să-i dai acum”. Pilde 3, 27-28

„Iar cine are bogăţia lumii acesteia şi se uită la fratele său care este în nevoie şi îşi închide inima faţă de el, cum va rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu? Fiii mei, să nu iubim numai cu vorba, numai din gură, ci cu fapta şi cu adevărul”. I Ioan 3, 17-18

„Aceasta însă zic: Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va şi secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va şi secera. Fiecare să dea cum socoteşte cu inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă, căci Dumnezeu iubeşte pe cel care dă cu voie bună”. I Cor. 9, 6-7

Care creştin îşi mai poate închide inima faţă de săraci, când vede pe marele Apostol Petru care, atunci când la uşa templului, un sărac i-a cerut milostenie, el nu l-a refuzat, şi neavând bani i-a dăruit însănătoşirea căci era olog. (Fapte 3, 1-6)

În vremea Sfinţilor Apostoli, Sfântul Pavel şi cu alţii organizau strângeri de milostenii în mai multe ţări pe care apoi le trimiteau la mari depărtări unde era nevoie: *„Căci Macedonia şi Ahaia au binevoit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinţii de la Ierusalim”* (Romani 15, 26); *„Cât despre strângerea de ajutoare pentru sfinţi, precum am rânduit pentru Bisericile Galatiei, aşa să faceţi şi voi”* (I Cor. 16, 1); *„Numai să ne aducem aminte de săraci, ceea ce tocmai m-am şi silit să fac”* (Galateni 2, 10).

Obişnuindu-ne cu milostenia cea de toate felurile şi deci cu mila faţă de aproapele necăjit, fie material, fie sufleteşte, fie de oameni, fie de vrăjmaşul diavol, vom ajunge, cu mila Domnului, ca milostivirea şi milostenia să devină parte a sufletului nostru şi nu va mai fi doar o datorie. Trebuie să ajungem milostivi din fire, dar pentru aceasta e necesar să pornim de jos, de pe prima treaptă: a da câte puţin la toţi care ne cer. A fi împreună pătimitori [10] cu cel necăjit, aceasta este lucrarea

[10] *„Mila este întristarea de bunăvoie pentru necazurile străine. Mila odrăsleşte din iubire, neputându-se ivi decât din aceasta. Căci împărtăşirea de cele bune este năzuită de toţi la fel,*

iubirii - cea mai mare poruncă din Evanghelie. Creştinul când face milostenie „nu se ştie cine dă şi cine primeşte”, după cum spunea filozoful C. Noica. Deoarece aparent doar cel sărac primeşte ceva, dar în chip tainic şi sufletul celui ce dăruieşte primeşte binecuvântarea şi harul Domnului, îmbogăţindu-se neîncetat în dragostea de oameni.

Milostenia trebuie făcută, după cum ne învaţă şi Avva Dorotei, pentru dragostea lui Dumnezeu „ca unul care voieşte să-L slujească pe El însuşi, care voieşte să-L cinstească şi să-L odihnească în el însuşi”, deci „pentru binele însuşi, pătimind împreună cu alţii, precum cu mădularele noastre”. Deci nu dăm milostenie nici pentru a scăpa de chinurile iadului (căci atunci suntem în starea de robi), nici pentru a lua plată (căci atunci suntem simbriaşi), ci pentru binele însuşi, ca să fim în starea fiului care din dragoste de Tatăl face binele. Şi cu atât mai puţin nu dăm milostenie pentru a ne binecuvânta Dumnezeu afacerile, casa, pentru păzirea averilor sau a rudelor sau în cel mai rău caz pentru a dobândi laude de la oameni [11]. Dumnezeu ne răsplăteşte şi milostenia făcută pentru a dobândi acestea, dând fiecăruia ce a cerut, căci cu nimic nu ne rămâne dator, dar acestea n-au nici o legătură cu sufletul nostru şi nici nu ne vor ajuta vreodată să ajungem la starea de fii iubiţi ai lui Dumnezeu sau să ne învrednicim de a-L chema cu dragoste pe Dumnezeu: TATĂ!

Nu trebuie să uităm că milostenia noastră o facem în numele Domnului, pentru că aşa ne-a poruncit Domnul Iisus Hristos şi nu în numele vreunui umanism fără Dumnezeu. De aceea milostenia trebuie mereu legată, pe cât se poate, şi de propovăduirea cuvântului mântuitor, căci, după cum spune mărturisitorul lui Hristos, Sfântul Maxim, „dragostea se face cunoscută nu numai prin dăruirea de bani, ci cu mult mai mult prin împărtăşirea cuvântului lui Dumnezeu”[12].

---

atât de duşmani, cât şi de prieteni, dar voinţa de a lua parte la dureri e proprie doar celor stăpâniţi de iubire”. (Sfântul Grigorie de Nyssa, Opt omilii la Fericiri, trad. de Pr. Sandu. Gh. Stoian, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1999, p. 68.)

[11] „Când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe uliţe, ca să fie slăviţi de oameni; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor. Tu însă, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie într-ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie”.Matei 6, 2-4

[12] Cap. 26 din „Întâia sută a capetelor despre dragoste” în: Filocalia vol. II, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Ed. Harisma, Bucureşti, 1993, p. 64.

Modelul Sfintei Iuliana este cu atât mai relevant astăzi când se vorbeşte atât de mult de implicarea socială a Bisericii, deoarece ne arată cum se poate face lucrare filantropică într-un chip bineplăcut Domnului: a face lucrare de caritate întru-un mod liturgic şi nu unul umanist. A sluji oamenilor în fel şi chip şi în acelaşi timp a spori şi în rugăciunea inimii. Acest lucru este posibil, mărturie fiind şi Sfântul Ioan de Kronstadt, care deşi participă la nenumărate opere de binefacere, fiind un „manager" desăvârşit „avea în el din belşug pe Duhul Sfânt Care aprindea sufletul lui să iubească pe Dumnezeu şi acelaşi Duh lucra prin el asupra oamenilor. Era atât de smerit, că nu pierdea harul Duhului Sfânt şi de aceea îl iubea atât de mult norodul, iar el ducea minţile oamenilor spre Dumnezeu", ne spune Sfântul Siluan [13]. Aşadar milostenia creştină nu duce doar trupurile oamenilor spre bunăstare, ci şi sufletele spre Dumnezeu.

Sfânta Iuliana întrupează tradiţia bimilenară a Bisericii care a ştiut să preţuiască omul în întregul său, suflet şi trup, necăzând niciodată în extrema desconsiderării uneia dintre cele două, ci îmbinând în chipul cel mai fericit grija de cele duhovniceşti, cu grija de cele materiale.

În continuare vom încerca să aflăm, folosind cuvântul Sfintei Scripturi şi al Sfinţilor Părinţi, care trebuie să fie atitudinea noastră faţă de săraci şi cerşetori.

Una dintre atitudinile necreştineşti a oamenilor este aceea de a căuta la faţa cerşetorului şi de nu da decât celui care consideră ei că merită. Nu aşa ne învaţă Domnul! Ci, precum Domnul „*face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi*" (Matei 6, 45) la fel trebuie să dăm şi noi milostenie nedeosebind pe cei leneşi de cei cu adevărat neputincioşi. Ci să urmăm cuvântul Domnului care spune clar: „*Oricui îţi cere dă-i*" (Luca 6, 30).

Iată şi dumnezeiescul părinte Maxim Mărturisitorul ce ne învaţă: „Cel ce face milostenie imitând pe Dumnezeu nu cunoaşte deosebire între rău şi bun, între drept şi nedrept, când e vorba de cele ce sunt de trebuinţă trupului, ci împarte tuturor la fel, după trebuinţă, chiar dacă cinsteşte mai mult, pentru buna aplecare a voii, pe cel virtuos decât pe cel leneş" (Cap. 24).

Iar luminătorul lumii, Sfântul Ioan Gură de Aur, ne mustră spre folosul nostru zicându-ne că, deşi Sfântul Pavel ne cere să ne îmbrăcăm cu «*milostivirile îndurării*», (Coloseni 3,12) „noi facem cu totul invers, căci de s-ar apropia cineva

---

[13] *Între iadul deznădejdii şi iadul smereniei, trad. de diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 1998, p. 212.*

cerând un ban, îl batjocorim, îl vorbim de rău şi-l numim şarlatan. Şi nu te înfricoşezi, omule, nu ţi-e ruşine să-l numeşti şarlatan fiindcă îţi cere un colţ de pâine? Dar dacă el dă năvală asupra ta, tocmai pentru aceasta este vrednic de a fi miluit fiindcă este atât de flămând încât este silit a se îmbrăca cu o asemenea mască. Dar şi aceasta este tot vina cruzimii noastre, fiindcă dacă noi nu suferim a le da cu uşurinţă, atunci şi ei se văd siliţi a inventa tot felul de metode ca să amăgească neomenia noastră, şi să înmoaie sălbăticia care ne stăpâneşte. De altfel, dacă ţi-ar cere argint şi aur poate că ai avea cuvânt de îndoială. Dar când el îţi cere hrana de trebuinţă, de ce mai filozofezi degeaba, de ce-l mai descoşi în zadar, acuzându-l de lene şi trândăvie? Dacă ar trebui să se spună acestea, apoi nu altora, ci nouă înşine ar trebui să ne fie spuse. […] Cu toate acestea, Dumnezeu n-a zis niciodată către tine astfel de vorbe, precum: «Fugi, pleacă de aici, căci eşti un şarlatan de vreme ce, intrând în biserică şi auzind poruncile Mele, totuşi când te duci în târg tu preferi înaintea poruncilor aurul, şi cârdăşia necurată şi pofta şi toate celelalte răutăţi. Acum, când te găseşti înaintea Mea, eşti smerit, însă după rugăciune eşti insolent, crud şi neomenos!» De acestea, zic şi de mai mari decât acestea am fi vrednici să auzim din partea lui Dumnezeu, şi totuşi pe nimeni n-a batjocorit în aşa fel, ba mai mult, îndelung rabdă şi toate cele ale Sale le împlineşte, şi ne dă chiar mai multe decât cerem. Acestea cugetându-le, iubiţilor, să potolim foamea săracilor, chiar de ar da năvală când cer, şi să nu-i mai descoasem, căci şi noi avem nevoie de mântuire, de iertare, de iubire şi de milă multă. […] Când noi miluim pe săraci, ne miluim mai cu seamă pe noi care am păcătuit în fapte neiertate şi astfel vom strânge şi pentru noi o astfel de milă. Deci, cum nu este absurd ca noi, care avem atât de mare nevoie de iubirea Lui de oameni, să ne facem controlori aspri ai fraţilor noştri şi să lucrăm cu totul împotriva lor? Prin asemenea fapt, tu nu doar l-ai declarat pe acela ca nevrednic de binefacerea ta, pe cât te-ai declarat singur ca nevrednic de iubirea de oameni a lui Dumnezeu. Cel ce controlează cu amănunţime pe fratele său, cu atât mai mult va fi el însuşi controlat şi cercetat de Dumnezeu. Deci, să nu grăim împotriva noastră prin asemenea vorbe, ci când săracii se apropie de noi, fie stăpâniţi de lene sau trândăvie, noi să le dăm. Fiindcă şi noi păcătuim de multe ori din cauza lenevirii, ba chiar totdeauna, şi totuşi Dumnezeu nu ne pedepseşte imediat, ci ne acordă un timp de pocăinţă, hrănindu-ne în fiecare zi, certându-ne, învăţându-ne şi toate înlesnindu-ni-le ca astfel şi noi să imităm mila Lui cea mare. Să sfârşim deci cruzimea aceasta, să scoatem din noi sălbăticia, căci mai mult nouă înşine ne facem bine decât altora. Acestora le dăm poate argint, pâine şi haină însă nouă ne strângem mai dinainte slava aceea pe care nici nu e cu putinţă a o descrie prin cuvânt” [14].

---

[14] *Omilia XIV în Omilii la epistola către Romani, trad. de PS Teodosie Atanasiu, revizuită şi*

Sau în altă parte: „Dumnezeu ţi-a poruncit să-i miluieşti şi să-i scapi de sărăcie pe cei nevoiaşi, nu să le ceri socoteală şi să-i ocărăşti! Vrei să le îndrepţi şi purtările, să-i scapi de lene şi să-i faci pe cei leneşi să muncească? Dă-le mai întâi, şi apoi mustră-i, ca să nu fii bănuit de cruzime şi să ţi se spună că eşti aspru, ci să fii lăudat pentru purtarea ta de grijă. Săracul urăşte, e scârbit şi nici nu vrea să vadă pe cel care nu-i dă, ci numai îl mustră. Şi pe bună dreptate, că socoteşte că-l mustră nu pentru că vrea să-l îndrepte, ci pentru că nu vrea să-i dea. Şi acesta e adevărul. Dar cel care mustră pe sărac după ce-i dă, face ca sfaturile lui să fie bine primite, căci nu mustră din pricina neomeniei lui, ci din pricina purtării de grijă ce-o are faţă de cel sărac. ... Prin urmare, faci bine, chiar când dai celui leneş” [15].

O altă atitudine necreştinească este atunci când spunem că nu avem de unde să miluim. Dar la această minciună ne răspunde Cuviosul Ava Dorotei: „Nimeni nu poate spune: sunt sărac şi nu am de unde să miluiesc. Căci, chiar dacă nu poţi da, ca bogaţii aceia care aruncau darurile lor în vistierie, dă doi bănuţi, ca văduva aceea săracă şi-i va primi Dumnezeu pe ei mai mult decât darurile acelea. Nu ai nici atâta? Dar ai putere şi poţi să miluieşti prin slujire pe cel bolnav. Nu poţi nici aceasta? Miluieşte-l deci prin cuvânt şi ascultă pe cel ce zice: «cuvântul bun e mai presus de daruri» (Înţelepciune. Sirah 18,17). Să presupunem că nu poţi să foloseşti altuia nici prin cuvânt, dar poţi să faci milă cu fratele tău, când se înfurie, răbdându-l pe el în vremea tulburării lui, văzându-l ispitit de vrăjmaşul comun; căci în loc de a-i spune un cuvânt rău şi de a-l tulbura şi mai mult, taci şi îl miluieşti pe el şi sufletul lui, smulgându-l din stăpânirea vrăjmaşului. Poţi iarăşi, de-ţi greşeşte ţie fratele tău, să-l miluieşti pe el şi să ierţi păcatul lui, ca să iei şi tu iertare de la Dumnezeu. Şi te vei afla făcând milă sufletului fratelui tău, iertându-i cele ce ţi-a greşit ţie. Şi dacă nu poţi milui trupul, poţi milui sufletul lui. Căci precum sufletul e mai cinstit decât trupul, aşa şi mila făcută sufletului e mai mare decât cea făcută trupului” [16].

O a treia atitudine necreştinească asupra căreia trebuie să ne oprim este aceea de a da milostenie nu din cele câştigate prin munca noastră, ci din cele furate într-un fel sau altul. Despre acest fel de milostenie urâtă de Dumnezeu ne vorbeşte Sfântul Isaac Sirul: „Cel milostiv de nu e şi drept, e orb. Prin aceasta înţeleg că el trebuie

---

îngrijită de Cezar Păvălaşcu şi Cristian Untea, Ed. Christiana, Bucureşti, 2005, p. 279.

[15] *Sfântul Ioan Gură de Aur, „Despre milostenie”, în Despre schimbarea numelor, trad. de Pr. D. Fecioru, Ed. IBMBOR, Buc., 2006, p. 293.*

[16] *„Învăţături de suflet folositoare”, IX, 10, în Filocalia vol. IX, trad. de Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1980, p. 630-631.*

să dea altuia din cele câştigate prin ostenelile sale şi nu din cele dobândite prin minciună, nedreptate şi meşteşugiri. De voieşti să semeni în cei săraci, seamănă din ale tale; iar de voieşti să semeni din ale altora cunoaşte că ceea ce semeni e mai amar decât neghina" [17].

Cea de a patra problemă legată de binecuvântata milostenie se referă la pomenile date pentru cei adormiţi. Acestea nu trebuie date celor ce au deja ci celor care au nevoie de o pâine, de o masă caldă, de o haină sau altele asemenea. Iată ce ne spune Însuşi Domnul despre aceasta: *„Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor".* Luca 14, 12-14

Aşadar nu trebuie să fim leneşi, ci să căutăm săraci şi flămânzi şi lor să le dăm milostenia noastră urmând pe Sfântul Calinic Cernicanul care avea o listă de săraci din oraşul său şi oricând primea nişte bani la vreo slujbă, erau luaţi de un apropiat al său care îi ducea la unul dintre acei sărmani de pe lista sfântului.

De aceea să dăm săracilor, fiindcă oricum, nu dăm din ale noastre ci din ale Domnului căci: *„al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc într-însa"* (Psalmul 23,1); şi să nu ne temem de sărăcire, căci zis-a Domnul prin psalmistul Său: *„Tânăr am fost şi am îmbătrânit şi n-am văzut pe cel drept părăsit nici seminţia lui cerând pâine".* Psalmul 36, 25

Iată şi alte mărturii despre milostenie de la diferiţi părinţi contemporani şi sfinţi:

„Milă de săraci ai? Să nu-i judeci, tată! De-i poţi ajuta, ajută-i! Şi chiar dacă nu le dai un ban, ai milă de ei! Iar dacă ai, dă! Fă milostenie cu lucrul său cu cuvântul! Fă tot ce poţi! Nu-i da prea mult ca să nu-ţi pară rău! Dar să nu-i judeci niciodată! Şi dacă dai, să fugi cât poţi de mândrie! Să zici în gândul tău: «Parcă eu, dacă le dau, ce, le dau de milă? Le dau ca să scap de ei. Ei, parcă cine ştie ce am făcut! Au fost sfinţi care-şi dădeau şi hainele de pe ei. Eu ce mare lucru am făcut?»" [18].

---

[17] *„Cuvântul XXIII", din „Cuvinte despre sfintele nevoinţe", în Filocalia vol. X, trad. de Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1981, p. 123.*

[18] *Părintele Paisie Olaru de la Sihla.*

„În lumina Sfintei Scripturi săracul n-ar trebui desconsiderat şi socotit ca pătura murdară a societăţii ci ar trebui socotit ca cel mai valoros al unei societăţi creştine având în vedere că prin el Dumnezeu lucrează mântuirea creştinilor. Săracii sunt daţi în lume ca să se încerce inimile tuturor de sunt buni sau răi, de trăiesc şi împlinesc Legea cea Sfântă” [19].

„Stareţul dădea o mare importanţă milosteniei. Pentru el milostenia era un criteriu ca să cunoască dacă cineva este sau nu vrednic de mila dumnezeiască şi de mântuire. «Se poate ca cineva, spunea Stareţul, să fie indiferent, dar dacă îl doare pentru un bolnav, dacă face milostenie, să nu te temi pentru el»”[20].

„Dacă celălalt este escroc, om rău şi leneş, trebuie să-i dau milostenie?
- Oare noi meritǎm toate aceste daruri şi milostenii pe care ni le dă Dumnezeu? Sau plăcem noi lui Dumnezeu? Şi, cu toate acestea El ne miluieşte. Trebuie să ne placă cineva ca să-l ajutăm? Ce spune Psalmul? «Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre ne-a răsplătit nouă» ” [21].

„Îţi zice conştiinţa: «Măi omule, a întins mâna un om necăjit. Dă-i ceva!». Şi tu poate ai ceva să-i dai, cât de puţin; dar iubirea de sine zice: «Să dau bani la toţi golanii? Să se ducă să muncească!». Şi nu-i dai nimic. Aceasta este bucuria dracilor! Trebuie măcar câte puţin să-l mângâi, să-i dai, că Evanghelia spune: «Cine cere de la tine dă-i». Dar tu, cu iubirea de sine, zici: «Lasă, că am copii, am femeie, am eu cui da!». Şi nu-i dai.

Poţi să dai canon la oameni să facă milostenie. Dar nu la cei care sunt bogaţi. Că ei au buzunarele doldora, vin şi-ţi pun un teanc de bani pe masă şi zic: «Gata! M-am mântuit». Dar Împărăţia lui Dumnezeu nu se cumpără cu bani! Să le dai să postească, să facă metanii, să privegheze. Că atunci se ostenesc şi au plată de la Dumnezeu. Milostenie îi dai să facă la unul mai sărac. Că el ca să facă rost de bani trebuie să se ostenească, că aşa are plată de la Dumnezeu.

---

[19] *Părintele Ilarion Argatu, în Pr. Argatu V. Ioan, Ne vorbeşte Părintele Ilarion Argatu, Ed. „Mila creştină”, Fălticeni, 2004, p. 201.*

[20] *Părintele Paisie Aghioritul în: Ieromonahul Isaac, Viaţa Cuviosului Paisie Aghioritul, trad. de Ieroschim. Ştefan Nuţescu, Ed. Evanghelismos, Bucureşti, 2005, p. 497.*

[21] *Părintele Paisie Aghioritul în: Atanasie Rakovalis, Părintele Paisie mi-a spus…, trad. de Ieroschim. Ştefan Nuţescu, Ed. Evanghelismos, Bucureşti, 2002, p. 110.*

Să ne amintim de Părintele Vichentie Mălău, mare duhovnic la Secu şi Agapia. Când venea câte un sărac la chilia lui şi nu mai avea ce să-i dea, se ducea la părinţi sau maici şi le zicea: «Vă rog, împrumutaţi-mă cu o sută de lei, că a venit Hristos la mine şi nu am ce să-i dau!». Aşa făceau părinţii noştri. Aşa să facem şi noi!

Să nu plece nimeni de la voi nemiluit, mamă! N-ai un ban, dă-i un cartof, un colţ de pâine, o batistă, dă-i ceva cât de puţin. Dacă dai puţin, dar îţi pare rău că n-ai dat mai mult, ca fulgerul ajunge la Dumnezeu milostenia ta. De ce? S-au unit două mari virtuţi: milostenia cu smerenia” [22].

[22] *Părintele Cleopa, Îndrumări duhovniceşti pentru vremelnicie şi veşnicie, ediţie realizată de Ioan Gînscă, Ed. Teognost, Cluj-Napoca, 2004, p. 155-156.*

Sfânta Iuliana cea milostivă - Soţie şi mamă sfântă

"Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui." (Matei 5, 7)

"Şi ce este inima milostivă? Şi a zis: O inimă care arde pentru întreaga zidire, pentru oameni, pentru păsări, pentru dobitoace, pentru draci şi pentru orice făptură. Şi când îşi aduce aminte de ele, sau când le vede pe ele, lacrimi izvorăsc din ochii celui milostiv. Din mila cea multă şi mare, care-i stăpâneşte inima şi din suferinţa cea multă, inima omului se mânie şi nu poate răbda, sau auzi, sau vedea că vreo făptură este păgubită sau mâhnită. Şi din pricina aceasta, el înalţă rugăciune cu lacrimi şi pentru dobitoace şi pentru vrăjmaşii adevărului şi pentru cei ce-l necăjesc în tot ceasul, asemenea şi pentru făpturile cele târâtoare se roagă el, din mare şi nemăsurata milă a lui, care curge din inima sa, după asemănarea lui Dumnezeu. El se roagă să fie păzită toată firea şi iertată." (*Sfântul Isaac Sirul, "Cuvântul 81despre sfintele nevoinţe", Filocalia, volum X).*

Cum a trăit oare sfânta Iuliana şi a ajuns să fie atât de bineplăcută lui Dumnezeu încât Maica Domnului şi sfinţii au vizitat-o, demonii au războit-o în chip văzut şi moaştele ei au ajuns făcătoare de minuni? Cum a reuşit o femeie fără carte să ajungă la o asemenea desăvârşire, încât să cunoască pe Dumnezeu şi Împărăţia Sa, lucru pentru care milioane de oameni se străduiesc de mii de

ani şi mulţi nu reuşesc? Despre aceste întrebări fundamentale vom încerca să vorbim în cele ce urmează cercetând pas cu pas viaţa Sfintei Iuliana.

"Doamne miluieşte! Doamne miluieşte! Doamne miluieşte!", ne rugăm mereu la dumnezeieştile slujbe. ***Iar Domnul zice: "judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă" (Iacov 2, 13).*** De aceea, şi noi, dacă vrem să aflăm mila la Judecata cea înfricoşătoare a lui Dumnezeu se cuvine să cercetăm vieţile sfinţilor ce sunt nişte oameni "recomandaţi" de însuşi Domnul ca pilde de vieţuire în această scurtă călătorie de pe pământ. ***Se cuvine să luăm aminte la viaţa lor pentru a învăţa şi noi cum au înţeles ei, povăţuiţi de Sfântul Duh, să împlinească poruncile Mântuitorului nostru Iisus Hristos.***

La moaştele sfintei Iuliana (pe numele ei întreg: Yulianya Ustinovna Osorina) curând după adormirea ei, oamenii au început să se roage iar Viaţa Sfintei, canonizată de Biserica Ortodoxă Rusă în 1614, a început să fie inclusă în colecţiile de vieţi ale făcătorilor de minuni din Muromului.

Viaţa Sfintei ne stă înainte ca o vistierie plină de toate bunătăţile. Din ea se pot îmbogăţi şi tinerii şi bătrânii, şi părinţii şi copiii, şi femeile şi bărbaţii, şi soţii şi soţiile, şi mirenii şi monahii, căci fiecare va găsi câte o podoabă cu care-şi va putea împodobi viaţa.

Încă dinainte de naşterea ei putem să ne bucurăm de o învăţătură ce ne-o arată Domnul. ***Căci un asemenea rod binecuvântat nu a ieşit de oriunde, ci precum Maica Domnului a fost rodul unor părinţi sfinţi, aşa şi Sfânta Iuliana a fost o sfântă odrăslită din părinţi creştini iubitori de Dumnezeu şi de aproapele. Şi, deşi nu a avut totuşi nici un stareţ sfânt la care să ucenicească, precum se întâmplă în multe vieţi de sfinţi, a avut pe părinţii săi binecredincioşi şi apoi pe bunica sa, care au crescut-o în toată evlavia şi frica lui Dumnezeu. Şi, mai ales, a avut drept călăuzitor în toată viaţa ei pe marele Sfânt Nicolae, făcătorul de minuni şi grabnic-ajutătorul nostru al tuturor. Deci să nu deznădăjduiască nici mirenii că nu mai sunt duhovnici îmbunătăţiţi şi nici călugării că nu mai sunt stareţi sfinţi, căci iată cum în mijlocul lumii şi al necazurilor şi fără nici o carte aproape, Sfânta Iuliana a atins aşa culmi ale sfinţeniei încât Dumnezeu a înnobilat trupul ei ca, după adormire, să izvorască mir bine-mirositor. Aşadar, să credem cu tărie că Domnul are grijă de cei ce vor să facă voia Sa şi le povăţuieşte viaţa aşa încât să afle un colţişor de rai.***

Deci vedem cum părinţii ei sunt pildă şi nădejde pentru părinţii zilelor noastre. Erau ei înşişi foarte credincioşi şi plini de fapte bune şi deşi erau foarte bogaţi,

făcând parte din boierimea curţii imperiale, erau milostivi către săraci. Şi vedem că datorită vieţii lor virtuoase şi Sfânta Iuliana a avut de unde să ia pildă de viaţă creştinească aşa încât a devenit ea însăşi sfântă. Căci se ştie şi din învăţăturile Sfinţilor Părinţi mai vechi sau mai noi că, pentru însuşirea vieţii creştine de către copii, cel mai bun mijloc este însăşi pilda părinţilor.

Încă de când era o copilă sfântă deprinsese bună cuviinţă, smerenia şi ascultarea de cei mai mari. ***Şi ochii Domnului erau asupra ei*** ***căci nu a fost mincinos Dumnezeu când ne-a promis zicând: "Către cine caută ochiul meu dacă nu spre cel smerit care tremură la cuvântul Meu?" (Isaia 66, 2).*** Vedem cum sfânta ascultă de mătuşa sa cu toată supunerea. Crede cineva că aceasta este o virtute mică? ***Iată că în zilele noastre această sfântă virtute atât de bineplăcută lui Dumnezeu şi împlinită de însuşi Domnul Iisus Hristos care "S-a făcut ascultător până la moarte" Tatălui ceresc***, este întâlnită foarte rar. Încă de acum o sută de ani **Sfântul Ioan de Kronstadt** spunea: ***"În împărăţia dracilor este rânduială şi supunere a unora dintre duhurile rele faţă de altele - a celor aflate mai sus, a celor mai slabe faţă de cele mai puternice; iar în statul creştin a pierit orice supunere, orice autoritate: copiii nu recunosc autoritatea părinţilor, supuşii - autoritatea educatorilor, studenţii nu recunosc autoritatea profesorilor şi rectorilor; toţi au luat în propriile mâini baghete de dirijor şi toţi au început să comande în loc să se supună şi să înveţe liniştiţi şi fără pretenţii, cum era înainte. De aici iese ceva ciudat, aiurit. Călăuzirea duhovnicească, sfinţita autoritate a Bisericii sunt călcate în picioare, slujbele nu sunt băgate în seamă, propovăduirea este neputincioasă, moralitatea creştinească decade din ce în ce mai mult, anarhia creşte - până şi băieţeii şi fetiţele fac ce poftesc"*** [Despre tulburările lumii de astăzi, trad. de Adrian şi Xenia Tănăsescu-Vlas, Ed. Sofia, Bucureşti, 2004, p. 159].

Iată de ce sfânta virtute a ascultării despre care se vorbeşte atât de mult în Biserica Ortodoxă a fost practicată cu mult sârg şi de Sfânta Iuliana. Ierarhia, fie cea din Biserică, cea a conducerii statului, a şcolilor, a familiei sau a vârstei, este un principiu dumnezeiesc ce a fost lăsat de Dumnezeu pe pământ pentru bună rânduială a lumii şi pentru ca fiecare să-şi sporească darul care i-a fost dat de Domnul "căci nu toţi pot fi cap şi nu toţi picioare". Ierarhie este în însăşi Sfânta Treime prin faptul că Unul singur este izvorul fiinţei dumnezeieşti: Tatăl. Deci, aşa cum este în Sfânta Treime, unde există un singur izvor al fiinţei dar Persoanele sunt perfect egale în cinste, aşa trebuie să se vadă pe sine atât conducătorii cât şi supuşii: ca egali dar cu daruri diferite. **Învăţătura despre ascultare este învăţătura despre smerenie fără de care nimeni nu se poate mântui.**

De aceea Sfânta Iuliana ne este pildă nouă tuturor prin buna ei cuviinţă creştinească, ea care s-a supus în toată viaţa sa: întâi părinţilor, bunicii, mătuşii, apoi soţului, părintelui duhovnic şi mai presus de toate s-a supus lui Dumnezeu (primind fără cârtire mulţimea nenumărată de necazuri din viaţa ei) de unde şi-a luat izvorul smereniei.

Încă mică fiind cu vârsta, mintea îi era de bătrân, căci deja se învăţase să rabde cu smerenie ocările. Căci de multe ori verişorii ei şi mătuşa o ocărau pentru viaţa sa cuviincioasă şi plină de osteneli pentru dragostea de Dumnezeu. ***O altă virtute folositoare este aceea că nu se lăsă influenţată de ce ziceau oamenii, chiar rudele şi nici nu se ruşina de a practica sfintele virtuţi şi nevoinţe, chiar dacă cei din jur o considerau cam nebună şi prea aspră cu sine.*** Din nefericire acest lucru se întâmplă şi azi, când din toate părţile apar multe concepţii greşite despre viaţă. Societatea ne îmbie mai mult la sporirea confortului, la luptă pentru a deveni cineva şi de a strânge averi mai mult decât strictul necesar. Ni se inculcă, câteodată chiar fără să ne dăm seama, un spirit de competiţie cu ceilalţi oameni, care nu ne îndeamnă deloc la a-i socoti fraţi ci competitori în drumul nostru de a avea mai mult, de a fi mai bine văzuţi şi altele asemenea. ***Aşadar vedem că Sfânta Iuliana de mică a stat ca o stâncă în faţa tuturor acestor ispite şi nu şi-a schimbat felul de vieţuire de dragul oamenilor, ci a socotit precum Sfinţii Apostoli, că mai bine este să asculte de Dumnezeu decât de oameni (Fapte 5, 29).***

Ea de mică şi-a dat seama că nu trebuie să caute mângâierile pe care le dă lumea, ci pe cele care vin din slujirea celorlalţi. Şi nu a lăsat deloc egoismul să o cuprindă, ci a făcut problemele celorlalţi problemele sale: căci ea făcea haine pentru orfani, văduve şi neputincioşii din sat şi se îngrijea de cei în nevoi şi de cei bolnavi. Având această temelie a dragostei de aproapele, ea a reuşit să se ferească mai târziu şi de ceea ce s-ar putea numi egoism "familial", adică de atitudinea celui care zice: "să-mi fie bine mie şi familiei mele" şi de restul să nu-i pese. ***Bineînţeles că pe primul plan este crucea propriei familii, dar creştinul, ştiind de la Domnul că orice om este un chip al Său, este responsabil faţă de "întregul Adam", şi el încearcă, chiar şi căsătorit fiind, să trăiască încă de pe acum, acea stare ce va veni după înviere, când "nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sunt ca îngerii în ceruri" "şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai Învierii" (Marcu 12, 25; Luca 20, 36).*** Sfânta Iuliana a trăit această stare a frăţietăţii "globale" care va fi în "cerul nou şi pământul nou", după ce ***"cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut" (Apoc. 21, 1).***

În vreme ce în Apus, în anul 1595 apărea piesa lui Shakespeare, Romeo şi Julieta care ştim că, din păcate, se termină cu sinuciderea celor doi, în Răsăritul

dreptcredincios se desfăşura în Sfânta Taină a Cununiei această simplă viaţă sfântă plină de adevărata dragoste - cea întru Hristos Iisus - a doi oameni: Sfânta Iuliana şi soţul ei.

La vârsta de 16 ani ea s-a măritat urmând acea sfântă rânduială din vechime a creştinilor de a se căsători devreme pentru a fi curaţi amândoi soţii în momentul acestei Sfinte şi dumnezeieşti Taine şi pentru a se crea o legătură strânsă şi curată între cei doi încă de tineri când nu sunt plini de viclenie, ci capabili de o dragoste curată. Aceste căsătorii se ştie că de obicei, durează până la mormânt. Aceasta deoarece, căsătoria timpurie, opreşte relativizarea relaţiei unice soţ-soţie ce se realizează prin schimbarea multor "parteneri". Orice relaţie trupească cu cineva înainte de căsătorie este o înşelare a viitorului soţ, pentru că, după cum se ştie, din păcate, de cele mai multe ori, prima iubire nu devine şi viitoarea soţie.

Sfânta, încă de tânără se obişnuise să se roage mult, atât dimineaţa cât şi seara, şi acest sfânt obicei nu l-a părăsit nici după ce s-a căsătorit, ci a ajuns să facă împreună cu soţul ei Gheorghe aceste rugăciuni, precum se cuvine într-o familie ce caută mântuirea. De asemenea, şi metanii făcea câte 100 şi mai multe, căci se ştie: dacă trupul este smerit atunci şi sufletul va fi pătruns de o stare de smerenie ce este atât de bineplăcută Domnului.

O altă faptă vrednică de urmat pentru familiile zilelor noastre este aceea că ei au lăsat să se nască toţi copiii pe care a îngăduit Dumnezeu să-i aibă, adică zece fii şi trei fiice. Aceasta fiindcă atunci se ştia cât de groaznic este păcatul avortului şi cât de mult trebuie să ne ferim de el.

Răbdarea: iată o altă virtute ce aduce mult folos unei familii. Deşi soţul ei era plecat câteodată chiar pentru trei ani, Sfânta Iuliana nu cârtea, nici nu cerea să divorţeze, şi nici nu trăda curăţia acestei Taine Sfinte care este cununia, ci continua să lucreze fapte bune spre folosul ei şi al aproapelui.

Cu vremea în sufletul sfintei a apărut o dorinţă de mai multă lepădare de griji lumeşti pentru a sluji Domnului şi, precum alţi sfinţi ai Bisericii, care după o viaţă de familie s-au dedicat cu totul slujirii lui Dumnezeu, şi ea dorea să se desăvârşească urcând încă o treaptă şi intrând în monahism ***[O situaţie asemănătoare se găseşte şi în viaţa Sfântul Petru Athonitul la care a venit un vânător care vroia să rămână cu el. Acestuia Sfântul i-a spus: "Nu gândi acum aşa, omule! Căci tu ai acasă soţie şi slugi şi hrăneşti aparţinători ai tăi după neam; pe lângă asta mai ai şi multă avere care poate să sature pântecele multor săraci. Aşadar, iubite copile, întoarce-te şi fă-te ajutător în sărăcia lor celor***

cuprinşi în ea fără cruţare, şi nu înceta ajutându-i până ce vei ajunge tu însuţi părtaş unei stări egale cu ei." (Sf. Grigorie Palama, "Cuvânt despre viaţa Sfântului Petru Athonitul", în Sf. Grigorie Palama, Scrieri II, trad. de diac. Ioan I. Ica jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2005, p. 315)].

Dar, ***la insistenţele soţului şi datorită copiilor, ea şi-a dat seama că aceasta a fost mai degrabă o ispită*** [Despre o asemenea atitudine vorbeşte şi un canon bisericesc (14 de la Gangra) care spune: ***"Dacă vreo femeie ar părăsi pe bărbatul său şi ar vrea să se retragă, scârbindu-se de căsătorie, să fie anatema".***]- ***de a-şi părăsi copiii - decât o dorinţă bineplăcută Domnului şi s-a supus voii lui Dumnezeu trăind în continuare cu soţul dar fără să mai aibă nici un fel de legături trupeşti, ci au trăit de atunci ca frate şi soră pentru încă zece ani.***

Probabil că acest gând i-a venit şi văzând exemplul socrilor săi care s-au călugărit spre sfârşitul vieţii. ***Aceasta iarăşi nu trebuie să ne mire, căci familiile din trecut, conştiente de apropierea morţii şi de necesitatea unei pregătiri deosebite pentru Judecata ce are loc imediat după moarte, se lepădau cât mai mult de dulceţile lumii acesteia şi se dedicau mai mult bucuriei ce izvorăşte pocăinţa, din faptele bune şi virtuţi.*** Un exemplu contemporan cunoscut este şi Părintele Stăniloae cu soţia sa, despre care Părintele Cleopa, duhovnicul lor, a spus că au trăit ca frate şi soră cu mai mult de treizeci de ani înainte să se mute la Domnul.

O altă învăţătură extrem de necesară zilelor noastre este faptul că atunci când soţul a adormit, sfânta nu s-a tulburat peste măsură, nu a căzut în depresie şi nici nu s-a sinucis, ci cu multă credinţă şi bărbăţie şi-a continuat viaţa rugându-se cu râvnă pentru odihnă celui adormit. Ca şi Sfânta Xenia din Sankt Petersburg nici Sfânta Iuliana nu şi-a idolatrizat soţul astfel încât să ajungă la depresie odată cu dispariţia lui trupească, ci cunoscând că mai presus de toate trebuie pusă iubirea de Dumnezeu, ea şi-a găsit alinare tot în Împăratul Ceresc - Mângâietorul, încredinţându-se în purtarea de grijă atotcuprinzătoare a Sa. Asemenea şi iubiţii părăsiţi din ziua de astăzi, bine ar fi dacă ar pune, precum zice porunca (Luca 10, 27), dragostea lui Dumnezeu pe primul loc în inimă şi apoi pe cea pentru soţ, soţie, iubit. Astfel ar putea fi evitate mult mai uşor dramele şi suferinţele teribile ale despărţirii - fie prin divorţ, moarte sau alte motive - despre care ştim că sunt atât de frecvenţe.

Relatarea acestor "clătinări" din viaţa Sfintei, ca şi în cazul sfinţilor apostoli din scrierile Noului Testament, nu face decât să întărească autenticitatea scrierii. **Aceste scăderi omeneşti, ne fac să prindem mai mult curaj şi să ne dăm seama că sfinţenia nu este ceva "de basm", o viaţă romanţată, utopică la care nimeni**

nu poate ajunge, ci este ceva foarte realist, pe care oricare dintre noi o putem atinge, dacă vrem cu adevărat. Multe asemenea soţii şi mame vor fi fost de-a lungul istoriei creştinismului şi fără îndoială că mai sunt şi acum, dar Domnul a rânduit că această viaţă să ajungă "până la marginile pământului", rânduind ca un fiu al sfintei să înveţe carte şi punând în inima sa gândul cel bun şi evlavia faţă de sfinţenia mamei sale.

Fără îndoială că atitudinea sa faţă de căsătorie a fost modelată şi de prezenţa în conştiinţa locuitorilor Muromului, a vieţii sfinţilor Petru şi Fevronia care trăiseră acolo cu trei secole în urmă şi care au fost canonizaţi chiar în timpul vieţii Sfintei. Viaţa cneazului Petru şi a soţiei sale a fost caracterizată tot de numeroase fapte de milostenie şi a fost încununată, spre sfârşitul vieţii, de tunderea lor în monahism. Ei sunt ***cinstiţi astăzi în întreaga Rusie ca ocrotitori ai familiilor*** [Mai multe despre viaţă şi minunile acestor sfinţi se pot găsi în cartea David şi Mary Ford, Căsătoria, cale spre sfinţenie, Ed. Sofia, Bucureşti, 2001, p. 255.].

Faptele sale bune cine le poate număra? Căci fiul ei ni le descrie cu multă limpezime: îngrijea orfanii, bolnavii, chiar şi pe cei cu boli molipsitoare de care alţii se fereau, hrănea pururea pe cei flămânzi, cerceta pe cei din închisori, era iubitoare de străini pe care îi ospăta şi îi îngrijea. Într-un cuvânt: **a împlinit toate cele despre care vorbeşte Domnul Iisus Hristos: *"Flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine". (Matei 25, 35)***

Ce putem spune despre smerenia sa faţă de slujitorii ei în care nu vedea nişte slugi, ci vedea alte chipuri ale lui Dumnezeu precum ea însăşi. Aceasta este teologia iubirii de aproapele.

Aproapele nu este nicidecum un mijloc care trebuie exploatat pentru nevoile noastre, ci o persoană unică şi irepetabilă pentru care Domnul nostru Iisus Hristos şi-a dat viaţă şi decât care nici universul întreg nu e mai important.

Porunca de a iubi aproapele a fost înţeleasă de Sfânta Iuliana în toată complexitatea ei: căci nu se mărginea numai la a le da cele necesare vieţii trupeşti, ci se şi ruga pentru cei adormiţi, îi şi sfătuia pe toţi câţi putea spre o viaţă cât mai aproape de Dumnezeu. Astăzi nu mai există slugi, dar există patroni şi angajaţi şi Sfânta Iuliana este pildă pentru ce fel de grijă ar trebui să aibă "şefu" faţă de cei angajaţi, mai ales să se asigure de bunăstarea lor, să nu le dea să

muncească peste puterile lor, punând profitul mai presus de respectul faţă de ei. **Sfânta Iuliana a împlinit cu râvnă acel cuvânt al Patericuluiː** "***Să nu nesocoteşti pe cel ce îţi slujeşte ţie, că tu nu ştii, că poate cât mai mult Duhul şi darul lui Dumnezeu într-însul decât în tine. Pentru aceea, să nu fim nesocotitori spre cei ce ne slujesc nouă" (Cuvinte de la Sfinţii anonimi, X, 23).***

Apoi nemanierea ei este peste măsură de descris. Că, deşi fiul ei cel mare fusese în mod brutal omorât de un slujitor, ea nu s-a răzbunat pe acela cu nici cel mai mic gest, ci mai degrabă s-a întristat pentru sufletul lui bolnav. ***Ce dovadă mai mare există pentru sfinţenia unei persoane decât iubirea de vrăjmaşi?*** ***Căci după cum ne spune Sfântul Siluan, acesta este criteriul unei vieţi duhovniceşti autentice.***

O altă mărturie a vieţii sale care ajunsese la o măsură foarte înaltă de sfinţenie este faptul că Dumnezeu a îngăduit ca demonii să i se arate în chip trupesc, adică i-a putut vedea cu ochii trupeşti şi noi ştim din învăţăturile Sfinţilor Părinţi că numai cei care au trecut de lupta cu patimile ajung la luptă faţişă cu duhurile necurate pentru a dobândi şi mai multe cununi şi experienţa duhovnicească. Înşişi diavolii au mărturisit atunci cât de puternice arme sunt smerenia, milostenia şi rugăciunea împotriva lor.

Dar despre ce rugăciune este vorba? ***Este vorba de rugăciunea lui Iisus pe care sfânta o săvârşea cu multă sârguinţă şi ajunsese la mare sporire în lucrarea ei încât şi noaptea în timp ce dormea o spunea, după cum mărturiseşte fiul ei.*** De aceea în icoane sfânta apare cu şiragul de metanii în mână, iar ultimul lucru pe care l-a făcut înainte de moarte a fost înfăşurarea metăniilor pe mână.

Sfinţenia Iulianei a fost mărturisită de însăşi Preacurata Născătoare de Dumnezeu, care atunci când s-a arătat preotului din sat a numărat-o pe Iuliana în ceata sfinţilor milostivi numind-o Iuliana cea milostivă. Astfel ea s-a alăturat altor sfinţi din calendarul nostru ortodox ce au fost cinstiţi cu acest nume:

- ✓ Paulin cel Milostiv - episcop de Nola (23 ian.),
- ✓ Dionisie Milostivul (28 martie),
- ✓ Teofan cel Milostiv - cuvios (29 sept.),
- ✓ Martin cel Milostiv - episcop de Tours (11 noe.),
- ✓ Sfântul Ioan cel Milostiv - Patriarhul Alexandriei (12 noe.),
- ✓ Sfântul Filaret cel Milostiv - cuvios (1 dec.),
- ✓ Sfântul Bonifatie Milostivul - episcop de Ferentia (19 dec.).

Dar Maica Domnului nu a lăudat doar milostivirea sfintei, ci a confirmat şi prezenţa Duhului Sfânt în inima ei: "Trebuie să o cinsteşti căci are mai puţin de şaizeci de ani şi Duhul Sfânt sălăşluieşte intru ea".

Acesta este cel mai important semn al sfinţeniei şi atât Sfântul Serafim de Sarov cât şi Sfântul Siluan, alţi doi mari sfinţi care au fost cercetaţi de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, spuneau că scopul vieţii creştine este dobândirea Duhului Sfânt. Aşadar, cea care s-a făcut vas ales al Duhului Sfânt, învrednicindu-se a purta în pântece pe Fiul lui Dumnezeu, a confirmat la sfânta Iuliana, ceea ce Fiul ei spusese despre sfinţi: "Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face locaş la el" (Ioan 14, 23)

Desăvârşirea Sfintei Iuliana iese cu atât mai mult în evidenţă cu cât ea nu a fost nici monahie, nici muceniţă, nici cneaghină, fiind singura femeie de acest fel canonizată de Biserica Ortodoxă Rusă.

Dar să cercetăm puţin ce a zis Maica Domnului despre această sfântă. Pe lângă cuvintele ce arată sfinţenia Iulianei, Maica Domnului a mustrat-o că nu mai vine la biserică să se roage. Aceasta este încă o încredinţare pentru toţi cei care, din nefericire, cred că se pot mântui nevenind la Biserică, şi pretinzând că au o relaţie cu Dumnezeu personală, se roagă acasă sau în mijlocul naturii neavând nevoie de nici un mijlocitor între ei şi Dumnezeu.

Iată că însăşi Preacurata Fecioară alungă toate îndoielile celor care consideră rugăciunea de acasă la fel cu cea din biserică. În Biserică la sfintele slujbe, după cum ne mărturisesc părinţii cei duhovniceşti ce au văzut acestea, se află prezenţa Maica Domnului, cu toţi sfinţii şi îngerii şi Însuşi Domnul Iisus Hristos în Sfânta Împărtăşanie ce se află în toate zilele pe Sfânta Masă a bisericilor. Să ne aducem aminte numai de Acatistul Acoperământului Maicii Domnului unde se spune clar cum a fost văzută Maica Domnului în Biserică la slujbă acoperind pe credincioşi cu sfântul ei omofor. Iată şi alte două mărturii despre importanţa rugăciunii în biserică:

"Pot, zice, să mă rog şi în casă! Te amăgeşti pe tine, omule! Că a te ruga în casă poţi, însă a te ruga aşa precum în biserică, aceasta este cu neputinţă. Acolo unde sunt atâta mulţime de părinţi, acolo unde este strigarea tuturor, dimpreună se trimite rugăciunea sus la Dumnezeu. Nu eşti auzit când aşa, deosebi, rogi pe Stăpânul, ca atunci când te rogi cu fraţii tăi. Pentru că aici e ceva mai mult,

unirea, conglăsuirea şi legătura dragostei şi rugăciunile preoţilor; că şi pentru aceasta stau în Biserică preoţii, deoarece rugăciunile mulţimii fiind slabe, să se apuce de cele ale preoţilor şi să se suie împreună cu acestea la ceruri" [Sf. Ioan Gură de Aur, Cuv. 3 despre cele neînţelese, în Sf. Nicodim Aghioritul, Hristoitia, trad. de Ioan şi Antonie Schimonahii, Ed. Bunavestire, Bacău, 1997, p. 513.].

"Unii credincioşi gândesc, de ce să mai mergem la biserică, putem să ne rugăm şi acasă. Însă rugăciunea bisericească nici nu poate fi comparată cu rugăciunea de acasă.

- *În biserică vei spune din suflet doar o dată "Doamne miluieşte", iar acasă, în schimbul acesteia trebuie să citeşti întreaga Psaltire.*
- *În biserică vei face doar o metanie - acasă trebuie să faci o mie.*

Dacă vei sta cu trezvie la Sfânta Liturghie, aceasta va înlocui şase mii de rugăciuni ale lui Iisus, astfel spun Părinţii de la Optina. Trebuie să fim oameni bisericeşti, să mergem la biserică în fiecare sâmbătă seara, duminică şi în fiecare sărbătoare. Nefericit este omul care a absentat măcar la o slujbă de duminică, căci ea nu se va întoarce niciodată. Pravila Apostolilor spune: cine a absentat de la trei Liturghii consecutiv, fără o cauză bineintemeiată, acela se înstrăinează în mod invizibil de Duhul Sfânt, adică se află deja în afară gardului bisericii şi nimereşte sub influenţa duhurilor rele şi vrăjitorilor. Biserica este un colţ de cer pe pământ. Trecând pragul bisericii, trebuie să ştim că trecem de pe pământ la cer" [Viaţă şi învăţăturile Stareţului Sava de la Lavra Pecersk din Pskov, trad. de dr. Gheorghe Zapotinschi, Ed. Platytera, Colecţia Isihasm, p. 212].

Participarea la slujbele Bisericii, ascultarea cu evlavie a scrierilor sfinte, creşterea copiilor în credinţă, rugăciunea lui Iisus, postul, asceza, cinstirea vieţii monahale, nenumăratele fapte de milostenie, fac din Sfânta Iuliana un model care ne arată cum să ne ferim de acea pietate populară, nebisericească, neliturgică, atât de prezentă încă în societatea românească şi care seamănă mai degrabă cu superstiţia şi ignoranţa decât cu o credinţă asumată conştient, responsabil şi din toată inima, în jurul căreia să se aşeze întreaga viaţă a omului, nu doar câteva momente festive ale ei. *Sfânta Iuliana ne arată că deşi nu ştia carte, mintea curată dobândită prin vieţuirea sa sfântă o ajută să cuprindă înţelesurile cele mai înalte ale vieţii duhovniceşti şi "tâlcuind toate pasajele mai grele din cărţi precum un filozof sau un om învăţat".*

O altă bogăţie duhovnicească a acestei vieţi sunt minunile Sfântului Nicolae care încă o dată ne aduc aminte cât de grabnic ajutător este acest sfânt

făcător de minuni şi de cât de mare folos ne aduc sfinţii în viaţa noastră duhovnicească. Mai ales Sfântul Nicolae care, din păcate, la romano-catolici a fost scos din numărul sfinţilor cu cinstire obligatorie rămânând sfânt cu cinstire "locală" şi "opţională". El, Sfântul Nicolae - marele făcător de minuni, de care, deşi ne despart atâtea veacuri şi în jurul vieţii sale sunt atâtea legende, totuşi acestea nu diminuează câtuşi de puţin prezenţa sa atât de simţită în mijlocul nostru [Vezi de exemplu cărţile apărute în limba română despre minunile mai vechi sau contemporane făcute de Sfântul Nicolae], poate mult mai simţită decât a multor apropiaţi care refuză să ne ajute la nevoie.

Viaţa Sfintei nu a fost una care să impresioneze prin nevoinţe spectaculoase şi nici măcar printr-o viaţă de mănăstire. ***A fost o viaţă simplă creştinească, dar din care n-au lipsit acele lucruri ce au dus spre mântuire milioane de creştini de-a lungul veacurilor: rugăciunea neîncetată, dragostea de aproapele, tăierea voii, smerenia, postul, metaniile, lupta cu patimile trupului, cu somnul, cu mânia, osândirea de sine, lipsa de slavă deşartă, răbdarea cu credinţă, pace şi răbdare a necazurilor.*** De aceea, văzând cum o femeie care nu a vieţuit deloc într-o mănăstire a atins asemenea culmi de sfinţenie, ea poate fi pildă pentru şi pentru cei din cinul călugăresc, contemplarea vieţii sale fiind un motiv în plus pentru înstăpânirea duhovniceştii umilinţe în inima monahului. Intelectualii pot învăţa de la această sfântă neştiutoare de carte, că oricât de înzestraţi ar fi, nu o pot lua pe altă cale spre mântuire, decât pe cea firească a slujbelor, spovedaniei, împărtăşaniei, postului, smereniei, ascultării de duhovnic etc.

Una dintre virtuţile extraordinare a Sfintei a fost credinţa nestrămutată în Dumnezeu. Numai credinţa în cuvintele Domnului din Evanghelie au făcut-o, de exemplu, să dea aproape toată averea celor săraci, ştiind prin credinţă că Domnul va avea grijă de ea. Câteva veacuri mai târziu şi ***Sfântul Calinic*** avea să spună: ***"nimeni să nu se ostenească după moartea mea cercând sau iscodind orice fel de adunare [avere] a chiliei mele, că eu nici de îngropare, nici de pomenire nu las ceva. Ci cu sărăcia cea călugărească, mai mare la sfârşit, ca să se arate că lui Dumnezeu cred" (Diata).*** Şi numai această credinţă a putut să o întărească în clipele de deznădejde: la moartea fiilor sau în vremurile cumplite de foamete, frig şi boală.

Ca şi viaţa altor sfinţi şi mai ales cea a Domnului nostru Iisus Hristos şi viaţa sfintei Iuliana a fost o cruce continuă pe care a dus-o cu cea mai frumoasă răbdare, smerenie şi recunoştinţă faţă de Tatăl ceresc şi, de aceea, Dumnezeu a slăvit-o după moarte păstrându-i sfântul trup neputrezit, ba încă izvorâtor de mir şi făcător de minuni.

În vreme ce în Apus în secolul XVI, Renaşterea şi Reforma îşi întindeau tentaculele distrugătoare şi viaţa de nevoinţă duhovnicească începuse să se piardă, chiar în această vreme, în Răsărit apărea încă o sfântă. Încă un om, urmând cuminte tradiţionala şi mântuitoarea cale de luptă duhovnicească statornicită de sfânta predanie ortodoxă, se îndumnezeia. În vreme ce Shakespeare se întreba în Anglia despre "a fi sau a nu fi", Sfânta Iuliana alegea să fie cu Domnul nostru Iisus Hristos!

Sfânta Iuliana a fost numită cea milostivă. Să ne oprim şi noi acum asupra acestei virtuţi de căpătâi: milostenia. ***Vom începe cu cuvântul Domnului din Sfânta Scriptură unde ni se arată în multe rânduri că milostenia este una dintre faptele cele mai bineplăcute Lui şi mai folositoare sufletului nostru:***

"Toată ziua dreptul miluieşte şi împrumută şi seminţia lui binecuvântată va fi" Psalmul 36, 26

"Iar de va fi la tine sărac vreunul din fraţii tăi, în vreuna din cetăţile tale de pe pământul pe care ţi-l dă Domnul Dumnezeul tău, să nu-ţi învârtoşezi inima, nici să-ţi închizi mâna ta înaintea fratelui tău celui sărac; ci să-i deschizi mâna ta şi să-i dai împrumuturi potrivite cu nevoia lui şi cu lipsa ce suferă. Păzeşte-te să nu intre în inima ta gândul nelegiuit şi să zici: se apropie anul al şaptelea, anul iertării; şi să nu se facă din pricina aceasta [În "anul iertării" cei care împrumutaseră pe cineva trebuiau să ierte datornicilor întreaga datorie.] ochiul tău nemilostiv către fratele tău cel sărac şi să-l treci cu vederea; că acela va striga împotriva ta către Domnul şi va fi asupra ta păcat mare. Dă-i, dă-i şi împrumuturi câte-ţi va cere şi cât îi va trebui, şi când îi vei da, să nu se întristeze inima ta, căci pentru aceasta te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău în toate lucrurile tale şi în toate câte se vor lucra de mâinile tale". Deuteronom 15, 7-10

"Datu-m-am, oare, în lături, când săracul dorea ceva şi lăsat-am să se stingă de plânsete ochii văduvelor? Mâncam, oare, singur bucata mea de pâine şi orfanului nu-i dădeam din ea? Dimpotrivă, din tinereţile mele, am crescut pe orfan ca un tată şi de la naştere, am călăuzit pe văduvă. Dacă vedeam un nenorocit fără haină şi vreun sărac care n-avea cămaşă pe el, nu mă binecuvântau coapsele lui şi nu-l încălzea lâna mieilor mei?" Iov 31, 16-20

"Nu ştiţi postul care Îmi place Mie? - zice Domnul. [...] Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăposteşte în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l şi nu te ascunde de cel de un neam cu tine". Isaia 58, 6, 7

"Dă milostenie din averea ta şi să nu aibă ochiul tău părere de rău când vei da milostenie. De la nici un sărac să nu-ţi întorci faţa ta, şi atunci nici de la tine nu se va întoarce faţa lui Dumnezeu. Când ai mult, da mai mult; dacă ai puţin dă mai puţin, dar nu pregeta să faci milostenie. Şi-ţi vei aduna prin aceasta vistierie bogată pentru zile grele, că milostenia izbăveşte de la moarte şi nu te lasă să te coborî în întuneric. În faţa Celui Preaînalt, milostenia este dar bogat pentru toţi cei ce o fac". Tobit 4, 7-11

"Fiule să nu laşi pe cel sărac lipsit de hrană şi ochii celor nevoiaşi nu-i face să aştepte. Sufletul flămând să nu-l întristezi şi să nu urgiseşti pe om când are lipsă. Inima necăjită nu o tulbura şi nu întârzia a da celui lipsit. Rugăciunea celui necăjit nu o lepăda şi nu-ţi întoarce faţa ta de la cel sărac. De la cel în lipsă nu-ţi întoarce ochiul şi nu da loc omului să te blesteme. Că rugăciunea celui ce te blesteamă pe tine, intru amărăciunea sufletului o va auzi Cel care l-a făcut pe el [...] Pleacă săracului urechea ta şi cu blândeţe răspunde-i cele de pace". Isus Sirah 4, 1-6, 8

"Celui care cere de la tine, dă-i; şi de la cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu întoarce faţa ta". Matei 5, 42

"Ce folos, fraţii mei, dacă cineva are credinţă, iar fapte nu are? Oare credinţa poate să-l mântuiască? Dacă un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana cea de toate zilele şi cineva dintre voi le-ar zice: Mergeţi în pace! Încălziţi-vă şi vă saturaţi, dar nu le daţi cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?" Iacov 2, 15-16

"Nu zăbovi a face bine celui ce are nevoie, când ai putinţă să-l ajuţi. Nu spune aproapelui tău: "Du-te şi vino, mâine îţi voi da!", când poţi să-i dai acum". Pilde 3, 27-28

"Iar cine are bogăţia lumii acesteia şi uită a fratele său care este în nevoie şi îşi închide inima faţă de el, cum va rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu? Fiii mei, să nu iubim numai cu vorba, numai din gură, ci cu fapta şi cu adevărul". I Ioan 3, 17-18

"Aceasta însă zic: Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va şi secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va şi secera. Fiecare să dea cum socoteşte cu inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă, căci Dumnezeu iubeşte pe cel care dă cu voie bună". I Cor. 9, 6-7

Care creştin îşi mai poate închide inima faţă de săraci, când vede pe marele Apostol Petru care, atunci când la uşa templului, un sărac i-a cerut milostenie, el nu l-a refuzat, şi neavând bani i-a dăruit însănătoşirea căci era olog. (Fapte 3, 1-6).

În vremea Sfinţilor Apostoli, Sfântul Pavel şi cu alţii organizau strângeri de milostenii în mai multe ţări pe care apoi le trimiteau la mari depărtări unde era nevoie: "Căci Macedonia şi Ahaia au binevoit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinţii de la Ierusalim" (Romani 15, 26); "Cât despre strângerea de ajutoare pentru sfinţi, precum am rânduit pentru Bisericile Galatiei, aşa să faceţi şi voi" (I Cor. 16, 1); "Numai să ne aducem aminte de săraci, ceea ce tocmai m-am şi silit să fac" (Galateni 2, 10).

Obişnuindu-ne cu milostenia cea de toate felurile şi deci cu mila faţă de aproapele necăjit, fie material, fie sufleteşte, fie de oameni, fie de vrăjmaşul diavol, vom ajunge, cu mila Domnului, ca milostivirea şi milostenia să devină parte a sufletului nostru şi nu va mai fi doar o datorie. *Trebuie să ajungem milostivi din fire, dar pentru aceasta e necesar să pornim de jos, de pe prima treaptă: a da câte puţin la toţi care ne cer. A fi împreună pătimitori ["Mila este întristarea de bunăvoie pentru necazurile străine. Mila odrăsleşte din iubire, neputându-se ivi decât din aceasta. Căci împărtăşirea de cele bune este năzuită de toţi la fel, atât de duşmani, cât şi de prieteni, dar voinţa de a lua parte la dureri e proprie doar celor stăpâniţi de iubire". (Sf. Grigorie de Nyssa, Opt omilii la Fericiri, trad. de Pr. Sandu. Gh. Stoian, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1999, p. 68.)] cu cel necăjit, aceasta este lucrarea iubirii - cea mai mare poruncă din Evanghelie.*

Creştinul când face milostenie "nu se ştie cine dă şi cine primeşte", după cum spunea filozoful C. Noica. Deoarece aparent doar cel sărac primeşte ceva, dar în chip tainic şi sufletul celui ce dăruieşte primeşte binecuvântarea şi harul Domnului, îmbogăţindu-se neîncetat în dragostea de oameni.

Milostenia trebuie făcută, după cum ne învaţă şi Avva Dorotei, pentru dragostea lui Dumnezeu "că unul care voieşte să-L slujească pe El însuşi, care voieşte să-L

cinstească şi să-L odihnească în el însuşi", deci "pentru binele însuşi, pătimind împreună cu alţii, precum cu mădularele noastre".

Deci nu dăm milostenie:

- nici pentru a scăpa de chinurile iadului (căci atunci suntem în starea de robi),
- nici pentru a lua plata (căci atunci suntem simbriaşi),
- ci pentru binele însuşi, ca să fim în starea fiului care din dragoste de Tatăl face binele.
- Şi cu atât mai puţin nu dăm milostenie pentru a ne binecuvânta Dumnezeu afacerile, casa, pentru păzirea averilor sau a rudelor sau în cel mai rău caz pentru a dobândi laude de la oameni [***"Când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe uliţe, ca să fie slăviţi de oameni; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor. Tu însă, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie într-ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie". Matei 6, 2-4].***

Dumnezeu ne răsplăteşte şi milostenia făcută pentru a dobândi acestea, dând fiecăruia ce a cerut, căci cu nimic nu ne rămâne dator, dar acestea n-au nici o legătură cu sufletul nostru şi nici nu ne vor ajuta vreodată să ajungem la starea de fii iubiţi ai lui Dumnezeu sau să ne învrednicim de a-L chema cu dragoste pe Dumnezeu: TATA!

Nu trebuie să uităm că milostenia noastră o facem în numele Domnului, pentru că aşa ne-a poruncit Domnul Iisus Hristos şi nu în numele vreunui umanism fără Dumnezeu. De aceea milostenia trebuie mereu legată, pe cât se poate, şi de propovăduirea cuvântului mântuitor, căci, după cum spune mărturisitorul lui Hristos, **Sfântul Maxim**, ***"dragostea se face cunoscută nu numai prin dăruirea de bani, ci cu mult mai mult prin împărtăşirea cuvântului lui Dumnezeu"*** [Cap. 26 din "Întâia sută a capetelor despre dragoste" în: Filocalia vol. II, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Ed. Harisma, Bucureşti, 1993, p. 64].

Modelul Sfintei Iuliana este cu atât mai relevant astăzi când se vorbeşte atât de mult de implicarea socială a Bisericii, deoarece ne arată cum se poate face lucrare filantropică într-un chip bineplăcut Domnului: a face lucrare de caritate intru-un mod liturgic şi nu unul umanist. A sluji oamenilor în fel şi chip şi în acelaşi timp a spori şi în rugăciunea inimii. Acest lucru este posibil, mărturie fiind şi ***Sfântul Ioan de Kronstadt, care deşi participa la nenumărate opere de binefacere, fiind un "manager" desăvârşit "avea în el din belşug pe Duhul Sfânt Care aprindea sufletul lui să iubească pe Dumnezeu şi acelaşi Duh lucra prin el asupra***

***oamenilor. Era atât de smerit, că nu pierdea harul Duhului Sfânt şi de aceea îl iubea atât de mult norodul, iar el ducea minţile oamenilor spre Dumnezeu"*, ne spune Sfântul Siluan [Între iadul deznădejdii şi iadul smereniei, trad. de diac. Ioan I. Ica jr., Ed. Deisis, Sibiu, 1998, p. 212].**

Aşadar milostenia creştină nu duce doar trupurile oamenilor spre bunăstare, ci şi sufletele spre Dumnezeu. Sfânta Iuliana întrupează tradiţia bimilenară a Bisericii care a ştiut să preţuiască omul în întregul său, suflet şi trup, necăzând niciodată în extrema desconsiderării uneia dintre cele două, ci îmbinând în chipul cel mai fericit grija de cele duhovniceşti, cu grija de cele materiale.

În continuare vom încerca să aflăm, *folosind cuvântul Sfintei Scripturi şi al Sfinţilor Părinţi, care trebuie să fie atitudinea noastră faţă de săraci şi cerşetori.*

Una dintre atitudinile necreştineşti a oamenilor este aceea de a căuta la faţa cerşetorului şi de nu da decât celui care consideră ei că merită. *Nu aşa ne învaţă Domnul! Ci, precum Domnul "face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi" (Matei 6, 45) la fel trebuie să dăm şi noi milostenie nedeosebind pe cei leneşi de cei cu adevărat neputincioşi. Ci să urmăm cuvântul Domnului care spune clar: "Oricui îţi cere dă-i" (Luca 6, 30). Iată şi dumnezeiescul părinte Maxim Mărturisitorul ce ne învaţă:*

"Cel ce face milostenie imitând pe Dumnezeu nu cunoaşte deosebire între rău şi bun, între drept şi nedrept, când e vorba de cele ce sunt de trebuinţă trupului, ci împarte tuturor la fel, după trebuinţă, chiar dacă cinsteşte mai mult, pentru bună aplecare a voii, pe cel virtuos decât pe cel leneş" (Cap. 24).

Iar luminătorul lumii, Sfântul Ioan Gură de Aur, ne mustră spre folosul nostru zicându-ne că, deşi Sfântul Pavel ne cere să ne îmbrăcăm cu "milostivirile indurării", (Coloseni 3,12) "noi facem cu totul invers, căci de s-ar apropia cineva cerând un ban, îl batjocorim, îl vorbim de rău şi-l numim şarlatan. Şi nu te înfricoşezi, omule, nu ţi-e ruşine să-l numeşti şarlatan fiindcă îţi cere un colţ de pâine? Dar dacă el dă năvală asupra ta, tocmai pentru aceasta este vrednic de a fi miluit fiindcă este atât de flămând încât este silit a se îmbrăca cu o asemenea mască. Dar şi aceasta este tot vina cruzimii noastre, fiindcă dacă noi nu suferim a le da cu uşurinţă, atunci şi ei se văd siliţi a inventa tot felul de metode ca să amăgească neomenia noastră, şi să înmoaie sălbăticia care ne stăpâneşte. De

altfel, dacă ţi-ar cere argint şi aur poate că ai avea cuvânt de îndoială. Dar când el îţi cere hrană de trebuinţă, de ce mai filozofezi degeaba, de ce-l mai descoşi în zadar, acuzându-l de lene şi trândăvie? Dacă ar trebui să se spună acestea, apoi nu altora, ci nouă înşine ar trebui să ne fie spuse. [...] Cu toate acestea, Dumnezeu n-a zis niciodată către tine astfel de vorbe, precum: "Fugi, pleacă de aici, căci eşti un şarlatan de vreme ce, intrând în biserică şi auzind poruncile Mele, totuşi când te duci în târg tu preferi înaintea poruncilor aurul, şi cârdăşia necurată şi pofta şi toate celelalte răutăţi. Acum, când te găseşti înaintea Mea, eşti smerit, însă după rugăciune eşti insolent, crud şi neomenos!" De acestea, zic şi de mai mari decât acestea am fi vrednici să auzim din partea lui Dumnezeu, şi totuşi pe nimeni n-a batjocorit în aşa fel, ba mai mult, îndelung rabdă şi toate cele ale Sale le împlineşte, şi ne dă chiar mai multe decât cerem. Acestea cugetându-le, iubiţilor, să potolim foamea săracilor, chiar de ar da navală când cer, şi să nu-i mai descoasem, căci şi noi avem nevoie de mântuire, de iertare, de iubire şi de milă multă. [...]

Când noi miluim pe săraci, ne miluim mai cu seamă pe noi care am păcătuit în fapte neiertate şi astfel vom strânge şi pentru noi o astfel de milă. Deci, cum nu este absurd ca noi, care avem atât de mare nevoie de iubirea Lui de oameni, să ne facem controlori aspri ai fraţilor noştri şi să lucrăm cu totul împotriva lor? Prin asemenea fapt, tu nu doar l-ai declarat pe acela ca nevrednic de binefacerea ta, pe cât te-ai declarat singur ca nevrednic de iubirea de oameni a lui Dumnezeu. Cel ce controlează cu amănunţime pe fratele său, cu atât mai mult va fi el însuşi controlat şi cercetat de Dumnezeu. Deci, să nu grăim împotriva noastră prin asemenea vorbe, ci când săracii se apropie de noi, fie stăpâniţi de lene sau trândăvie, noi să le dăm.

Fiindcă şi noi păcătuim de multe ori din cauza lenevirii, ba chiar totdeauna, şi totuşi Dumnezeu nu ne pedepseşte imediat, ci ne acordă un timp de pocăinţă, hrănindu-ne în fiecare zi, certându-ne, învăţându-ne şi toate înlesnindu-ni-le ca astfel şi noi să imităm mila Lui cea mare. Să sfârşim deci cruzimea aceasta, să scoatem din noi sălbăticia, căci mai mult nouă înşine ne facem bine decât altora. Acestora le dăm poate argint, pâine şi haina însă nouă ne strângem mai dinainte slava aceea pe care nici nu e cu putinţă a o descrie prin cuvânt" [Omilia XIV în Omilii la epistola către Romani, trad. de PS Teodosie Atanasiu, revizuita şi îngrijită de Cezar Pavalascu şi Cristian Untea, Ed. Christiana, Bucureşti, 2005, p. 279].

Sau în altă parte: *"Dumnezeu ţi-a poruncit să-i miluieşti şi să-i scapi de sărăcie pe cei nevoiaşi, nu să le ceri socoteală şi să-i ocărăşti! Vrei să le îndrepţi şi*

purtările, să-i scapi de lene şi să-i faci pe cei leneşi să muncească? Dă-le mai întâi, şi apoi mustră-i, ca să nu fii bănuit de cruzime şi să ţi se spună că eşti aspru, ci să fii lăudat pentru purtarea ta de grijă. Săracul urăşte, e scârbit şi nici nu vrea să vadă pe cel care nu-i dă, ci numai îl mustră. Şi pe bună dreptate, că socoteşte că-l mustră nu pentru că vrea să-l îndrepte, ci pentru că nu vrea să-i dea. Şi acesta e adevărul. Dar cel care mustră pe sărac după ce-i dă, face ca sfaturile lui să fie bine primite, căci nu mustră din pricina neomeniei lui, ci din pricina purtării de grijă ce-o are faţă de cel sărac. ... Prin urmare, faci bine, chiar când dai celui leneş" [*Sfântul Ioan Gură de Aur, "Despre milostenie", în Despre schimbarea numelor*, trad. de Pr. D. Fecioru, Ed. IBMBOR, Buc., 2006, p. 293].

O altă atitudine necreştinească este atunci când spunem că nu avem de unde să miluim. Dar la această minciună ne răspunde **Cuviosul Ava Dorotei:** "*Nimeni nu poate spune: sunt sărac şi nu am de unde să miluiesc. Căci, chiar dacă nu poţi da, ca bogaţii aceia care aruncau darurile lor în vistierie, dă doi bănuţi, ca văduva aceea săracă şi-i va primi Dumnezeu pe ei mai mult decât darurile acelea. Nu ai nici atâta? Dar ai putere şi poţi să miluieşti prin slujire pe cel bolnav. Nu poţi nici aceasta? Miluieşte-l deci prin cuvânt şi ascultă pe cel ce zice: "cuvântul bun e mai presus de daruri" (Înţelepciune. Sirah 18,17). Să presupunem că nu poţi să foloseşti altuia nici prin cuvânt, dar poţi să faci milă cu fratele tău, când se înfurie, răbdându-l pe el în vremea tulburării lui, văzându-l ispitit de vrăjmaşul comun; căci în loc de a-i spune un cuvânt rău şi de a-l tulbura şi mai mult, taci şi îl miluieşti pe el şi sufletul lui, smulgându-l din stăpânirea vrăjmaşului. Poţi iarăşi, de-ţi greşeşte ţie fratele tău, să-l miluieşti pe el şi să ierţi păcatul lui, ca să iei şi tu iertare de la Dumnezeu. Şi te vei afla făcând mila sufletului fratelui tău, iertându-i cele ce ţi-a greşit ţie. Şi dacă nu poţi milui trupul, poţi milui sufletul lui. Căci precum sufletul e mai cinstit decât trupul, aşa şi mila făcută sufletului e mai mare decât cea făcută trupului" ["Învăţături de suflet folositoare", IX, 10, în Filocalia vol. IX, trad. de Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1980, p. 630-631].*

O a treia atitudine necreştinească asupra căreia trebuie să ne oprim este aceea de a da milostenie nu din cele câştigate prin munca noastră, ci din cele furate într-un fel sau altul. Despre acest fel de milostenie urâtă de Dumnezeu ne vorbeşte **Sfântul Isaac Sirul:** *"Cel milostiv de nu e şi drept, e orb. Prin aceasta înţeleg că el trebuie să dea altuia din cele câştigate prin ostenelile sale şi nu din cele dobândite prin minciună, nedreptate şi meşteşugiri. De voieşti să semeni în cei săraci, seamănă din ale tale; iar de voieşti să semeni din ale altora cunoaşte că ceea ce semeni e mai amar decât neghina" [Cuvântul XXIII", din "Cuvinte*

despre sfintele nevoinţe", în Filocalia vol. X, trad. de Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1981, p. 123].

Cea de a patra problemă legată de binecuvântata milostenie se referă la pomenile date pentru cei adormiţi. *Acestea nu trebuie date celor ce au deja ci celor care au nevoie de o pâine, de o masă caldă, de o haină sau altele asemenea. Iată ce ne spune Însuşi Domnul despre aceasta:*

"Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor". Luca 14, 12-14

Aşadar nu trebuie să fim leneşi, ci să căutăm săraci şi flămânzi şi lor să le dăm milostenia noastră urmând pe Sfântul Calinic Cernicanul care avea o listă de săraci din oraşul său şi oricând primea nişte bani la vreo slujbă, erau luaţi de un apropiat al său care îi ducea la unul dintre acei sărmani de pe lista sfântului.

De aceea să dăm săracilor, fiindcă oricum, nu dăm din ale noastre ci din ale Domnului căci: "*al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc într-însa" (Psalmul 23,1); şi să nu ne temem de sărăcire, căci zis-a Domnul prin psalmistul Său: "Tânăr am fost şi am îmbătrânit şi n-am văzut pe cel drept părăsit nici seminţia lui cerând pâine". Psalmul 36, 25*

Iată şi alte mărturii despre milostenie de la diferiţi părinţi contemporani şi sfinţi:

"Milă de săraci ai? Să nu-i judeci, tată! De-i poţi ajuta, ajută-i! Şi chiar dacă nu le dai un ban, ai milă de ei! Iar dacă ai, dă! Fă milostenie cu lucrul său cu cuvântul! Fă tot ce poţi! Nu-i da prea mult ca să nu-ţi pară rău! Dar să nu-i judeci niciodată! Şi dacă dai, să fugi cât poţi de mândrie! **Să zici în gândul tău:** *"Parcă eu, dacă le dau, ce, le dau de milă? Le dau ca să scap de ei. Ei, parcă cine ştie ce am făcut! Au fost sfinţi care-şi dădeau şi hainele de pe ei. Eu ce mare lucru am făcut?""* (**Părintele Paisie Olaru de la Sihla**).

"În lumina Sfintei Scripturi săracul n-ar trebui desconsiderat şi socotit ca pătura murdară a societăţii ci ar trebui socotit ca cel mai valoros al unei societăţi creştine având în vedere că prin el Dumnezeu lucrează mântuirea creştinilor.

Săracii sunt daţi în lume ca să se încerce inimile tuturor de sunt buni sau răi, de trăiesc şi împlinesc Legea cea Sfântă" [***Părintele Ilarion Argatu***, în Pr. Argatu V. Ioan, Ne vorbeşte Părintele Ilarion Argatu, Ed. "Mila creştină", Fălticeni, 2004, p. 201.].

"Stareţul dădea o mare importanţă milosteniei. Pentru el milostenia era un criteriu ca să cunoască dacă cineva este sau nu vrednic de milă dumnezeiască şi de mântuire. "Se poate ca cineva, spunea Stareţul, să fie indiferent, dar dacă îl doare pentru un bolnav, dacă face milostenie, să nu te temi pentru el"" [***Părintele Paisie Aghioritul*** în: Ieromonahul Isaac, Viaţa Cuviosului Paisie Aghioritul, trad. de Ieroschim. Stefan Nutescu, Ed. Evanghelismos, Bucureşti, 2005, p. 497].

"Dacă celălalt este escroc, om rău şi leneş, trebuie să-i dau milostenie?- Oare noi meritǎm toate aceste daruri şi milostenii pe care ni le dă Dumnezeu? Sau plăcem noi lui Dumnezeu? Şi, cu toate acestea El ne miluieşte. Trebuie să ne placă cineva ca să-l ajutăm? Ce spune Psalmul? "Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre ne-a răsplătit nouă" " [***Părintele Paisie Aghioritul*** în: Atanasie Rakovalis, Părintele Paisie mi-a spus..., trad. de Ieroschim. Stefan Nutescu, Ed. Evanghelismos, Bucureşti, 2002, p. 110].

"Îţi zice conştiinţa: "Măi omule, a întins mâna un om necăjit. Dă-i ceva!". Şi tu poate ai ceva să-i dai, cât de puţin; dar iubirea de sine zice: "Să dau bani la toţi golanii? Să se ducă să muncească!". Şi nu-i dai nimic. Aceasta este bucuria dracilor! Trebuie măcar câte puţin să-l mângâi, să-i dai, că Evanghelia spune: "Cine cere de la tine dă-i". Dar tu, cu iubirea de sine, zici: "Lasă, că am copii, am femeie, am eu cui da!". Şi nu-i dai.

Poţi să dai canon la oameni să facă milostenie. Dar nu la cei care sunt bogaţi. Că ei au buzunarele doldora, vin şi-ţi pun un teanc de bani pe masă şi zic: "Gata! M-am mântuit". Dar Împărăţia lui Dumnezeu nu se cumpără cu bani! Să le dai să postească, să facă metanii, să privegheze. Că atunci se ostenesc şi au plată de la Dumnezeu. Milostenie îi dai să facă la unul mai sărac. Că el ca să facă rost de bani trebuie să se ostenească, că aşa are plata de la Dumnezeu.

Să ne amintim de Părintele Vichentie Malau, mare duhovnic la Secu şi Agapia. Când venea câte un sărac la chilia lui şi nu mai avea ce să-i dea, se ducea la părinţi sau maici şi le zicea: "Vă rog, împrumutaţi-mă cu o

sută de lei, că a venit Hristos la mine şi nu am ce să-i dau!".
Aşa făceau părinţii noştri. Aşa să facem şi noi!

Să nu plece nimeni de la voi nemiluit, mamă! ***N-ai un ban, dă-i un cartof, un colţ de pâine, o batistă, dă-i ceva cât de puţin. Dacă dai puţin, dar îţi pare rău că n-ai dat mai mult, ca fulgerul ajunge la Dumnezeu milostenia ta. De ce? S-au unit două mari virtuţi: milostenia cu smerenia"*** [***Părintele Cleopa***, Îndrumări duhovniceşti pentru vremelnicie şi veşnicie, ediţie realizată de Ioan Ginsca, Ed. Teognost, Cluj-Napoca, 2004, p. 155-156].

Sfânta Iuliana din Lazarevo - drumul spre sfințenie

Fiică a unui econom de la curtea regală din Rusia și a unei femei iubitoare de săraci, Iuliana a rămas orfană la vârsta de 6 ani, fiind apoi crescută de rude. Atrasă de dragostea Domnului încă de la început, nu intra în jocul verișorilor ei, ci le era supusă, postea și se ruga și iubea și mai mult tăcerea, fiind batjocorită de cei care nu îi puteau pricepe alegerea. A învățat torsul și broderia pentru a le face haine săracilor și mergea deseori la bolnavi, încât toți erau uimiți de înțelepciunea ei. Împlinea poruncile Domnului, deși nu știa carte și nici nu citise Scriptura, Biserica fiind la mare depărtare de casa în care locuia.

La vârsta de 16 ani a fost căsătorită cu un nobil, așa că preotul care i-a cununat i-a învățat cum să ducă o viață bineplăcută lui Dumnezeu.

Mâhnită, totuși, că nu a putut să își păzească fecioria și să se călugărească, Iuliana priveghea nopțile de parcă ar fi fost în mănăstire, știind că și în căsătorie putea să atingă sfințenia.

Iar dacă soțul ei era plecat de acasă ca să slujească țarului, fericita nu mai dormea nici puținele ore cu care se obișnuise, ci le petrecea în rugăciune și metanii.

Fiind respectată și apreciată de socrii ei, se ocupa ziua de gospodărie și continua să facă milostenie, fără că aceștia să știe. Nici pe slujitorii ei nu îi necăjea, lăsându-i să o servească doar atunci când aveau musafiri, ba chiar îi și trecea cu vederea pe cei leneși și certăreți, fiind mustrată adesea pentru acest lucru de către socrii ei.

Avea multă evlavie la Sfântul Nicolae, așa că îl chema des în ajutor și rugăciunile ei nu rămâneau fără răspuns. Odată, a venit mulțime mare de diavoli peste ea, vrând s-o omoare, iar ea a strigat la Maica Domnului și la Sfântul Nicolae și deodată a venit sfântul cu o carte mare în mână și i-a lovit pe demoni, până când aceștia au dispărut ca fumul.

Apoi, fiind foamete în Rusia, își împărțea săracilor toată mâncarea pe care i-o trimitea soacra ei ca să fie în putere pentru prunci, iar când vreun nevoiaș murea, plătea pentru înmormântarea lui. Fiind epidemie de postrel, mulți îi alungau pe cei infectați, dar Iuliana, fără știrea socrilor, îi spăla pe aceștia și le îngrijea rănile. Toată viața ei a fost pentru lucrarea virtuților.

A avut zece fii și trei fiice, iar diavolul adesea îi împingea pe aceștia la ceartă, ca să îi tulbure mamei lor liniștea, până când unul dintre robi i-a ucis un fiu. Apoi, un alt fiu i-a fost omorât pe când slujea țarului, dar Iuliana le punea pe toate la picioarele Domnului și stăruia și mai mult în rugăciune și milostenie.

Nu a primit binecuvântarea soțului ei de a pleca la mănăstire, dar au decis să trăiască de atunci în paturi separate. Lunea și miercurea mânca o dată în zi, mâncare uscată, iar vinerea deloc, apoi sâmbăta și duminica punea masă pentru cei săraci și pentru preoți. Dormea pe o sobă fără așternuturi două, trei ore, printre lemnele ascuțite și cu cheile de fier sub coaste, iar trupul nu și l-a mai spălat.

Într-o iarnă, fiind foarte frig, nu a mai mers la Biserică, dar Maica Domnului i s-a arătat preotului și i-a spus să o cheme, așa că de atunci fericita mergea zilnic în lăcașul sfânt.

Apropiindu-se sfârșitul ei, s-a rugat vreme de șase zile, ba întinsă, ba în picioare, bolnavă fiind, iar apoi și-a dat sufletul în mâinile Domnului, strălucind pe capul ei o coroană de aur și o lumină albă, casa fiind umplută de bună mireasmă.

Trupul ei a fost pus în biserica dreptului Lazăr din Lazarevo. Sfintele ei moaște au fost descoperite după moartea unuia dintre fiii ei, pe când i se pregătea acestuia groapa. S-au adunat atunci oameni mulți care, ungându-se cu mir, s-au tămăduit de tot felul de boli, urmând multe minuni.

O părticică din sfintele moaște se află spre închinare în Biserica Sfintei Iuliana din Santa Fe, New Mexico, Statele Unite ale Americii.

O viaţă trăită în lume poate fi la fel de bună în ochii lui Dumnezeu ca o viaţă în mănăstire

Predania spune limpede că toţi au această chemare. Ca argument cât se poate de puternic, îl putem cita pe Sfântul Ioan Gură de Aur: „Negreşit că te amăgeşti singur şi te înşeli cu totul, cugetând că unele se cer celui din lume, şi altele călugărului. Deosebirea este că unul este căsătorit, iar celălalt nu; în toate celelalte vor da seama deopotrivă… Căci toţi oamenii trebuie să ajungă la aceeaşi ţintă. Tocmai aceasta aruncă toate în neorânduială: cugetul că numai călugărului i se cere să vădească o mai mare desăvârşire, pe când celorlalţi le este îngăduit să trăiască cu uşurătate. Dar lucrul acesta nu este adevărat! Nu este defel! Mai curând, spune Pavel, aceeaşi filozofie se cere tuturor”.

În viaţa Sfintei Iuliana din Lazarevo se afirmă că „Nu oricine e tuns (n.r. - în monahism) se mântuieşte, ci acela care face cele vrednice de călugări”. Iar stareţul Macarie detaliază „cele vrednice de călugări”: „Mă bucur că ai ajuns să vezi că o viaţă trăită în lume poate fi la fel de bună în ochii lui Dumnezeu ca şi cea trăită în mănăstire. Cu adevărat, numai ţinerea poruncilor lui Dumnezeu, dragostea faţă de toţi şi un adevărat simţământ de smerenie sunt cele ce au însemnătate, orice am fi noi”.

(David şi Mary Ford, Căsătoria - cale spre sfinţenie, Editura Sophia, Bucureşti, 2007, p. 42)

Sfânta Iuliana Lazarevskaia

Din „Căsătoria , cale spre sfinţenie”
Ed. Sophia 2001

2 ianuarie
Rusia , sec. XVI

Ni s-a păstrat o relatare a vieţii Sfintei Iuliana scrisă chiar de fiul ei. Dăm aici o versiune prescurtată a acestei vieţi.

Tatăl Sfintei Iuliana, Iustin, este descris de fiul său ca un „bărbat credincios şi milostiv de la curtea împărătească” - făcând parte din mica boierime. Mama sa, Ştefania este şi ea descrisă ca „iubitoare de Dumnezeu şi de săraci”. Au avut mai mulţi copii şi erau destul de înstăriţi, însă aceasta nu i făcea să se abată de la singurul lucru care trebuie căci trăiau în mare virtute.

Însă când Iuliana avea 6 ani , mama ei a murit, iar ea s-a dus să locuiască la bunica ei. Acolo, vreme de 6 ani, a fost crescută în credinţă şi virtute. Murind şi bunica, ea s-a dus la mătuşa ei, care fusese însărcinată de bunica să o crească pe Iuliana cum se cuvine şi întru evlavie. Mătuşa avea şi ea 8 fiice şi un fiu, deci Iuliana a ajuns din nou într-o familie numeroasă.

Încă de mică, Sfânta Iuliana era foarte credincioasă, îndrăgind rugăciunea şi liniştea. Se pare că mătuşa ei, deşi era o femeie de treabă, nu era la fel de cre-

dincioasă ca mama şi bunica sa. De pildă, obişnuia să o dojenească pe Iuliana pentru postul ei, căci fata nu voia să mănânce dimineaţa. Şi verii ei râdeau de ea.

Ca fire, Iuliana era foarte blândă, liniştită şi smerită. Totuşi , încă de la vârsta de 12 ani arăta o mare tărie lăuntrică, urmându-şi viaţa de rugăciune şi post chiar când i se puneau oprelişti şi era luată în râs. Era foarte pricepută la croitorie şi broderie şi îşi petrecea multe ceasuri cu cusutul pentru orfani, văduve şi bolnavii din sat.

Fiul ei spune că „toţi erau uimiţi de înţelegerea şi credinţa sa; şi frica lui Dumnezeu începu a se sălăşlui în ea".

Mătuşa ei locuia destul de departe de biserică, astfel că Iuliana avea puţine prilejuri să audă cuvântul lui Dumnezeu ori învăţăturile despre mântuire. Fiul ei ne spune că ea a învăţat cele ale credinţei urmând cu sârguinţă poruncile Evangheliei. A ajuns înţeleaptă prin virtute, chiar dacă nu avea carte.

La 16 ani s-a căsătorit cu Gheorghe Osorin, un boier bogat din judeţul Murom. Fiul ei ne spune că au fost cununaţi în satul soţului, de către preotul Patapie - care pentru virtutea sa a fost mai târziu făcut arhimandrit într-o mănăstire din împrejurimi. Acest preot virtuos i-a învăţat despre credinţă - învăţăturile apostolilor şi ale Sfinţilor Părinţi. El i-a învăţat cum trebuie să vieţuiască soţii creştini - cu post, cu rugăciune, milostenie şi orice fapte bune.(iată deci că consilierea pre-maritală nu este o idee nouă!). Sfânta Iuliana nu numai că a ascultat cu băgare de seamă, ci a încercat şi să înfăptuiască cele învăţate.

Ea şi soţul ei trăiau împreună cu socrii ei, aşa cum era obiceiul, căci nu aveau decât un fiu şi două fiice. Când socrii au văzut multele însuşiri bune ale Iulianei, „s-au bucurat de ea şi au lăudat pe Dumnezeu, dându-i în grijă gospodăria". Intrucât aveau multe slugi şi multă avere, aceasta era o sarcină foarte anevoioasă, cu multe răspunderi. Chivernisirea uriaşei gospodării cuprindea şi împărţirea sarcinilor fiecărui slujitor. Fiul ei ne spune că de multe ori avea grijă să dea fiecărei slugi o sarcină „după puterea sa" .

Iuliana îşi cinstea cu deosebire socrii şi se silea să împlinească tot ce îi cereau fără să murmure - în aşa măsură ca ei " se minunau şi mult o cinsteau pentru aceasta". Din nou fiul ei spune că deşi nu avusese parte de învăţătură, toţi „se minunau de bunul ei simţ", căci era în stare să răspundă cum se cuvine la toate întrebările lor.

Iată cum descrie fiul ei viaţa de rugăciune a mamei sale din acea vreme: "din copilărie fericita Iuliana fusese obişnuită să se roage lui Dumnezeu vreme înde-

lungată în fiecare seară şi să facă o sută de metanii sau mai mult, şi apoi îşi îngăduia să doarmă; tot aşa, sculându-se din somn, în fiecare dimineaţă se ruga mult lui Dumnezeu; şi îi arăta şi soţului ei cum să facă la fel, căci zice apostolul Pavel: ”ce ştii femeie, de îţi vei mântui bărbatul?” (I Cor.7,16); şi acelaşi lucru îl zicea şi ea bărbatului.

Apoi fiul ei citează pe larg dintr o carte foarte populară în acea vreme în Rusia, numită Smaraldul - pe care e limpede că Sfânta Iuliana o cunoştea foarte bine. Era o culegere de citate din sfinţi, adunate spre a arăta mirenilor că omul poate fi sfânt şi să trăiască în lume- fără a fi nevoie să meargă la mănăstire. Iată , de pildă, un citat dat de fiul ei din această carte: ”viaţa oamenilor se împarte în 2 stări: cea monahicească şi cea de obşte. Celor din viaţa de obşte le este îngăduit a se căsători şi a mânca carne, însă celelalte porunci ale lui Hristos trebuie să le împlinească la fel ca şi călugării.” Sau altul:” nu tot care e tuns în (monahism) se mântuieşte , ci acela care face cele vrednice de monah.”

Uneori de-a lungul îndelungatei lor căsnicii, soţul ei era plecat câte 2-3 ani în slujba ţarului. În acele răstimpuri, Iuliana îşi sporea nevoinţele ascetice. Se ruga mai mult şi îşi petrecea nopţile brodând pe ascuns lucruri ce urmau a fi vândute spre a-i ajuta pe săraci, ori în folosul bisericilor. În acest chip era în stare să facă milostenie fără ca socrii ei ori altcineva să aibă cunoştinţă, afară de o slujnică ce împărţea milosteniile.

Iată cum descrie fiul ei viaţa de zi cu zi: ”În timpul zilei chivernisea cu osârdie gospodăria şi se îngrijea de văduve şi de orfani ca o adevărată mamă. Îi spăla cu mâinile ei, îi îmbrăca, le dădea de mâncare şi de băut… Ura mândria şi trufia şi niciodată nu-şi striga slugile cu porecle, necerând nimănui să-i aducă apă să se spele pe mâini sau să-i scoată ciubotele din picioare; toate acestea le făcea singură. Numai când era nevoie, dacă veneau oaspeţi, atunci slujitorii o ajutau şi o slujeau cum se cuvine. Dar de îndată ce oaspeţii plecau, ea se schimba cu totul mustrându-se necontenit şi cu umilinţă, zicea: cine sunt eu, o biată femeie, să fiu slujită de aceşti oameni, făpturile lui Dumnezeu? Şi lăudând pe Dumnezeu pentru aceasta, era în toate icoana virtuţii. Unele slugi însă erau nechibzuite, neascultătoare şi trândave la lucru; altele îi întorceau vorba, dar ea toate le îndura cu smerenie.”

Dacă vreo slugă nu şi făcea treaba sau o făcea de mântuială, ea repara totul singură, zicând: ”eu însămi păcătuiesc mereu înaintea lui Dumnezeu, iar Dumnezeu mă rabdă, aşadar ce să cer de la ei, care sunt făpturi omeneşti ca şi mine; deşi Dumnezeu ni i-a încredinţat să ne slujească, sufletele lor înfloresc mai bine decât ale noastre.” Ea îşi aducea aminte şi de cuvintele Mântuitorului nostru: ”căutaţi să

nu defăimaţi pe vreunul dintr-aceşti mai mici; că zic vouă că îngerii lor în ceruri pururea văd faţa Tatălui meu care este în ceruri.”(Mat.18,10). Nu ocăra niciodată slugile obraznice, şi pentru aceasta era adeseori mustrată de socrul, soacră sau soţul ei. Însă nimic nu o descumpănea; stătea tare, nemişcată ca un stâlp, îşi punea toată nădejdea în Dumnezeu şi în prea curata Maică a Domnului şi adeseori îl chema pe marele făcător de minuni Nicolae, de la care dobândea mult ajutor.

Apoi fiul ei ne spune că spre sfârşitul vieţii ea a vorbit despre o întâmplare din primii săi ani. Într-o noapte când soţul ei era plecat cu treburi, ea se afla singură şi, pe când se ruga a fost cuprinsă de spaimă. Punându-se în pat, s-a acoperit cu o pătură şi a adormit. Atunci i s-au arătat nişte draci, înfricoşând-o şi zicându-i că au s-o ucidă de nu va înceta cu „treaba asta” a rugăciunii îndelungate. Ea a început să se roage încă şi mai mult şi a cerut ajutorul Sfântului Nicolae. Sfântul s-a arătat, a izbit pe draci cu o carte şi i-a gonit. Apoi, blagoslovind-o, i-a spus:” fiica mea, fii vitează şi tare şi nu te teme de ameninţările dracilor şi de oamenii răi”. După ce el a tăcut, ea s-a trezit şi a văzut un bătrân cuvios ieşind din odaie. Dar încercând uşa, a văzut că era încuiată ca de obicei. Aceasta este doar una din întâmplările minunate povestite de fiul ei.

Pe lângă chivernisirea gospodăriei, Sfânta Iuliana a născut 10 băieţi şi 3 fete. Şase dintre copii au murit în pruncie, dar ceilalţi şapte au fost crescuţi de ea. Chiar cu atâtea răspunderi, era în stare să facă multe fapte bune.

De pildă, pe când încă îi mai trăiau socrii, ţinutul lor a fost lovit de o foamete şi molimă. Iuliana se prefăcea că vrea să mănânce mai mult, astfel că în timpul foametei a putut să împartă hrană fără vreo plată. În timpul molimei ea a îngrijit în taină cu mâinile ei pe cei atinşi de boală, desi cei mai mulţi oameni, temându-se de molipsire, nu se apropiau de bolnavi.

După moartea socrilor, la adânci bătrâneţe, Iuliana şi a sporit milosteniile şi facerile de bine. Ea ţinea minunatul obicei de a hrăni pe săraci şi orfani în cinstea celor plecaţi din această viaţă, cerând celor pe care-i ajuta să se roage pentru sufletele celor adormiţi.

După ce doi dintre fiii ei au fost omorâţi în chip tragic (unul de către o slugă la o ceartă, altul într-o bătălie), ea a vrut să se retragă într-o mănăstire şi să-şi dăruiască timpul rugăciunii. Voia îndeosebi să se roage pentru aceşti doi fii, căci simţea că muriseră nepregătiţi. A cerut soţului să o lase să plece la mănăstire (căci avuseseră o lungă viaţă de familie împreună, iar el era bătrân), dar el a stăruit zicându-i că era încă nevoie de ea acasă. Ea i-a spus chiar că, de nu se va îndupleca s-o lase să

plece, are să fugă. Atunci, ne spune fiul ei, soţul i-a citit cartea fericitului Cosma preotul şi a altor Sfinţi Părinţi… şi încă multe alte scrieri sfinte - toate despre felul cum poţi fi sfânt în lume şi cum că nu se cuvine să nu te îngrijeşti de familie spre a intra în starea monahală. Auzind aceste cuvinte ale sfinţilor, ea a lepădat gândul de a intra în mănăstire, zicând: ”facă-se voia Domnului”.

Totuşi i-a cerut soţului ca din acea clipă să trăiască ca frate şi soră, ceea ce el a primit. De acum ea a înmulţit strădaniile întru nevoinţă, hrănind în fiecare sâmbătă şi duminică mulţi preoţi, orfani şi văduve în casa ei, slujind ea însăşi acestora, ca şi slugilor ei.

Din nou fiul ei pomeneşte faptul că, deşi era neştiutoare de carte, îşi punea adeseori copiii să-i citească şi avea o asemenea înţelepciune, încât era în stare să tâlcuiască ”toate locurile grele ca un filosof înţelept ori ca un învăţat”. Adeseori le spunea copiilor lucruri de felul acesta:” cum putem noi, în vremurile de azi să urmăm viaţa sfinţilor din trecut?”

Soţul ei a mai trăit 10 ani. După moartea lui, ea şi a sporit şi mai mult strădaniile duhovniceşti, mai ales milostenia. Fiul ei pomeneşte faptul că ea se ruga adeseori pentru soţul adormit şi citează un cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur despre buna înrâurire pe care o poate avea soţia asupra soţului prin rugăciune şi faceri de bine, chiar şi după moartea lui. Apoi spune: ”ea urma credincioasei împărătese Teodora (11 februarie) şi altor sfinte femei ce s-au rugat pentru soţii lor după moarte.”

Spre sfârşitul vieţii ei, o foamete straşnică a lovit întreaga Rusie. Sfânta Iuliana a cheltuit aproape tot ce avea spre a cumpăra hrană pentru familie şi slujitorii săi şi pentru oricine venea să-i ceară ajutor. Ea a împărţit toată hrana din casă până ce nu a mai rămas nici măcar un bob de grâu, apoi şi a mutat întreaga ei gospodărie într-un alt sat. Când şi acolo lucrurile s-au înrăutăţit, ea le-a spus slugilor că dacă nu voiau să îndure foamea împreună cu ea, erau slobozi să plece şi să trăiască cum vor putea mai bine. Unii au plecat, dar câţiva au rămas cu ea.

Şi a învăţat slugile rămase să facă un fel de pâine din unele ierburi şi scoarţă de copac. Toată familia şi mulţi cerşetori au trăit cu acea pâine pe timpul foametei, care a durat 2 ani. Mulţi au spus că aceea a fost cea mai dulce pâine pe care o gustaseră vreodată; fiul ei zice că era îndulcită de rugăciune. Tot el ne spune că în vremea acelei încercări ea a fost mai voioasă ca niciodată. Împărţirea cu dărnicie a acelei pâini şi multe alte fapte de milostenie săvârşite de-a lungul vieţii au făcut o bine cunoscută şi foarte iubită în obştea ei.

La 26 decembrie, 12 ani după moartea soţului ei, s-a îmbolnăvit grav. Fiul ei ne spune că se ruga zăcând întinsă întreaga zi, iar noaptea se ruga în picioare. Slugile râdeau de ea pentru acest lucru şi îi ziceau în faţă că nu cred că e cu adevărat bolnavă. Dar ea stăruia zicând că este.

Apoi la 2 ianuarie, cunoscând că viaţa ei pământească ajunsese la sfârşit, şi-a chemat duhovnicul şi a primit Sfânta Împărtăşanie. Apoi şi-a chemat şi copiii, slugile şi pe toţi sătenii din apropiere la patul ei, unde, spune fiul său, "îi învăţa despre dragoste, rugăciune, milostenie şi alte fapte ale virtuţii." I-a sărutat pe toţi cei de faţă şi, dându-le iertare şi împăcare, s-a întins, a făcut semnul crucii de trei ori, şi a înfăşurat metaniile în jurul braţului şi a rostit ultimile cuvinte - „Slavă lui Dumnezeu pentru toate" şi " În mâinile Tale îmi încredinţez sufletul. Amin"

Şi-a dat apoi sufletul în mâinile lui Dumnezeu pe care L-a iubit de când era copilă; şi în acea clipă toţi au zărit o cunună de aur în jurul capului său, " şi toată casa s-a umplut de mireasmă". Noaptea târziu ea s-a arătat uneia dintre slugi şi a cerut să fie îngropată lângă soţul ei, în satul celălalt."

***

Fiul ei povesteşte că, ani mai târziu, când s-a săpat un mormânt pentru unul dintre fii ei alături de al său, groparii au dat de moaştele ei din care se revărsa mir bine mirositor. El spune că aceasta e pricina pentru care a pus pe hârtie viaţa ei. Mai târziu, prin mijlocirile sale s-au făcut şi minuni.

Troparul, glas 4: Prin faptele tale cele drepte, Iuliana, icoana desăvârşitei slujiri a Domnului lumii te-ai arătat; cu postul, cu privegherea şi cu rugăciunile, de insuflarea dumnezeiască întru evanghelicească vieţuire te-ai învrednicit, pe cei înfometaţi hrănind, de săraci îngrijind, pe bolnavi alinând şi pe cei slabi întărind. Acum stai de-a dreapta Stăpânului Hristos, mijlocind pentru sufletele noastre.

Prietena de pe 2 ianuarie

Să vă fac cunoștință cu sfânta pe care, la cumpăna dintre ani, am reușit s-o cunosc un pic mai bine - decât numai după nume!

Ea este Sfânta Iuliana din Lazarevo și este știută drept ocrotitoarea celor căsătoriţi. Am citit despre viața ei în „interes de serviciu” - dar, nu am putut să rămân doar la statutul de angajat. Pentru că am trăit emoții de nedescris, cu cât înaintam mai mult printre rânduri!

Sfânta Iuliana este dovada vie că nu doar călugăria te poate mântui, ci și viața de familie, de soție, de mamă, de om simplu, de om bogat, de om greu încercat, de om bun, de rugător - aflat în mijlocul oamenilor.

S-a măritat la 16 ani și a avut 13 copii, dintre care șase s-au stins de mititei și încă doi - înaintea ei. Avea, putem spune, suficientă treabă cât să se ocupe doar de-ai ei și să reușească, apoi, să se mai și odihnească. Însă, departe de ochii oamenilor, în locul odihnei alegea munca și rugăciunea, pentru a-i ajuta pe cei săraci și bolnavi. Cu mâncare din belșug, prefera să mănânce doar în partea a doua a zilei, puțin, și restul să împartă celor din jur. Cu servitori mereu în preajmă, alegea să facă totul singură și chiar să îndure umilință din partea unora - arătând că, de fapt, cel mai mare, cel mai mic trebuie să fie…

La puțin timp după ce am citit despre sfântă, am trecut printr-o cumpănă care, înainte, m-ar fi făcut garantat să plâng mult și neîmpăcată, să stric seara și noaptea dintre ani și să spun că tot 2015 va fi un dezastru. Și, totuși, m-am trezit privindu-

mă în oglindă, cu ceva lacrimi în ochi și cu un zâmbet mare! Dacă Sfânta Iuliana a trecut prin atâtea și a îndurat atâtea - și eu pot să trec peste nimicurile din viața mea, peste orgolii, peste vorbe pe care, dacă le-aș spune acum, mai târziu le-aș regreta! Și eu pot să tac, și eu pot să mă rog, și eu pot să-mi doresc să fiu mai înțeleaptă și mai bună!, mi-am spus.

Și uite așa, la final de 2014 și început de 2015, Dumnezeu mi-a mai adăugat în ceata prietenilor și a ocrotitorilor o femeie pe cinste! De acum, Sfânta Iuliana din Lazarevo nu mai este doar un nume într-un calendar, în dreptul zilei de 2 ianuarie. De acum, Sfânta Iuliana este o nouă verigă și un nou sprijin în familie și în faptele noastre!

Citiți viața ei! Citiți chiar și mai mult de atât! Nu aveți de „pierdut" decât câteva minute, dar aveți tare multe de câștigat!

Sursa: **http://saptepietre.ro/2015/01/prietena-de-pe-2-ianuarie.html**

Moaştele Sfintei Iuliana din Lazarevo

Izvorul Sfintei Iuliana din Lazarevo

23.08.2011

Icoane

ST JULIANA
LAZAREVO

RIGHT
EOUS
JULIANA
OF
LAZAREVO

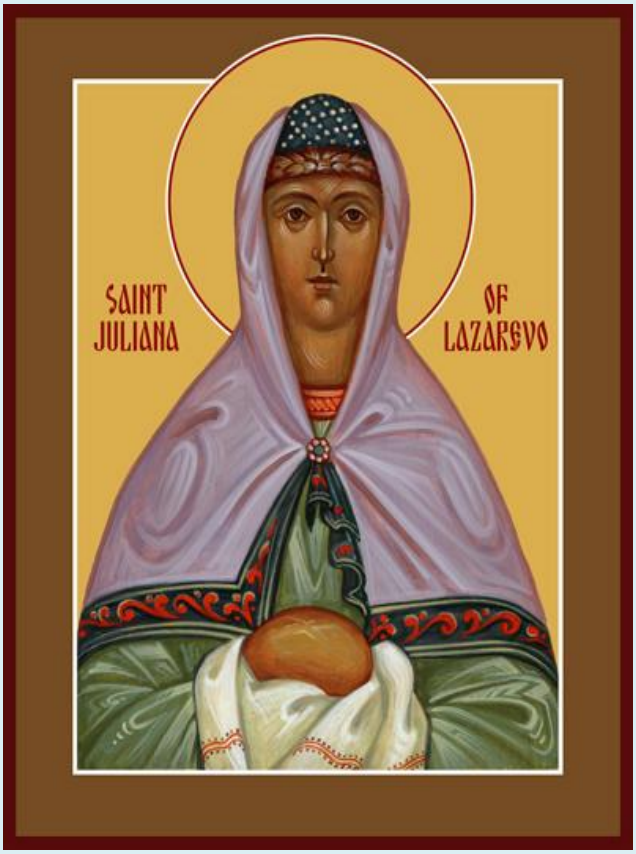
SAINT
JULIANA
OF
LAZAREVO

СВ ПРВ ІОЛІАНІА ЛАЗАРЕВСКАА

SAINT JULIANA THE MERCIFUL

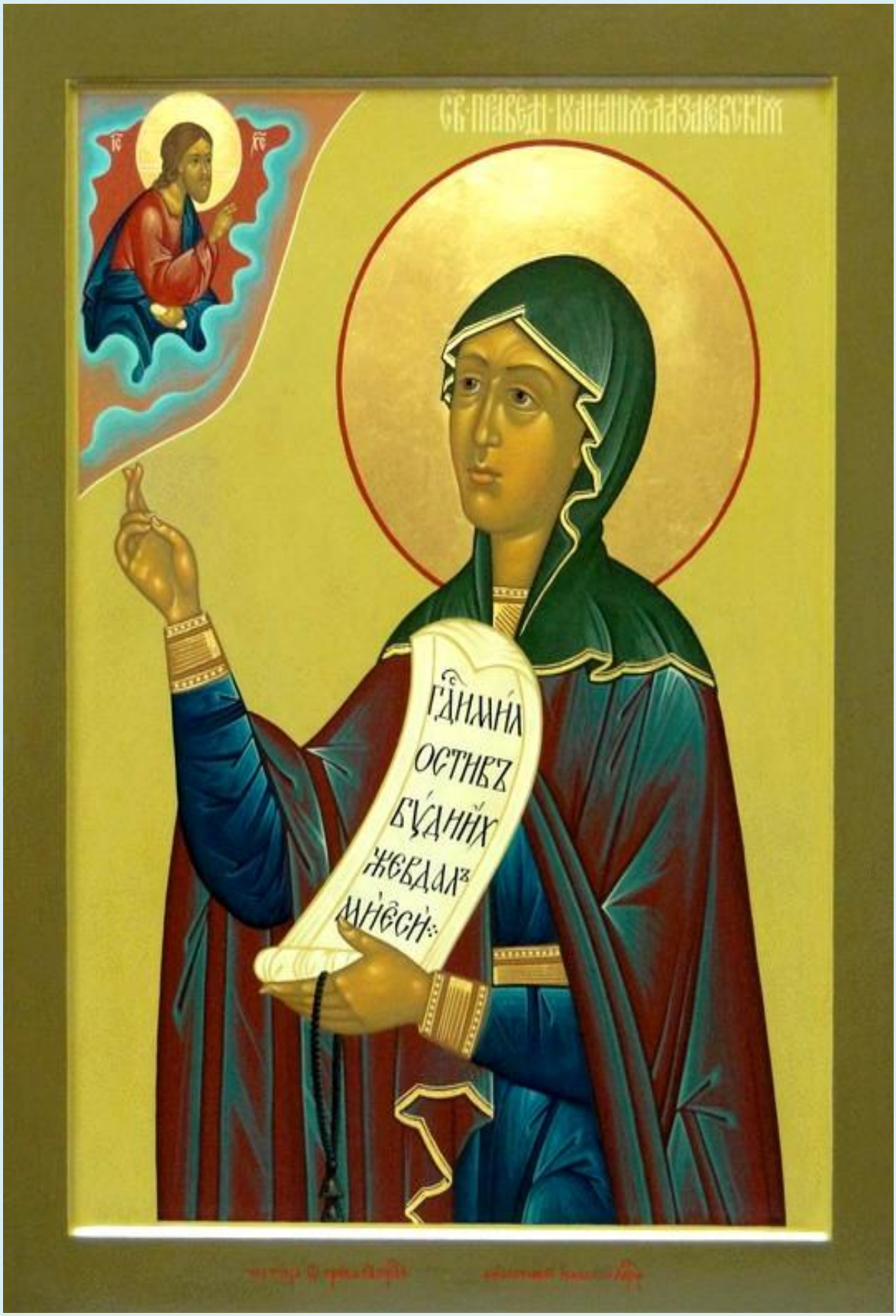
ГДИМИЛ
ОСТИВЪ
БУДИЙХ
ЖЕВДАЛЪ
МИЕСИ

ST.
OF
JULIANA
LAZA
REVO

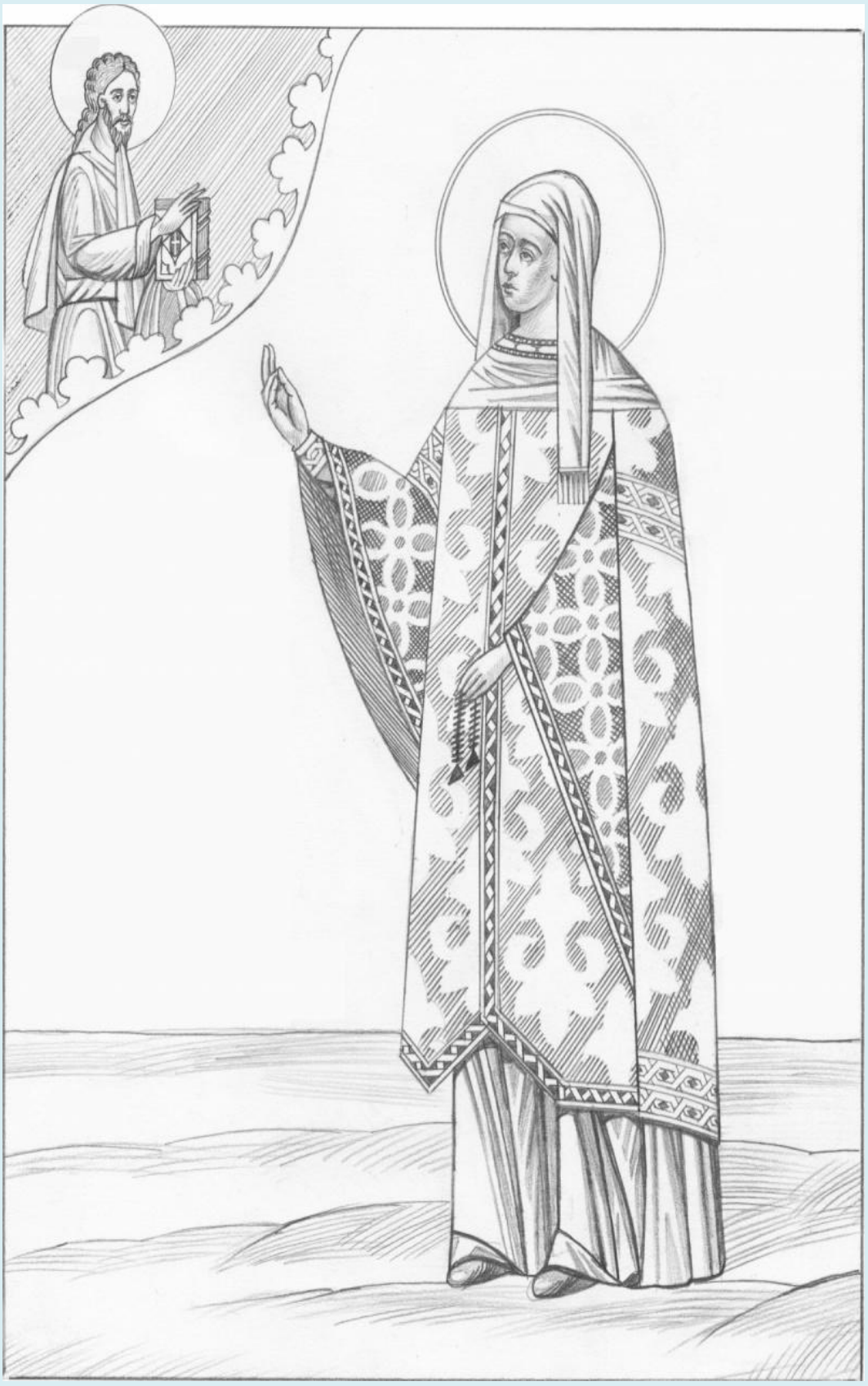

СТАЛАГ
ИРИНА

ST. JULIANA
OF LAZAREVO

ST: JULIANA
OF LAZAREVO

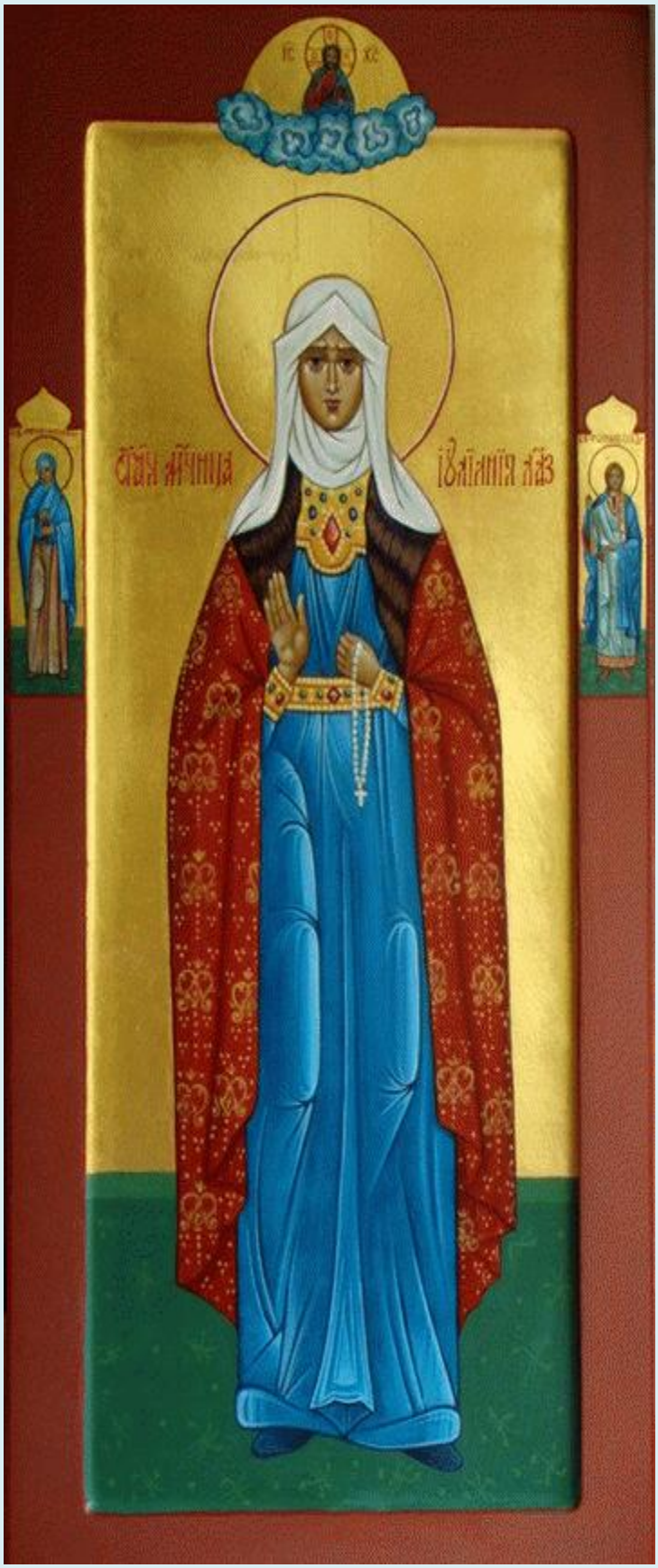

SAINT JULIANA THE MERCIFUL

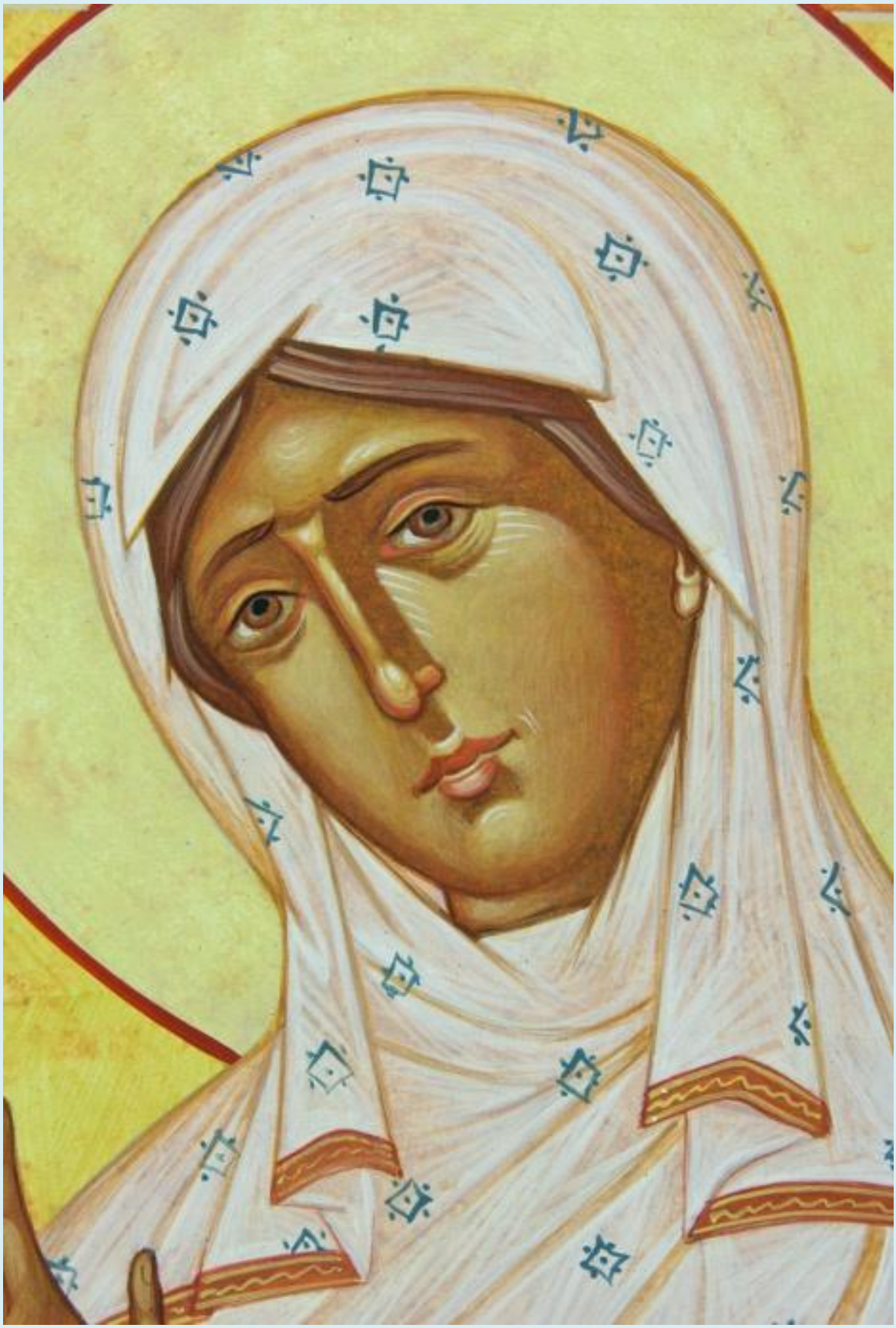

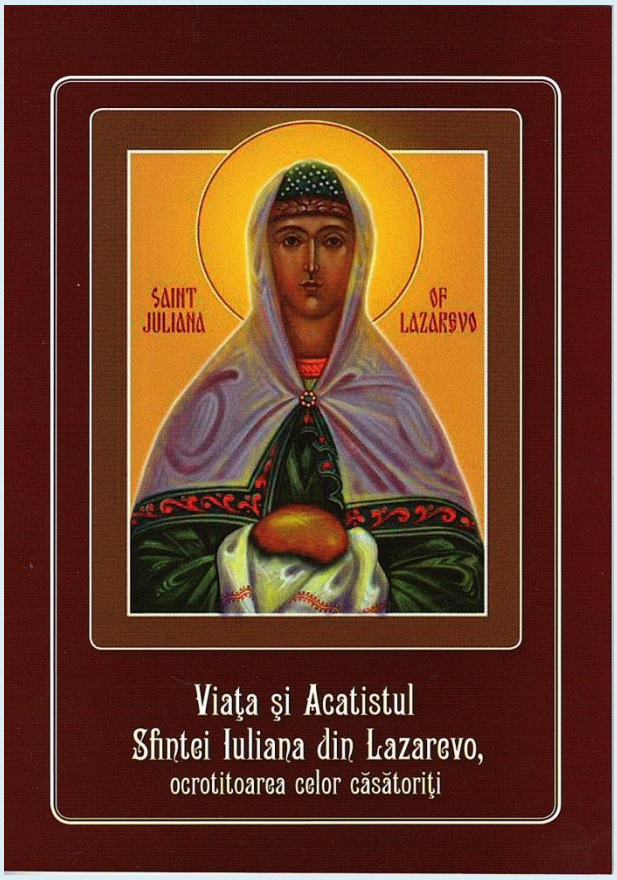
SAINT
JULIANA
OF
LAZAREVO
Viaţa şi Acatistul
Sfintei Iuliana din Lazarevo,
ocrotitoarea celor căsătoriţi

ACATISTUL ŞI VIAŢA SFINTEI
IULIANA DIN LAZAREV
(Ocrotitoarea celor căsătoriţi)

Monahia TEODORA HAMBAKI

SFÂNTA CUVIOASĂ TEODORA. COMOARA TESALONICULUI

Viața și acatistul Sfintei Iuliana
din Lazarevo, ocrotitoarea celor căsătoriți

MATERICUL

VIEȚILE SFINTELOR CUVIOASE

Troparul Sfintei Iuliana din Lazarevo

2 Ianuarie - Glasul 4

Luminată fiind de harul dumnezeiesc, și după moarte ne descoperi strălucirea vieții tale; mir tămăduitor cu bun miros izvorăști pentru bolnavii care se apropie cu credință de racla cu sfintele tale moaște. O, cinstită maică Iuliana, roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să mântuiască sufletele noastre.

Bucură-te, Sfântă Iuliana, cunună a familiilor creştine!